

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

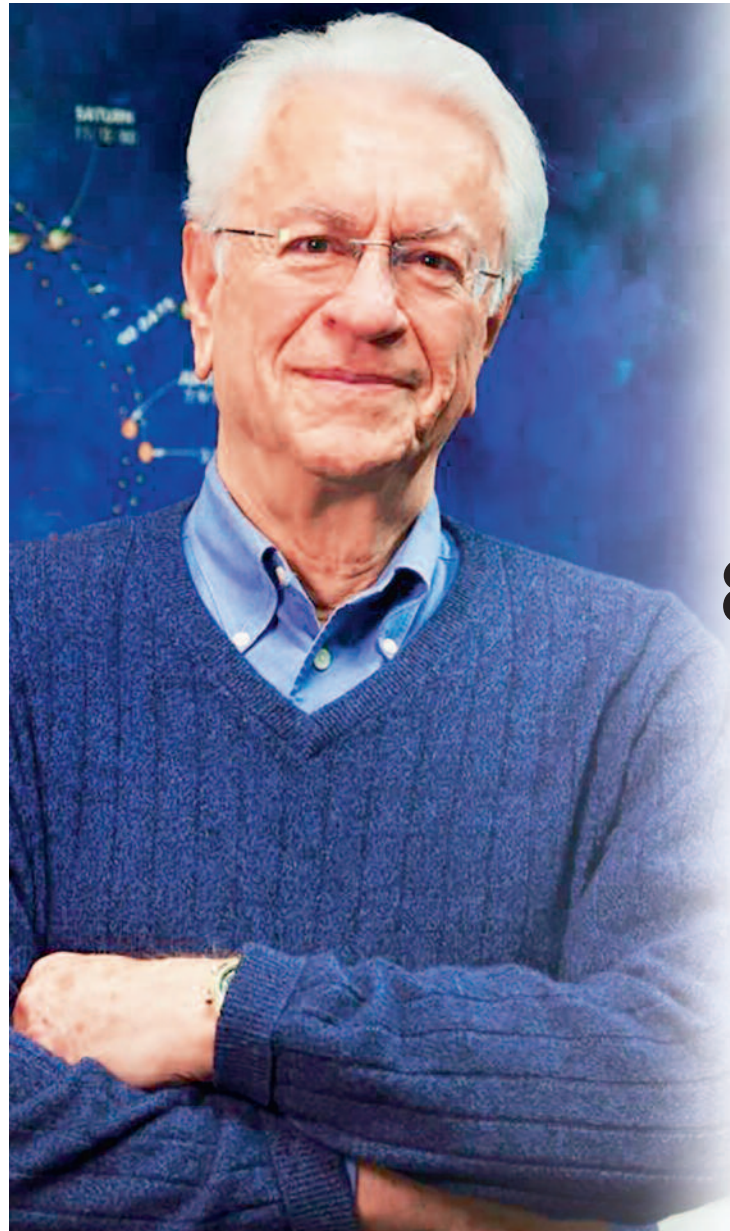
Εβδομαδιαία έκδοση του «Εθνικού Κήρυκα» - Σάββατο 2 - Κυριακή 3 Ιουνίου 2018

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

Τα Παιδικά και Νεανικά Χρόνια 1918-1935

Το έργο του και η προσφορά του στον... τόπο είναι πολύ μεγάλα και σε όλους γνωστά. Αυτά όμως που δεν είναι σε όλους γνωστά είναι η πορεία του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη από τα σχολικά του χρόνια. Από τότε που η αθωότητα στον άνθρωπο είναι έντονη.

ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΚΡΙΜΙΖΗΣ

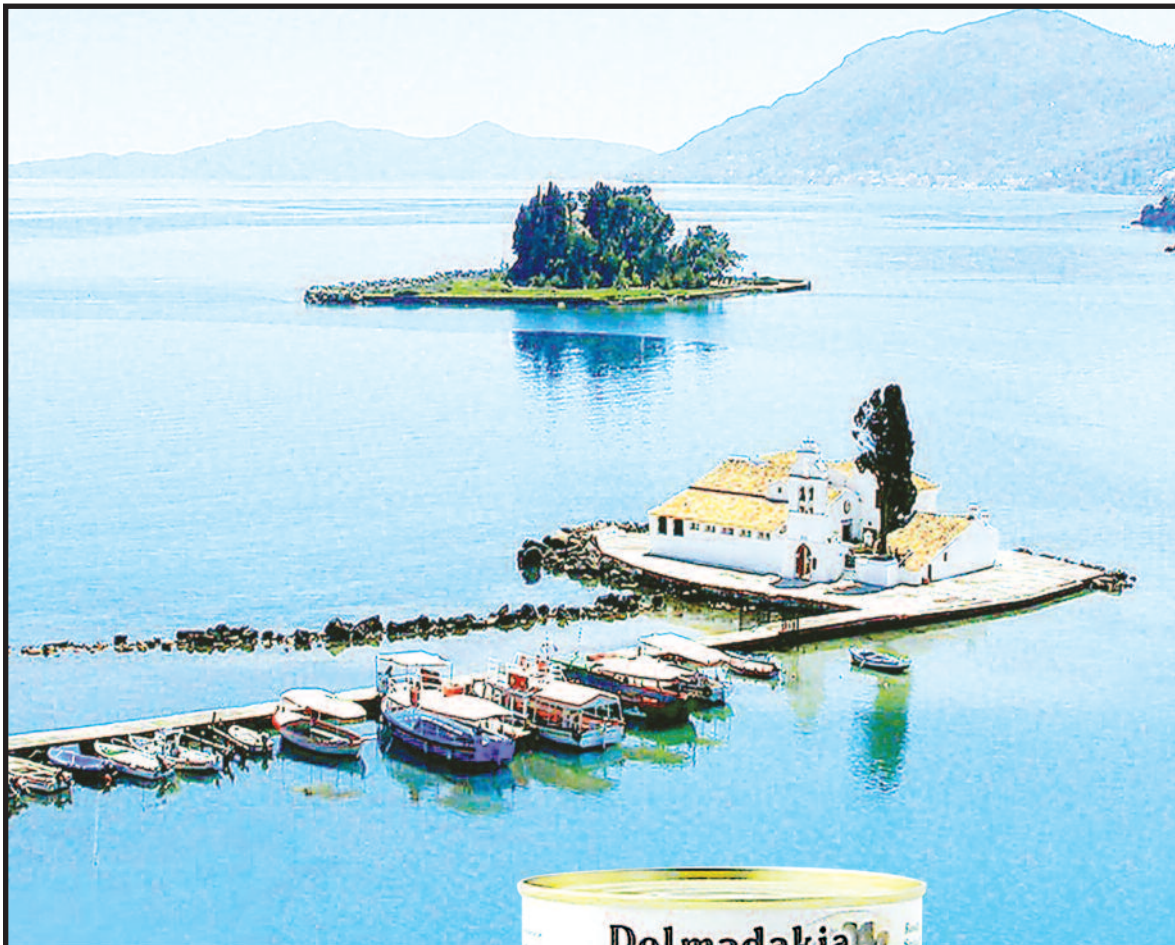
«...Δεν
εγκαταλείπουμε
την Ελλάδα»

Τον συναντήσαμε στο γραφείο του στο Ερευνητικό Κέντρο της Ακαδημίας Αθηνών, στην έδρα Επιστήμη του Διαστήματος την οποία κατέχει, για μία συνέντευξη. Αφορμή μάς δόθηκε από την πρόσφατη «περιπέτειά» του με το υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, όταν αναγκάστηκε να παραιτηθεί προτού καλά καλά ξεκινήσει ο νεοϊδρυθείς Ελληνικός Διαστημικός Οργανισμός.

«Mystras Grand Palace Resort & Spa»

Ο Δημήτριος και η Γεωργία Καλοσιδή
εγκαινίασαν το πρώτο τους αστέρι

Παράδοση και Νοστιμιιά

krinos

1750 Bathgate Avenue, Bronx, NY 10457 • 1-718-729-9000 • www.krinos.com

ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ NATIONAL HERALD

Εθνικός Κήρυξ/National Herald Way, 37-10 30th Street, Long Island City, N.Y. 11101-2614

ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ: Δημοκρίτου 1 & Ακαδημίας Τ.Κ. 106 71

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1915 FOUNDED 1915

Ιδρυτής ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΑΝΗΣ

ΑΝΤΩΝΗΣ Η. ΔΙΑΜΑΤΑΡΗΣ ΕΚΔΟΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΒΕΤΑ Η. ΔΙΑΜΑΤΑΡΗ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Βοηθός Εκδότη - Υπεύθυνη Διαφημιστικού Τμήματος

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΟΥΤΣΙΛΑΣ Υπεύθυνος Εκδόσης ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΚΑΡΑΜΗΤΡΟΥ Υπεύθυνη Παραγωγής

periodiko@ekirikas.com

Ποίηση

από την ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΧΑΡΙΣΙΑΔΗ

Οπλα Χημικά

Σταμάτησε ξαφνικά του κανονιού η φωνή,
και του όπλου σίγησε η στριγκή κραυγή.
«Θα χτυπήσουν με όπλα χημικά»
φτάνει ο απόηχος από τα μακρινά.

Μέσα στην καταστροφή και τον χαλασμό
απρόσωπη, άγνωστη τρομακτική, μια σκιά κυριαρχεί,
Ολόγυρα βασιλεύει μια σιγή, τυραννική.
Ενας πρωτόγνωρος φόβος
σαν μέγγενη από ατσάλι πνίγει τη μιλιιά.
Τα πόδια αλυσοδεμένα από τη φρίκη
να κινηθούν δεν μπορούν πια.
Τα παλικάρια βόλι δεν θα ρίξουν,
με τον χάροντα δεν θα αναμετρηθούν
δεν θα παλέψουν, δεν θα νικήσουν.
Την ασπίδα από τις μνήμες των ανδρειωμένων τους
Μάταια κουβαλούν.
Με όπλα χημικά και με πυραύλους
το ξέρουν πως αμαχπτι θα πτηθούν.

Λεβεντόκορμα παλληκάρια
σαν τα έντομα, σαν τα σκουλήκια
που οι αγρότες την άνοιξη ραντίζουν, θα πνιγούν.
Την ντροπή τους να κρύψουν προσπαθούν.
Αμαχπτι, δίχως να πολεμήσουν, άνανδρα
θαρρούν, θα σβήσουν θα χαθούν.
Με της αγωνίας τους αναστεναγμούς
μοιρολόγι γράφουν,
για την τιμή που δεν θα υπερασπισθούν, θρηνούν.

Πρόοδος, Τεχνολογία, Χημεία
θα σαρώσουν αγωνιστές και μη
γέρους, νέους
γυναίκες, μάνες και παιδιά.
Ζωντανή – νεκρή μένει η Ζωή
μέσα στην τόση ανημποριά
μέσα σε θολά ποτάμια μίσους,
και στην κοσμοχαλασιά
δίχως ελπίδα καμιά πως κάποιο θαύμα
θα την σώσει από τη Μοίρα την κακιά
που την πρόοδο φάσκιωσε σφιχτά
με του αιώνα μας την απανθρωπιά.

REBOOTING THE GREEK LANGUAGE

STAVROS NIARCHOS FOUNDATION
CENTRE FOR HELLENIC STUDIES

ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ
STAVROS NIARCHOS FOUNDATION

REGISTER AS A SCHOOL OR INDIVIDUAL

www.rebootinggreek.com

June 21 2018

Η Ελλάδα που τρώει τα παιδιά της

Η ιστορία δεν είναι πρωτόγνωρη. Έχει συμβεί και άλλες φορές κατά το παρελθόν και είναι πιθανό (δυστυχώς) να συμβεί και άλλες φορές στο μέλλον: ένα μέλος της Ομογένειας με λαμπρή επιστημονική και επαγγελματική πορεία αποφασίζει να επιστρέψει στην γενέτειρα για να προσφέρει τις υπηρεσίες του, αλλά το μόνο που διαπιστώνει είναι ότι τα πράγματα δεν είναι ακριβώς όπως τα φανταζόταν.

Αυτή είναι η «περιπέτεια» που βίωσε πριν από μερικές εβδομάδες ο διακεκριμένος αστρονομικός Σταμάτης Κριμιζής, ο οποίος μιλά στο

τρέχον τεύχος του «Περιοδικού».

Στη συνέντευξή του βέβαια μιλά και για πολλά άλλα (πώς θα γινόταν άλλωστε διαφορετικά;) αφού η πλούσια και λαμπρή καριέρα του είναι πολύ μεγαλύτερη από τις μικρότητες που συνάντησε στην Ελλάδα.

Παράλληλα, στις σελίδες του «Περιοδικού» μπορείτε να διαβάσετε ένα αφιέρωμα στον Κωνσταντίνο Μπυσοτάκη, με πλούσιο φωτογραφικό υλικό, με αφορμή τη συμπλήρωση ενός έτους από την ημέρα του θανάτου του, ενώ φιλοξενούμε εξίσου πλούσιο φωτογραφικό υλικό και σχετικό θέμα από τα επίσημα

εγκαίνια του νέου ξενοδοχείου 5 αστέρων Mystras Grand Palace Resort & Spa του κ. Δημητρίου και της κ. Γεωργίας Καλοειδή, στον Μυστρά, που έγιναν την Δευτέρα 28 Μαΐου 2018.

Από τις σελίδες εξάλλου του «Περιοδικού» δεν θα μπορούσε να λείψει θέμα για την Ιταλία, που τις τελευταίες ημέρες προκαλεί τριγμούς σε διεθνές επίπεδο.

Και όπως κάθε εβδομάδα υπάρχουν πολλά άλλα ενδιαφέροντα θέματα.

Καλή σας ανάγνωση
Βασίλης Κουτσίδας

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Ποίηση

Οπλα ΧημικάΣελίδα 2

Εισαγωγικό Σημείωμα

Η Ελλάδα που τρώει τα παιδιά τηςΣελίδα 4

Το σχόλιο της Εβδομάδας

Η Ελλάδα στον αυτόματο πιλότοΣελίδα 5

Στήλη

Πίσω από τις λέξεις μας:

Οι αστερισμοί των ομηρικών ποντοπόρωνΣελίδα 6

Συνέντευξη

Ο Σταμάτης Κριμιζής

συνεχίζει να εξερευνά το ΔιάστημαΣελίδα 7

Αφιέρωμα

Κωνσταντίνος Μπυσοτάκης:

Τα παιδικά και νεανικά χρόνια 1918-1935Σελίδα 11

Τουρισμός

«Mystras Grand Palace Resort & Spa»:

Ο Δημήτριος και η Γεωργία Καλοειδή

εγκαίνιασαν το πρώτο τους αστέριΣελίδα 20

Διεθνή

Κρίση στην Ιταλία - Νέοι τριγμοί

στην Ευρωπαϊκή ΈνωσηΣελίδα 22

Γράμματα

Ο ομογενής David SedarisΣελίδα 24

Σχέσεις

Τι είναι πιο δύσκολο από το να ζητάς συγγνώμη;Σελίδα 27

Ταξίδια

Ανδρος, το νησί στην αυλή του ΠαραδείσουΣελίδα 28

Γυμναστική

Ποδήλατο: Γυμναστική σε... δύο ρόδεςΣελίδα 30

Υγεία

Κολπική μαρμαρυγή και ζέστηΣελίδα 32

Διατροφή

Διώξτε τον φόβο για το λίποςΣελίδα 34

Μαγειρική

Γιουβέτσι ή κριθαρότο;Σελίδα 36

Ψυχαγωγία

Επέστρεψε το χαμόγελο στην Αθηνά ΩνάσηΣελίδα 38

Μόδα

Φυσική ενυδάτωση μετά τα πρώτα μπάνιαΣελίδα 39

Πρόσωπο

Αλίκη Βουγιουκλάκη: Η εθνική σταρ της ΕλλάδαςΣελίδα 40

ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

Συνδρομές με το ταχυδρομείο

ΕΝΤΟΣ Η.Π.Α

☐ 1 ΧΡΟΝΟ	\$208.00
☐ 6 ΜΗΝΕΣ	\$120.00
☐ 3 ΜΗΝΕΣ	\$ 83.00

ΓΙΑ ΧΩΡΕΣ ΕΚΤΟΣ Η.Π.Α

☐ 1 ΧΡΟΝΟ	\$322.00
☐ 6 ΜΗΝΕΣ	\$189.00
☐ 3 ΜΗΝΕΣ	\$125.00

ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ

☐ ΕΚΔΟΣΗ ΣΑΒ/ΚΟΥ 1 ΧΡΟΝΟ	\$ 65.00
---	----------

ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ

☐ ΕΚΔΟΣΗ ΣΑΒ/ΚΟΥ 1 ΧΡΟΝΟ	\$274.00
☐ ΕΚΔΟΣΗ ΣΑΒ/ΚΟΥ 6 ΜΗΝΕΣ	\$165.00

NATIONAL HERALD

37-10 30th Street, Long Island City, N.Y. 11101-2614

Tel.: (718) 784-5255 • FAX: (718) 472-0510

Στοιχεία αποστολής συνδρομής:

Όνομα: _____
 Διεύθυνση: _____
 Πόλη: _____ Πολιτεία: _____ Zip Code: _____
 Τηλέφωνο: _____ E-mail: _____

Στοιχεία κάρτας:

American Express Master Card Visa Discover

Αρ. πιστωτικής κάρτας: _____
 Ημερομηνία λήξης: _____ Security Code: _____
 Όνομα: _____
 Διεύθυνση: _____
 Πόλη: _____ Πολιτεία: _____ Zip Code: _____

Υπογραφή: _____

Επιστρέψατε την κάρτα με την επιταγή σας πληρωτέα στο: National Herald, Inc., ή χρεώστε την πιστωτική σας κάρτα.

ΤΟ ΣΧΟΛΙΟ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ | Του ΑΝΤΩΝΗ Η. ΔΙΑΜΑΤΑΡΗ | Εκδότης / Διευθυντής

Η Ελλάδα στον αυτόματο πιλότο

Εκεί κάπου στην σκιά της Ακρόπολης, στους δρόμους που κάποτε περπάτησαν αθάνατοι γίγαντες της ανθρωπίνης σκέψης, εκεί τέθηκε πρόσφατα, πιο έντονα και πιο απελπιστικά από ποτέ άλλοτε, το αγωνιώδες ερώτημα: Είναι δυνατόν, μπορεί πράγματι να αντικατασταθεί και σ' αυτόν εδώ τον ευλογημένο τόπο, η ουσία με την επιφάνεια, οι γνώσεις με τον ερασιτεχνισμό, η σωστή διακυβέρνηση μιας χώρας με τα επικοινωνιακά τρικ, μπορεί για πολλοστή φορά να γίνει η παραπλάνηση της κοινής γνώμης;

Η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι μπορεί. Δείτε πόσες χώρες βρίσκονται σε εξαθλίωση για τον

λόγο ότι αντάλλαξαν την κοινή λογική με την φαντασία, το μέλλον με το παρελθόν, την αλήθεια με το ψέμα.

Και μη νομίζετε ότι χρειάζεται πολύ για να φτάσει μια χώρα ως εκεί. Προσέξτε τι έγινε στον... παράδεισο της Βενεζουέλας και της Νικαράγουας. Αλλά δείτε και την πορεία προς τον γκρεμό που ακολουθεί η Τουρκία.

Η σκληρή ομάδα που κυβερνά την Ελλάδα, αυτή την πορεία ζηλεύει. Τα δίνει όλα, χρησιμοποιεί κάθε μέσο, αδίστακτα, για να συσκοτίσει την πραγματικότητα στην οποία βρίσκεται η χώρα.

Να μπερδέψει ξανά την κοινωνία και να ξεχάσει ότι βρίσκε-

ται στην εξουσία. Να ξεχάσει τα έργα της και έτσι να κρατηθεί στην εξουσία για τώρα και, πιθανόν, να επανεκλεγεί αργότερα. Οχι ότι θα τα καταφέρει, αλλά αυτό κάνει.

Είναι φανερό ότι η χώρα πλησιάζει προς τις εκλογές. Το... επιβεβαίωσε ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας στην ομιλία στον Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών, όπου είπε και τα εξής: «Οι εκλογές θα γίνουν στην ώρα τους. Μην έχει κανείς καμιά αμφιβολία περί αυτού».

Μόνο με τις εκλογές ασχολείται. Όλα τ' άλλα είναι στον αυτόματο πιλότο. Φυλάγουν τις... Θερμοπύλες οι Θεσμοί, οι Αμερικανοί, οι Γερμανοί και ολίγον

τι και οι Ρώσοι.

As σοβαρευτούμε. Η χώρα, όλη η Ευρώπη, και όλη η περιοχή της, σείεται συθέμελα. Δεν έφταναν όλα τα άλλα, προστέθηκε και η Ιταλία με τα περιθωριακά κόμματα να ανέρχονται στην εξουσία και να θυμίζουν σε όλους την περίπτωση των Τσίπρα-Βαρουφάκη, με την διαφορά ότι η Οικονομία της Ιταλίας είναι η 4η μεγαλύτερη στην αγορά και το χρέος της υπερβαίνει τα 2 τρισεκατομμύρια δολάρια, που σημαίνει ότι δεν είναι διαχειρίσιμο από την υπόλοιπη Ευρώπη.

Και, βέβαια, η Τουρκία βρίσκεται σε πορεία σύγκρουσης με τον εαυτό της και τους γείτονές

της, συνέπεια μιας κλασσικά αυτο-καταστροφικής ηγεσίας, με τον πληθωρισμό να αυξάνεται ραγδαία, την λίρα να βυθίζεται και τον Πρόεδρό της να ζει στον... κόσμο του, στον κόσμο της πάλαι ποτέ κραταιάς Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Και ενώ συμβαίνουν αυτά - και πολλά άλλα- ο κ. Τσίπρας προσποιείται ή πιθανόν και να το πιστεύει, ότι κυβερνά. Και ενώ τριγύρω του ο Κόσμος αλλάζει ταχύτητα, αυτός παραμένει αιχμάλωτος στο... τρίκυκλο του Γκοτζαμάνη.

Είναι αυτό που του έμεινε, είναι μια κάποια λύση, για να παραφράσω τον αμίμητο ομογενή Καβάφη.■

Πίσω Από Τις Λέξεις Μας

Της Δήμητρας Ποντοπόρου

Οι αστερισμοί των ομηρικών ποντοπόρων

Μέρα νύχτα ποντοπορευόταν ο Οδυσσέας πάνω στο αυτοσχέδιο σκάφος του, αφήνοντας πίσω του το νησί της Καλυψώς, για να γυρίσει στην Ιθάκη. Προς τα πού ήταν το νησί του; Η Καλυψώ τον είχε συμβουλέψει να αρμενίζει έχοντας τη Μεγάλη Αρκτο στα αριστερά του.

Αστερισμοί οδηγού του Οδυσσέα

Σαν ναυπήγησε το αυτοσχέδιο σκάφος του και η πανέμορφη Καλυψώ με ούριο άνεμο φούσκωσε τα πανιά του, «όλος χαρά ο θεϊκός Οδυσσέας άνοιξε πανιά στον ούριο άνεμο. Και ο ίδιος καθιστός επιδέξια κυβερνούσε το αυτοσχέδιο καράβι του με το πηδάλιο. Κι ούτε ύπνος έπεφτε στα βλέφαρά του. Τις Πλειάδες παρακολουθούσε και το Βωώτη που δύει αργά και την Αρκτον που και Αμαξα τη λένε.

Και που στρέφεται γύρω από τον εαυτό της και τον Ωρίωνα παραμονεύει και μόνη αυτή δε λούζεται στα λουτρά του Ωκεανού. Αυτήν τον είχε ορμηνέψει η θεόμορφη Καλυψώ καθώς ποντοπορεύεται στα αριστερά του να την έχει. Δεκαεπτά ημέρες έπλεε ποντοπορευόμενος και τη δέκατη όγδοη ημέρα φάνηκαν τα σκιερά όρη της γης των Φαιάκων...» (Ομήρου Οδύσεια, ε 269-280)

Σε αυτό το χωρίο της Οδύσειας και σε αυτό της κατασκευής της ασπίδας του Αχιλλέα από τον Ηφαιστο, το οποίο επίσης περιγράφει αστερισμούς που βοηθούν τους ποντοπόρους να οδηγούν τα σκάφη τους στην πορεία που επιθυμούν, αναφέρονται η Αρκτος, που και Αμαξα καλείται, ο Βωώτης, ο Ωρίων, οι Πλειάδες και οι Υάδες.

Για κάθε έναν από αυτούς στην ελληνική μυθολογική κοσμογονική

παράδοση αντιστοιχούσε και ένας μύθος, ο οποίος εξηγεί όχι μόνο τον καταστερισμό και τη θέση τους στο νυχτερινό ουρανό, αλλά και τις σχέσεις μεταξύ τους.

Ο μύθος της Μικρής και της Μεγάλης Αρκτού

Η Αρκτος ήταν ένας από τους σημαντικότερους αστερισμούς για τη νυχτερινή πορεία και συνδέεται με το Δία. Με αυτόν η νύμφη Καλλιτώ, η πανέμορφη κόρη του βασιλιά της Αρκαδίας, γέννησε τον Αρκάδα, γενάρχη των Αρκάδων. Για να την εκδικηθεί η Ηρα για τη σχέση της με το Δία, τη μεταμόρφωσε σε αρκούδα. Χρόνια περιπλανιόταν η Καλλιτώ ως αρκούδα στα βουνά, ώπου ο γιος της, κυνηγός εμφανίστηκε μπροστά της.

Εκείνη τον αναγνώρισε, εκείνος φυσικά όχι. Ετρεξε να τον αγκαλιάσει κι εκείνος ετοίμασε το δόρυ του. Για να προλάβει τη μητροκτονία ο Δίας τον μεταμόρφωσε σε αρκούδα, που αμέσως αναγνώρισε τη μάνα του. Για να γλιτώσουν μια και καλή από τη ζηλοτυπία της Ηρας και για να τους τιμήσει, τους ανέβασε στον ουρανό ως αστερισμούς της Μεγάλης και Μικρής Αρκτού.

Ο Ομηρος τονίζει πως η Μεγάλη Αρκτος περιστρέφεται διαρκώς γύρω από τον εαυτό της, δηλαδή γύρω από το Βορά. Ανυποχώρητη η Ηρα, έστειλε τη Θέτιδα να διατάξει τον Ωκεανό, που περιέρρεε κατά την αντήληψη των αρχαίων τη γη, ποτέ να μην τους επιτρέψει να βρουν ξεκούραση στα νερά του, όπως αναφέρεται και στο παραπάνω χωρίο της Οδύσειας. Ποτέ δηλαδή να μην ανατέλλουν. Ποτέ να μη δύουν.

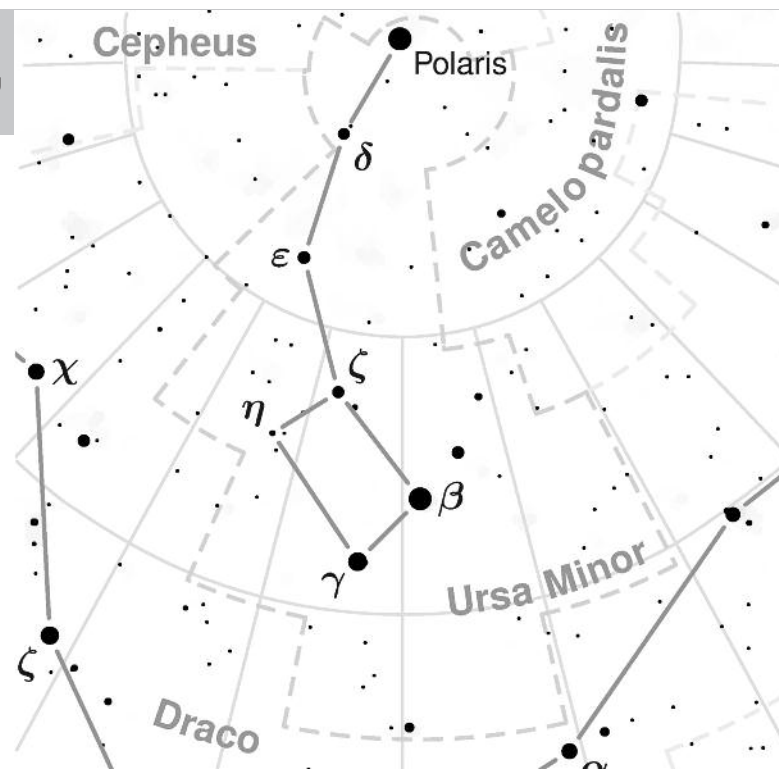
Βωώτης, ένας αστερισμός φωτεινό παράδειγμα

Από τα αστέρια της Μεγάλης Αρκτού τα τέσσερα φωτεινότερα μοιάζουν με άμαξα με τέσσερις τροχούς, εξού και η ονομασία της στην Οδύσεια. Η ετυμολογία του αστερισμού Βωώτη, που επίσης αναφέρεται στο χωρίο, κατά μία εκδοχή προέρχεται από το βους (βόδι) και το ρήμα ωθώ, σπρώχνω. Στους αρχαίους Έλληνες φαινόταν ως ο οδηγός της ομηρικής Αμαξας, δηλαδή της Μεγάλης Αρκτού.

Ο Βωώτης ήταν μαζί με τον Πλούτο, γιοί της θεάς Δήμητρας. Ο Βωώτης κληρονόμησε από τον πατέρα του όλα τα χωράφια και τα πρόβατά του και ο Πλούτος τα υπόλοιπα.

Η Αρτεμις πάνω από το πτώμα του Ωρίωνα πριν αυτό μεταφερθεί στον ουρανό. Ζωγραφικός πίνακας του Seiter (1685)

Ο αστερισμός της Μικρής Αρκτού

Νιώθοντας αδικημένος ο Πλούτος εξανάγκασε το Βωώτη να του δώσει όσα είχε εκτός από δύο ταύρους. Τότε ο Βωώτης, για να οργώσει πιο γρήγορα τα χωράφια του, επινόησε το άροτρο. Μάταια επέμενε η Δήμητρα να τον βοηθήσει να πάρει την περιουσία που βία του αφαιρέσε ο αδελφός του. Ο Βωώτης αρνιόταν. Ηθελε απλά μια ήσυχη ζωή. Τιμώντας την καλοσύνη και τη σωφροσύνη του ο Δίας, όταν πέθανε, έστειλε τον Ερμή για να τον ανεβάσει στον ουρανό, φωτεινό παράδειγμα ες αεί.

Ο Ομηρος τον χαρακτηρίζει στο

Η ΑΡΚΤΟΣ ΗΤΑΝ

ΕΝΑΣ ΑΠΟ

ΤΟΥΣ ΠΙΟ

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΥΣ

ΑΣΤΕΡΙΣΜΟΥΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΝΥΧΤΕΡΙΝΗ

ΠΟΡΕΙΑ

ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΕΤΑΙ

ΜΕ ΤΟΝ ΔΙΑ.

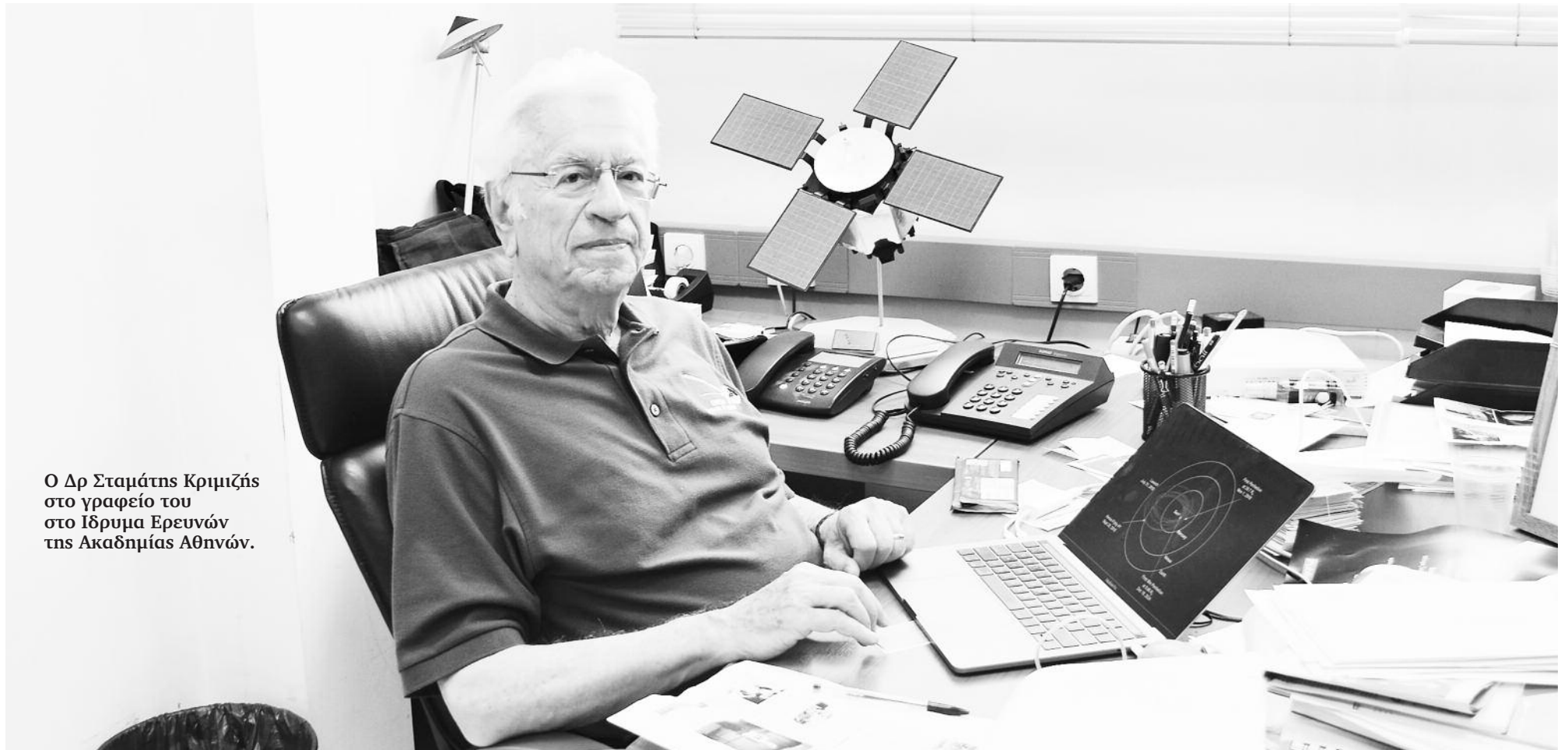
παραπάνω χωρίο «οψέ δύον», αργό στη δύση του. Πράγματι χρειάζεται οκτώ ολόκληρες ώρες για να δύσει από τα γεωγραφικά πλάτη της νότιας Ευρώπης.

Ωρίων, ο κυνηγός της Πούλιας

Αδελφές της Καλυψώς ήταν οι Πλειάδες και οι Υάδες, που ανέθρεψαν το θεό Διόνυσο. Ο Ωρίωνας ερωτεύτηκε τις επτά Πλειάδες. Πέντε χρόνια τις κατεδίωκε, ώπου κατέφυγαν στο Δία και τις μεταμόρφωσε σε αστερισμό. Ο Ωρίωνας ήταν δεινός κυνηγός, σύντροφος της Αρτέμιδος. Σύμφωνα με την Οδύσεια πέθανε στη Δίλο από δάγκωμα σκορπιού, που τον έστειλε η Αρτεμις, επειδή ερωτεύτηκε την Ηώ και έφυγε από κοντά της (Οδύσεια ε 120-124). Μάλιστα γι' αυτό βρίσκεται σε αντιδιαμετρική θέση από τον αστερισμό του Σκορπιού. Κοιτά του στον ουρανό είναι και τα δύο σκυλιά του, ο Σείριος (Μέγας Κύων) και ο Προκύων (Μικρός Κύων). Ετσι συνέχισε να κυνηγάει τις Πλειάδες και στον ουρανό. Αυτές πάντα προπορεύονται στον ουρανό και πέφτουν στη θάλασσα για να του ξεφύγουν. Ή αλλιώς, μνηστευμένος με τις Πλειάδες, την Πούλια στη λαϊκή παράδοση, τρέχει πάντα από πίσω της.

Στην αρχαιότητα η εμφάνισή του αστερισμού των Πλειάδων στην ανατολή, κατά τα τέλη Μαΐου, σήμαινε την άφιξη του καλοκαιριού, ενώ η δύση του την άφιξη του χειμώνα. Μάλιστα η εμφάνιση του Ωρίωνα στην ανατολή ήταν ο φόβος των ναυτικών, διότι σήμαινε την έναρξη της εποχής των μεγάλων τρικυμιών.■

«Υπάρχει απογοήτευση αλλά δεν εγκαταλείπουμε την Ελλάδα...»

Ο Δρ Σταμάτης Κριμιζής στο γραφείο του στο Ιδρυμα Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

Ο Σταμάτης Κριμιζής συνεχίζει να εξερευνά το Διάστημα

Του Αρη Παπαδόπουλου

Ο Δρ Σταμάτιος Μ. Κριμιζής είναι ένας αστροφυσικός διεθνώς αναγνωρισμένος, και με μοναδική παγκοσμίως ιδιότητα να έχει με τα όργανά του εξερευνήσει σε όλους τους πλανήτες του ηλιακού μας συστήματος.

Αφοσιωμένος στη συνεχή έρευνα, ο Δρ Κριμιζής αρνήθηκε την πολύ τιμητική πρόταση του τότε προέδρου Μπιλ Κλίντον να γίνει διοικητής της NASA, επειδή ήθελε να είναι μέρος της έρευνας και της δημιουργίας και όχι ένας γραφειοκρατικός επικεφαλής. Ήταν μία απόφαση-ρίσκο για την οποία δεν μετάνιωσε ποτέ, κατά τα λεγόμενά του, όπως είχε πάρει και όταν έφυγε από το Πανεπιστήμιο της Αϊόβα, όπου για χρόνια ήταν κοντά στον πρωτοπόρο καθηγητή Βαν Αλεν, για

να μεταβεί στο Πανεπιστήμιο Τζονς Χόπκινς που τον είχαν ζητήσει.

Από τα νεανικά του χρόνια στη Χίο, μέχρι σήμερα, που περιοδεύει σχολεία στην Ελλάδα και μιλάει στα παιδιά για το Διάστημα, μένει πιστός στα τρία του «Α»: Αριστεία, Αξιολόγηση, Αξιοκρατία. Για την κατάκτηση των οποίων όμως προϋπόθεση είναι πάντα η σκληρή δουλειά.

Τον Δρα Κριμιζή τον συναντήσαμε στο γραφείο του στο Ερευνητικό Κέντρο της Ακαδημίας Αθηνών, στην έδρα Επιστήμη του Διαστήμα-

τος την οποία κατέχει, για μία συνέντευξη. Αφορμή μάς δόθηκε από την πρόσφατη «περιπέτεια» του με το υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, όταν αναγκάστηκε να παραιτηθεί προτού καλά καλά ξεκινήσει ο νεοϊδρυθείς Ελληνικός Διαστημικός Οργανισμός. Δεν θέλαμε να παραμείνουμε μόνο σε αυτό, αλλά αναμφίβολα έπρεπε να πιάσουμε από εκεί το νήμα της συνέντευξης:

Συνέντευξη με τον Δρα Κριμιζή

Τι είναι ο Ελληνικός Διαστημικός Οργανισμός (ΕΛΔΟ); Ο κόσμος πιθανώς να μην έχει καταλάβει επακριβώς;

Στ. Κριμιζής: Το Διάστημα είναι μέρος της καθημερινότητας σε κάθε

χώρα. Σύμφωνα με έρευνα του «BBC» ο μέσος πολίτης και χωρίς να το ξέρει έρχεται σε επαφή με συστήματα του Διαστήματος τουλάχιστον επτά φορές ημερησίως. Όλες οι χώρες βέβαια έχουν οργανώσει τη συμμετοχή τους σε διάφορες διαστημικές υπηρεσίες με έναν οργανισμό που συντονίζει, επιλέγει και χρηματοδοτεί ορισμένα προγράμματα που είναι για το συμφέρον της χώρας.

Στην Ευρώπη έχουμε τον Ευρωπαϊκό Διαστημικό Οργανισμό που υπάρχει από τη δεκαετία του '70 και η Ελλάδα έγινε μέλος μόλις το 2005. Είχαν γίνει κατά καιρούς επιτροπές στο παρελθόν από τη δεκαετία του '80 και είχα λάβει και εγώ μέρος. Είχαμε τότε συστήσει σε διάφορες περιόδους να γίνει ένα ΕΛΔΟ για να συντονίζει τη συμμετοχή της Ελλάδας. Ξέρετε δεν είναι

μόνο η έρευνα του Διαστήματος. Παίρνουμε υπηρεσίες από το Διάστημα, Μετεωρολογία, Επικοινωνία, Γεωργία Ακριβείας, Ιατρική, Άμυνα και πολλά άλλα.

Στην Ελλάδα όμως κάθε υπουργείο δεν είναι ενήμερο του τι κάνει ένα άλλο υπουργείο. Και ο σκοπός ήταν να προσδιοριστεί η συμμετοχή της χώρας σε προγράμματα που ήταν προς το εθνικό συμφέρον της Ελλάδας και μετά να συντονίσει όλες τις συμμετοχές και να μην υπάρχει επικάλυψη από το ένα υπουργείο στο άλλο. Και αυτό επιπλέον θα έφερνε πίσω στη χώρα που πληρώνουμε ως συνδρομή σε κάποιους οργανισμούς. Τώρα, για παράδειγμα, πληρώνουμε κάπου 16 εκατ. ευρώ στον Ευρωπαϊκό Διαστημικό Οργανισμό και η συμφωνία

Συνέχεια στη σελίδα 8

Σταμάτης Κριμιζής: Δεν εγκαταλείπουμε την Ελλάδα

Συνέχεια από τη σελίδα 7

είναι ότι πρέπει να επιστρέφονται στα κράτη μέλη με τη μορφή συμβολαίων για κατασκευές. Π.χ. η Ελλάδα έπρεπε να παίρνει ως πούμε το 90% των χρημάτων που δίνει για ευρωπαϊκούς δορυφόρους, σε λογισμικά, υπηρεσίες κ.λπ. Αυτά δεν τα συντονίσαμε ποτέ. Και μια και αναφέρατε τη διάσταση της Αμυνας, που ναι μεν είναι ξεχωριστή, αλλά οι εφαρμογές και η τεχνολογία είναι παντού, άρα και η Αμυνα κάνει χρήση των ερευνητικών κέντρων και των μικροβιομηχανιών που έχουν σχέση με το Διάστημα. Αυτές είναι οι ανάγκες.

Αρα είναι χρήσιμος ένας τέτοιος Οργανισμός;

Κριμιζής: Μα φυσικά. Απολύτως. Είμαστε η τελευταία χώρα της Ευρώπης που δεν είχε έναν Διαστημικό Οργανισμό.

Είπατε πως συμμετείχατε από τη δεκαετία του '80 σε επιτροπές για να συσταθεί ένας τέτοιος Οργανισμός. Γιατί δεν έγινε; Αντικρουόμενα συμφέροντα;

Κριμιζής: Η εκπροσώπηση των υπουργείων ήταν πάντα σε επίπεδο γενικών γραμματέων και εμείς τρέχαμε να κάνουμε κάτι όταν μαθευόταν ότι κάτι πάει να κάνει η Τουρκία. Ετσι 3-4 φορές πήγε να γίνει και μετά έμπαινε στο συρτάρι κάποιου υπουργείου. Επίσης το 2006, ένα χρόνο μετά που έγινα δεκτός στην Ακαδημία Αθηνών, μου ζήτησε η τότε κυβέρνηση να εκπροσωπώ την Ελλάδα στον Ευρωπαϊκό Διαστημικό Οργανισμό. Τότε υπήρχε η ΓΓ Έρευνας και Τεχνολογίας που ανήκε στο υπ. Ανάπτυξης. Αλλά και τότε δεν υπήρχε καμία υποδομή. Ετσι, όταν εμφανίστηκε η δυνατότητα να ιδρυθεί ένας Διαστημικός Οργανισμός, που ήταν πάγιο αίτημα της ακαδημαϊκής κοινότητας, ο κ. Παππάς άκουσε μία ομιλία που έδωσα στο Ευγενίδιο Ίδρυμα για αποστολή της NASA στον Πλούτονα. Φαίνεται του έκανε εντύπωση και μου έστειλε ένα μήνυμα να συναντηθούμε. Πράγματι μου ζήτησε να τους βοηθήσω να μελετήσουν πώς θα γίνει μία διαστημική υπηρεσία. Δέχτηκα θέτοντας τρεις όρους:

Πρώτον, να είναι αξιοκρατική, δεύτερον, πως δεν θα υπάρχει κανένα δελτίο Τύπου για δημόσιες συζητήσεις, αφού δεν υπήρχε λόγος. Και, τρίτον, να προσπαθήσει να εμπλέξει όλα τα κόμματα επειδή ήταν εθνική ανάγκη. Τα δέχθηκε όλα.

Ο Δρ. Σταμάτης Κριμιζής με την υπουργό Παιδείας Αννα Διαμαντοπούλου τον Ιανουάριο του 2011 σε συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Τεχνολογίας.

Και να σας πω δεν είχα προσωπικά πρόβλημα με τον κ. Παππά. Μου έλεγε πάντα «πέστε μου τι να κάνουμε και θα τα κάνουμε».

«Και τι μεσολάβησε;

Κριμιζής: Προφανώς υπήρχαν συμφέροντα στο υπουργείο και ο γ.γ. Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων κ. Βασίλειος Μαγκλάρας αποφάσισε πως θα είναι αυτός ο αφέντης του Διαστήματος και υπονόμεισε όλη την υπόθεση από την αρχή. Ο κ. Παππάς έλεγε ναι και αυτός ελισσόταν σε άλλες κατευθύνσεις. Κατάφερε έτσι ώστε την τελευταία στιγμή να συμπεριληφθεί στο νομοσχέδιο ένα συμβούλιο υπό την προεδρία του, που βασικά υποκαθιστούσε όλες τις αρμοδιότητες του Ελληνικού Διαστημικού Οργανισμού.

Εγώ, μάλιστα όταν με κάλεσαν στη Βουλή κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου να εκφέρω τις απόψεις μου, επέστησα στους βουλευτές την προσοχή τους σε αυτό ακριβώς το σημείο και πως δεν θα είναι λειτουργικό. Εγώ την άλλη μέρα έφυγα για ένα συνέδριο στην Αμερική και τελικά το νομοσχέδιο πέρασε με αυτή τη διάταξη.

Τελικά όταν ο κ. Παππάς με κάλεσε να αναλάβω την προεδρία του Οργανισμού εξέφρασα την αντίρρησή μου για τη συγκεκριμένη διάταξη και μου είπε «Σας διαβεβαιώ να μην ανησυχείτε, αυτό το συμβούλιο τις διάφορες εισηγήσεις από τα υπουργεία, θα τις μεταφέρει στον ΕΛΔΟ και εσείς θα τις αξιολογήτε και θα αποφασίζετε». Είπα, εντάξει κάτω από αυτή τη διαδικασία. Ετσι έγινε η ανακοίνωση. Στο μεταξύ, όμως, δύο ημέρες πριν την επίσημη ανακοίνωση ότι αναλαμβάνω τον ΕΛΔΟ, είχε δημοσιευτεί υπουργική διάταξη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως από τον κ. Παππά, ότι η εκπροσώπηση της Ελλάδας στον Ελληνικό Διαστημικό Οργανισμό θα γίνεται από γενικούς γραμματέες του υπουργείου, ότι αυτοί διαχειρίζονται και αξιολογούν τις προτάσεις, κ.λπ.

Με άλλα λόγια, σας είχε πει ψέματα...

Κριμιζής: Ακριβώς. Ετσι στην πρώτη συνεδρίαση του ΔΣ του ΕΛΔΟ (σ.σ. απαρτιζόταν από επτά διορισμένα μέλη, τέσσερα από τα οποία είχαν σύγκρουση συμφερόντων κατά τον κ. Κριμιζή) είπα πως δεν

χρησιμοποιώ, δεν είμαστε κάποιο γραφειοκρατικό κατασκεύασμα και πως πρέπει να αλλάξει αυτό. Στη δεύτερη συνεδρίαση είχαμε μία πιο διεξοδική συζήτηση και ψήφισε το συμβούλιο να πάω εγώ και ο διευθύνων σύμβουλος στον Υπουργό να του πούμε ότι αυτό και αυτό πρέπει να αλλάξει. Ουσιαστικά, δηλαδή, αφαιρέθηκαν οι δικαιοδοσίες του ΔΣ του ΕΛΔΟ και η εκπροσώπηση θα γινόταν από ανθρώπους που δεν είχαν καμία σχέση με το Διάστημα. Συναντηθήκαμε με τον κ. Μαγκλάρου που είπε ότι θα συναντηθεί με το ΔΣ πλην εμού να δώσει οδηγίες. Και στην τρίτη συνεδρίαση υπαναχώρησαν τέσσερα μέλη του ΔΣ του ΕΛΔΟ. Ήταν προφανές ότι δεν μπορούσαμε να προχωρήσουμε.

Τι ιστορία είναι αυτή με τους μικροδορυφόρους;

Κριμιζής: Πρόκειται για ένα πρόγραμμα που δημοσιοποιήθηκε από τον υπουργό κ. Παππά και τον γγ κ. Μαγκλάρου τον περασμένο Σεπτέμβριο, πριν δηλαδή ιδρυθεί ο ΕΛΔΟ και με χρήματα του ΕΣΠΑ να γίνει μία συστοιχία δορυφόρων που θα παράγαγε ορισμένες υπηρεσίες για το Κράτος και μάλιστα

επιχειρησιακά προϊόντα και για το υπουργείο Αμυνας και άλλων υπηρεσιών. Μάλιστα, είχαν προεπιλέξει τέσσερα πανεπιστήμια, αλλά στη πραγματικότητα πίσω βρίσκονταν κάποιες εταιρείες, ενώ 3 από τους 4 που είχαν συμφέρον βρίσκονται στο ΔΣ του ΕΛΔΟ.

Επομένως εσείς διαφωνήσατε γιατί αφενός σας αφαιρέθηκαν οι αρμοδιότητες, και αφετέρου διαπιστώσατε ότι δεν υπήρχε αξιοκρατία στην επιλογή αυτών που θα έφτιαχναν τους μικροδορυφόρους;

Κριμιζής: Υπάρχει και ένας ακόμη λόγος, πιο σημαντικός. Ζητήσαμε μία παρουσίαση και αποδείχθηκε ότι δεν υπήρχε μία βασική μελέτη, με προδιαγραφές, υποδομές, αποτέλεσμα, προϊόντα, χρονοδιάγραμμα... Ήταν απλώς δύο σελίδες ενός δελτίου Τύπου που είχε σταλεί στο ΕΣΠΑ, το οποίο είχε απαντήσει «καλή ιδέα φέρτε μας λεπτομέρειες». Λεπτομέρειες δεν υπήρχαν.

«Υπάρχει απογοήτευση αλλά δεν την εγκαταλείπουμε την Ελλάδα...»

Όπως εξηγεί ο κ. Κριμιζής, η συστοιχία δορυφόρων είναι ένα πολύ βασικό εγχείρημα. Πλην όμως χρειάζεται επαγγελματική δουλειά. Η δικαιολογία ήταν ότι το Πανεπιστήμιο Πατρών και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο είχαν ήδη λάβει μέρος σε ένα πρόγραμμα για 50 μικροδορυφόρους από όλες τις χώρες της Ευρώπης και το καθένα είχε κάνει από ένα που το πήραν οι αστροναύτες της Ευρώπης στον διαστημικό σταθμό και από εκεί τους έριχναν. Αλλο όμως αυτό και άλλο η συστοιχία, υπάρχει τεράστια διαφορά. Για παράδειγμα, ο μικροδορυφόρος που έφτιαξε το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο έγινε με κομμάτια αγορασμένα στο εξωτερικό και με εδω συναρμολόγηση. Και από ό,τι ξέρω ακόμη περιμένουν να δουν αν θα λειτουργήσουν αυτοί οι δορυφόροι σωστά.

Η συστοιχία πόσους δορυφόρους περιλαμβάνει;

Κριμιζής: Εντεκα, αλλά πρέπει να υπάρχει λόγος γ' αυτό. Επιπλέον, επέλεξαν το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και του Αιγαίου που δεν έχουν ασχοληθεί με τέτοια θέματα. Υπάρχει δηλαδή, μία επιπολαιότητα και μία έλλειψη επαγγελματισμού στην όλη υπόθεση και γ' αυτό, επειδή ξέρω πολύ περισσότερα, αναγκάστηκα να πω ότι δεν είναι η δουλειά μου αυτό το πράγμα. Και έτσι είπα στις δηλώσεις μου τότε

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΔΡΑ ΚΡΙΜΙΖΗ

Δρ. Σταμάτης Κριμιζής αριστερά σε διάλεξή του για το Διάστημα και δεξιά μπροστά σε ομοίωμα του Βόγιατζερ.

με την παραίτησή μου την έκφραση «follow the money», όπως λέγανε στο «Watergate».

Όλη η διαδικασία ήταν από το υπουργείο υπό τον γραμματέα τον κ. Μαγκλάρα και τους υπαλλήλους του, που έχουν καλές σχέσεις με μικροεπιχειρήσεις και ούτε ήταν γνωστό πώς κατέληξαν στα 23 εκατ. ευρώ. Ξέρω ότι όταν κάλεσαν τα δύο Πανεπιστήμια, τα οποία έχουν τους εκπαιδευτικούς δορυφόρους που προσπάθησαν να κατασκευάσουν, ο προϋπολογισμός ήταν 4 με 5 εκατ. ευρώ. Και τώρα έγινε 23 εκατ. Ετσι μαθαίνω αλλά δεν μας παρουσίασαν κάποιο σχέδιο συγκεκριμένο.

«Φανταζόμαστε η απογοήτευσή σας ήταν μεγάλη...»

Κριμιζής: Πάντα θεωρούσα ότι η σχέση με τον Υπουργό ήταν η βάση επί της οποίας αποφάσιζα ότι μπορεί να είναι ελικοκρινής -αυτό μου έλεγε- ότι ήθελε να κάνει κάτι σωστό για τη χώρα. Αυτό όμως το αναίρεσε όταν υπέγραψε εκείνα τα υπουργικά διατάγματα που έκαναν το ΕΛΔΟ ένα κέλυφος χωρίς δικαιοδοσία και αρμοδιότητες. Και

είπα «τι μου κάνετε; Εγώ έστελνα διαστημόπλοια στους πλανήτες και γύρω από τη Γη. Αν θέλετε τους γραφειοκράτες και να κάνετε τα συνηθισμένα σας, με γεια σας και χαρά σας».

Δεν είναι όμως ένα καταφανές παράδειγμα του πώς κινούνται τα πράγματα στην Ελλάδα;

Κριμιζής: Προφανώς είναι. Πολυλοί μου έλεγαν «μα δεν το ήξερες, δεν ρωτούσες»;

Τι είναι αυτό που μας συμβαίνει; Εχουμε ομογενείς επιστήμονες που μπορούν να πάνε την Ελλάδα στον Αρπ. Θυμάμαι δεκαετίες τώρα που η Ελλάδα καλεί επιστήμονες για να τους απογοητεύσει στη συνέχεια. Τι είναι αυτό και δεν ξεκολλάει αυτή η χώρα;

Κριμιζής: Εχω πει ότι είναι εμπεδωμένο στην κουλτούρα της χώρας. Που λέει ότι η οικογένεια έχει μεγάλη σημασία και οι κοινωνικές σχέσεις. Εκεί πιστεύουν ότι υπάρχει «ασφάλεια». Γι' αυτό έχουμε αυτή

την οχιζοφρενική άποψη, όπως είδατε στις δημοσκοπήσεις όπως αυτή της «διαΝΕΟσις», που λέει τι είναι το πιο σημαντικό στον Έλληνα: «Οικογένεια, Εκκλησία, Στρατός, Αστυνομία»... Η πολιτική είναι στον πάτο. Τι σημαίνει αυτό όμως; Στην ίδια δημοσκόπηση το 65% δηλώνει ότι θέλει να γίνει δημόσιος υπάλληλος. Και πώς θα γίνει; Με κάποιον που ξέρει! Άποψη οχιζοφρενική και γι' αυτό είναι τόσο δύσκολο να ξεκολλήσουμε.

Είναι θέμα Παιδείας;

Κριμιζής: Παράδοξος περισσότερο, παρά Παιδείας. Διότι μπορεί να έχουμε προβλήματα με τη βασική εκπαίδευση τα τελευταία χρόνια, αλλά τα φωτεινά μυαλά το 10% το ξεπερνάει και δραπετεύει. Αρα αυτό είναι ένα βασικό πρόβλημα που δεν μπορούμε να το ξεπεράσουμε.

Δεν έχουμε γιατριά ως χώρα;

Κριμιζής: Δεν ξέρω πώς θα αναστραφεί αυτό. Περιμένω κάποιον πολιτικό που να πει «αξίζουμε καλύτερα». Είμαστε η χώρα με το «Αίεν Αριστεύειν». Ο Τζον Κένεντι

είπε στην αρχική του ομιλία το 1961 ότι «εμείς θέλουμε να μιμηθούμε τους αρχαίους Αθηναίους του Περικλή που είπε ότι η αριστεία είναι ο προορισμός μας». Και μετά αργότερα είπε ότι «θέλουμε να πάμε στο Φεγγάρι, όχι γιατί είναι εύκολο, αλλά γιατί είναι δύσκολο». Ακούσατε ποτέ αυτού του είδους τον προορισμό, το όραμα για τη χώρα από κάποιον πολιτικό; Δεν είπαν ποτέ ότι πρέπει να δουλέψουμε σκληρά, ότι αυτό που έχει σημασία είναι ότι πρέπει να δουλέψουμε ομαδικά. Δεν τον βλέπω προς το παρόν... Και επομένως θα είναι τρομερά δύσκολο να αλλάξουμε την κουλτούρα της χώρας, νομίζω. Και as μην ξεχνάμε ότι η αποδόμηση του ήθους άρχισε με την μεταπολίτευση. Και οι δάσκαλοι σήμερα στην πλειοψηφία τους είναι άνθρωποι που μεγάλωσαν με αυτήν την κουλτούρα.

Γιατί η μεταπολίτευση, που βάθυνε τη Δημοκρατία, πρόσθεσε έστω και ψεύτικη ευδαιμονία στον κόσμο, που ένωσε τον κόσμο από τους εμφύλιους διχασμούς, έσπρωξε στην άκρη το ήθος;

Κριμιζής: Ξέρετε καμιά φορά το εκκρεμές πάει από τη μία άκρη στην άλλη και έτσι κατασταλάζει στη μέση. Ετσι νομίζω πως η αντίδραση στη δικτατορία οδήγησε το εκκρεμές στο άλλο άκρο, στην ασυδοσία και υποτίμηση των αξιών. Και επειδή υπήρχε ο διχασμός, η τάση ήταν να τα ισοπεδώσουμε όλα για να μην τυχόν και διακριθεί κάποιος. Δεν πέρασε αυτό αλλά έγινε βίωμα, τρόμος ζωής.

Κύριε καθηγητά, πιστεύετε ότι πρέπει να μας δοθεί η ψήφος;

Κριμιζής: Βεβαίως και πρέπει. Ούτως ή άλλως λαμβάνουμε μέρος στην ελληνική πραγματικότητα, είτε με τις επενδύσεις, είτε με τους οικογενειακούς δεσμούς, κλπ. Και νομίζω ότι η Ομογένεια δεν θα είναι τόσο επιδεκτική στις λαϊκιστικές τάσεις και πιθανόν να χρησιμοποιήσει ως ένα είδος ισορροπίας ως προς τις πολιτικές ακρότητες που υπάρχουν στη χώρα. Η αντίθετη άποψη είναι πως δεν ζούμε εδώ και δεν θα τους λέμε πώς να ζούνε. Μα, προφανώς

Συνέχεια στη σελίδα 10

Ο Σταμάτης Κριμιζής συνεχίζει να εξερευνά το Διάστημα

Συνέχεια από τη σελίδα 9

έχουμε διασυνδέσεις με τη χώρα... Και ούτως ή άλλως, αν η χώρα ήταν πετυχημένη θα χαιρόμασταν και εμείς...

Πρέπει οι ομογενείς να αισθάνονται απογοητευμένοι με την Ελλάδα;

Κριμιζής: Υπάρχει απογοήτευση αλλά δεν την εγκαταλείπουμε την Ελλάδα...

Για το Διάστημα και τα σχέδια της NASA

Η συζήτηση, στη συνέχεια, με τον κ. καθηγητή περιστράφηκε στα επόμενα σχέδια της NASA, καθώς από το εργαστήριό του στο Τζονς Χόπκινς σχεδιάζονται δύο νέες αποστολές, ενώ συνοψίζοντας τρόπον τινά τη ζωή του στη NASA, είπε ότι από μία μικρή συσκευή που έκανε πριν δεκαετίες μπορούν τώρα τα διαστημόπλοια να κάνουν μετρήσεις π.χ. από τον Ερμή με θερμοκρασία στην επιφάνεια 426 βαθμών Κελσίου, στον Πλούτωνα με μείον 230

«ΥΠΑΡΧΕΙ ΖΩΗ ΕΚΕΙ ΕΞΩ, ΜΟΝΟ ΠΟΥ ΔΕΝ ΘΑ ΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΟΥΜΕ ΠΟΤΕ ΛΟΓΩ ΑΠΟΣΤΑΣΗΣ»

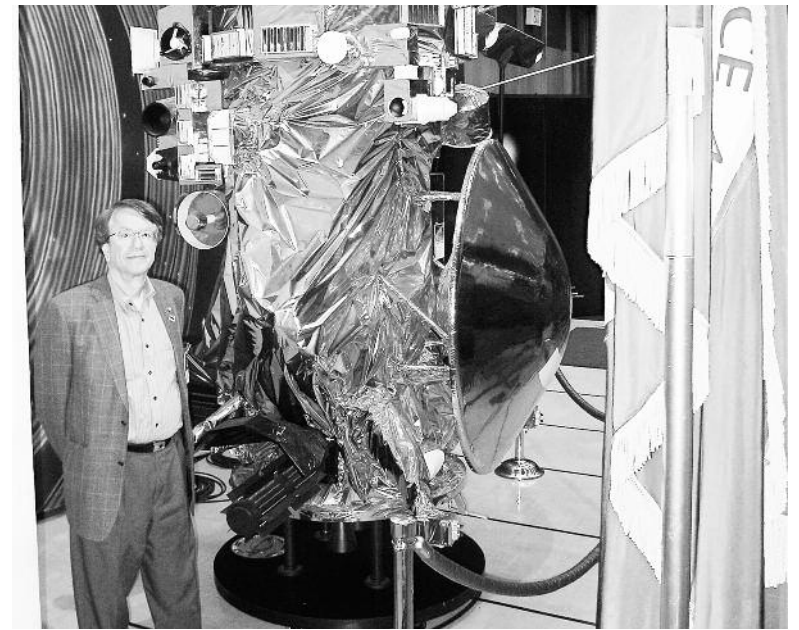
βαθμούς Κελσίου, μία ενδεικτική διαδρομή που κρατάει 9,5 χρόνια. Στη συνέχεια απάντησε στην ερώτηση που όλοι θέλουν να κάνουν σε έναν ειδικό της NASA: «Υπάρχει ζωή εκεί έξω;».

«Υπάρχει» ήταν η απάντηση, «αλλά ποτέ δεν θα τη συναντήσουμε», αφού το Σύμπαν είναι άπειρο και το κοντινότερο άστρο μας είναι ο Κένταυρος, που θα θέλαμε πολλές ζωές να μεταβούμε. Αλλωστε, αυτός είναι και ο λόγος που ο επόμενος στόχος της NASA είναι το διαστημόπλοιο που έφτιαξε ο Δρ Κριμιζής

με τους συνεργάτες του να πάει στο δικό μας άστρο, τον Ήλιο, ένα εγχείρημα που περιέγραψε σε γενικές γραμμές στη συνέντευξή του.

Όπως μας αφηγήθηκε, το 2022 θα γίνει ένα τεστ πρόσκρουσης σε δορυφόρο μετεωρίτη που θα περάσει σε απόσταση 7 εκατ. χλμ. από τη Γη για να του αλλάξουν την τροχιά, ενώ στα τέλη του φετινού Ιουλίου τίθεται σε εφαρμογή το μεγάλο πρόγραμμα να σταλεί πύραυλος στον Ήλιο που θα καταγράφει τα δεδομένα.

«Ξέρετε, έχουμε μία βασική επιστημονική πραγματικότητα που υπάρχει για την ανθρωπότητα από την αρχή της διαστημικής εποχής» μας λέει. Και συνεχίζει: «Η επιφάνεια του Ήλιου είναι γύρω στις 6.000 βαθμούς Κελσίου. Η ατμόσφαιρά του σε απόσταση μερικών χιλιάδων χλμ. είναι ένα εκατ. βαθμοί Κελσίου. Και αυτός είναι ο λεγόμενος πλιακός άνεμος, που δημιουργείται από μία έκρηξη στην επιφάνεια του Ήλιου και έχει ταχύτητα ένα εκατομμύριο χλμ., ανά ώρα στο Διάστημα. Αυτός περνάει από τη Γη, τον Δία, τον Κρόνο και σταματάει να ρέει σε μια απόσταση 122 φορές μεγαλύτερη

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΔΡΑ ΚΡΙΜΙΖΗ

της απόστασης του Ήλιου από τη Γη, 18 δισ. χλμ. όπως ανακαλύψαμε με τον 'Βόγιατζερ 2'. Ο Ήλιος έχει τέτοιες μικρές εκρήξεις σχεδόν κάθε μέρα και οι τεράστιες κάθε λίγα χρόνια. Εκπέμπει δισ. τόνους από σύννεφο μάζας που φεύγει στο Διάστημα με πολύ μεγαλύτερη ταχύτητα με 3 και 4 εκατ. χλμ. την ώρα. Αν αυτό χτυπήσει τη Γη δημιουργεί μαγνητικές καταιγίδες. Και εμείς θέλουμε να μπορούμε να προβλέψουμε τον διαστημικό καιρό. Δεν το έχουμε κάνει ακόμη, καθώς δεν ξέρουμε πολλά για τον Ήλιο. Ετσι ο

Parker Solar Probe θα μας δίνει τα δεδομένα να καταλάβουμε πώς λειτουργεί ο Ήλιος. Και οι προσβάσεις θα γίνονται διαδοχικά. Η πρώτη θα είναι Νοέμβριο με Δεκέμβριο σε απόσταση 25 εκατ. χλμ. από τον Ήλιο. Μετά θα ελαττωθεί η ταχύτητά του μέσω περιοχής Αφροδίτης για να πάει πιο κοντά και όλο πιο κοντά έτσι ώστε το Δεκέμβριο του 2024 με τελική απόσταση στα έξι εκατ. χιλ. Και ελπίζουμε ότι το διαστημόπλοιο θα συνεχίσει σε αυτή την τροχιά για να συνεχίσουμε να λαμβάνουμε δεδομένα».

ΣΥΝΤΟΜΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ο Δρ Σταμάτης Μ. Κριμιζής γεννήθηκε στο Βροντάδο της Χίου. Εκεί τελείωσε Δημοτικό και το Γυμνάσιο.

Γιος Έλληνα μετανάστη που πηγαίνοερχόταν στην Αμερική, μετά το θάνατο του πατέρα του πήγε στην Αμερική όπου και σπούδασε στο Πανεπιστήμιο της Μινεσότα, απ' όπου έλαβε το πτυχίο της Φυσικής το 1961 και στο Πανεπιστήμιο της Αϊόβα, όπου υπό την καθοδήγηση του J. A. Van Allen, που ανακάλυψε τις ραδιενεργές ζώνες Van Allen γύρω από τη Γη, απόκτησε Μάστερς και Διδακτορικό στη Φυσική το 1963 και 1965, αντίστοιχα.

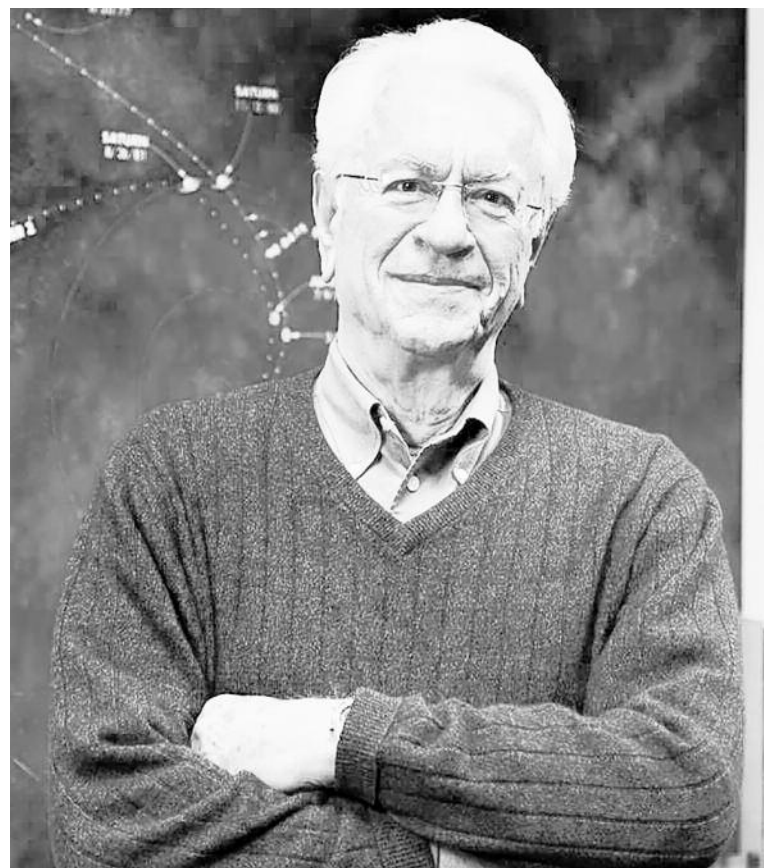
Ο Ακαδημαϊκός Σταμάτιος Κριμιζής έλαβε το πτυχίο του στη Φυσική από το Πανεπιστήμιο της Μινεσότα (1961), το Μάστερς (1963) και Διδακτορικό (1965) στη Φυσική από το Πανεπιστήμιο της Αϊόβα, όπου και υπηρέτησε ως καθηγητής.

Το 1968 μετακινήθηκε στο Εργαστήριο Εφαρμοσμένων Φυσικών

του Πανεπιστημίου Johns Hopkins, έγινε Επιστημονικός Διευθυντής το 1980, επικεφαλής της Διοίκησης Διαστήματος το 1991 και Ομότιμος Διευθυντής το 2004.

Πέρα από τις διοικητικές του δραστηριότητες, είναι επικεφαλής ερευνητής σε διάφορες διαστημικές αποστολές της NASA, συμπεριλαμβανομένων των Voyagers 1, 2 στους εξωτερικούς πλανήτες, τη Διαστημική Αποστολή Voyager, και την αποστολή του Cassini-Huygens στον Κρόνο και Τιτάνα.

Έχει σχεδιάσει και κατασκευάσει όργανα που έχουν ταξιδέψει και στους εννέα κλασσικούς πλανήτες. Έχει δημοσιεύσει περισσότερες από 600 εργασίες σε περιοδικά με κριτές και βιβλία με πάνω από 19.000 ετεροαναφορές, σχετικά με τη φυσική του Ήλιου, το μεσοαστρικό χώρο, τις πλανητικές μαγνητόσφαιρες και την πλιόσφαιρα. Εκλέχθηκε τακτικό μέλος της Ακαδημίας Αθηνών το 2004 στην έδρα Επιστήμης του Διαστήματος, υπηρέτησε ως εκπρόσωπος της Ελλάδος στο Συμ-

βούλιο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (ESA), (2006-2010), και ως πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Ερευνας και Τεχνολογίας (ΕΣΕΤ), (2010-2013).

Το 1999 η International Astronomical Union μετονόμασε τον αστεροειδή 1979 UH σε 8323 Krimizis προς τιμήν του.

Τελευταίες διακρίσεις είναι το (τρίτο) Medal for Exceptional Scientific Achievement (2014) της NASA, το Cassini Medal της Ευρωπαϊκής Γεωφυσικής Ενωσης (2014), το Trophy for Lifetime Achievement (2015) του Smithsonian National Air and Space Museum (NASM) στην Ουάσιγκτον, το Space Flight Award (2015) της Αμερικανικής Αστροναυτικής Εταιρείας, το NASM Trophy for Current Achievement (New Horizons Team-2016), το NASA Exceptional Public Service Medal (2016), το Theodore von Karman Award (2017) της Διεθνούς Ακαδημίας Αστροναυτικής, και εξελέγη μέλος της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας (2017).

Αγνωστες πτυχές από την μαθητική πορεία του μεγάλου ηγέτη

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

Τα παιδικά και νεανικά χρόνια 1918-1935

Στις 29 Μαΐου συμπληρώθηκε ένας χρόνος που ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης, ο τελευταίος πολύ μεγάλος πολιτικός που έβγαλε η Ελλάδα, δεν είναι κοντά μας.

Η συγκίνηση ανάμεσα στους συγγενείς και φίλους που βρέθηκαν στο μνημόσυνο ήταν πολύ έντονη και πολλοί δεν πίστευαν πως ο χαρισματικός ηγέτης δεν ήταν κοντά τους.

Το έργο του και η προσφορά του

στον... τόπο είναι πολύ μεγάλα και σε όλους γνωστά. Αυτά όμως που δεν είναι σε όλους γνωστά είναι η πορεία του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη από τα σχολικά του χρόνια. Από τότε που η αθωότητα στον άνθρωπο είναι έντονη. Από τότε που φαίνεται η... κλίση του κάθε ανθρώπου. Από τότε που στον... Κώστα Μητσοτάκη φάνηκε ότι θα παίξει σημαντικό ρόλο στο μέλλον. Αλλωστε δεν είναι τυχαίο ότι ο διευθυντής του Πρακτικού Λυκείου -το οποίο τελείωσε ο Κ. Μητσοτάκης- Ανδρέας Κνιθάκης, αποχαιρετώντας τον από το Λύκειο και μπροστά όλους τους

μαθητές του είπε: «Παιδί μου να αξιωθεί η Ελλάδα να σε δει πρωθυπουργό της».

As γνωρίσουμε τον... μαθητή Κωνσταντίνο Μητσοτάκη μέσα από το βιβλίο «Κώστας Μητσοτάκης, Πολιτική Βιογραφία, Από την αντίσταση στην πολιτική τόμος Α'», Εκδόσεις Παραπολιτικά, κεφάλαιο: Παιδικά και Νεανικά Χρόνια 1918-1935».

Το πρώτο παιδί της οικογένειας Κυριάκου και Σταυρούλας Μητσοτάκη ήταν κορίτσι: η Καίτη. Το γεγονός αυτό απογοήτευσε τον Κυριάκο Μητσοτάκη...

«Ανίκα σε μια οικογένεια με πέν-

τε παιδιά. Εγώ ήμουν το πρώτο αγόρι αλλά όχι και το πρώτο παιδί. Ο πατέρας μου, φυσικά, ήθελε αγόρι το πρώτο παιδί. Είχε ετοιμάσει και τα τουφέκια να πυροβολήσει για να χαιρετίσει. Όμως το πρώτο παιδί ήταν κόρη. Οι πυροβολισμοί ερρίφθησαν όταν γεννήθηκα εγώ. Ο πατέρας μου πυροβολούσε για όλα τα αρσενικά του παιδιά. Τιμούσε τη γέννηση του γιου...».

(Από αφήγηση του Κώστα Μητσοτάκη)

Ένα περίπου χρόνο μετά τη γέννηση του Κώστα, η οικογένεια αγό-

ρασε νέο σπίτι. Επρόκειτο για ένα τουρκικό κτίσμα στη Χαλέπα, ηλικίας ήδη εκατό χρόνων, που στη διάρκεια της Τουρκοκρατίας είχε χρησιμοποιηθεί ως στρατώνας. Αργότερα φιλοξένησε την οικογένεια του Ρώσου υποπρόξενου Κωνσταντίνου Βουλγαρίδη. Το κτίσμα αυτό ο Κυριάκος το αγόρασε από κάποιο Τούρκο, ονόματι Σοφτά, αντί του ποσού των 900 ναπολεοντίων. Το σπίτι ήταν το πλέον «διάσημο κτίσμα του προαστίου της Χαλέπας αλλά και της πόλης των Χανίων. Εκεί, πριν

Συνέχεια στη σελίδα 12

Τα παιδικά και νεανικά χρόνια 1918-1935

Συνέχεια από τη σελίδα 11

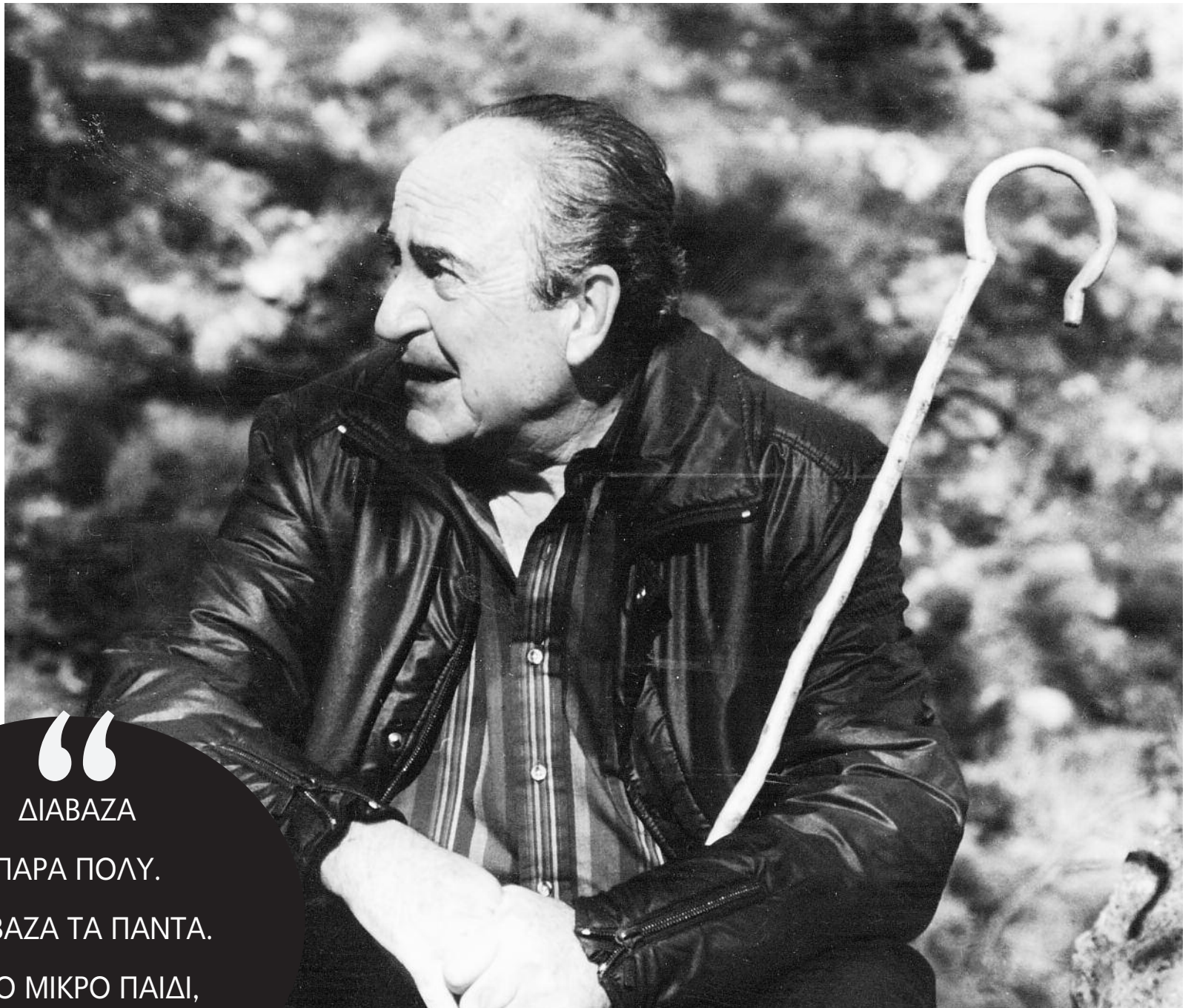
51 χρόνια, το 1878, υπογράφηκε η «Σύμβαση της Χαλέπας» που στις διαπραγματεύσεις συμμετείχε και ο παππούς, γέρο-Κωστής.

Οι Μπυσοτάκηδες δεν εγκαταστάθηκαν αμέσως στη νέα τους κατοικία. Το σπίτι επισκευάστηκε σε εννέα περίπου μήνες, κάτω από την επίβλεψη του εργολάβου Μεσσαριτάκη και διαμορφώθηκε ώστε να καταστεί λειτουργικό για τη διαβίωση της οικογένειας. Οι ψηλοί τοίχοι του παλιού στρατώνα χαμήλωσαν, ενώ ο σπίτι διακοσμήθηκε με τα συνήθη νεοκλασικά στοιχεία που κυριαρχούσαν στην τότε αρχιτεκτονική. Τέλος η διαδικασία «αποτουρκοποίησης» του σπιτιού τελείωσε με το γκρέμισμα του χαγιατιού που κύκλωνε όλους τους εξωτερικούς τοίχους στο ύψος του πρώτου πατώματος και την αντικατάστασή του με δύο μπαλκόνια νεοκλασικού τύπου.

«Το σπίτι μας το πατρικό είναι στη Χαλέπα. Είναι κτισμένο πάνω σε ένα ύψωμα. Από τα πιο παλιά σπίτια της περιοχής, μεγάλο. Εγώ δεν γεννήθηκα εκεί, αλλά στο παλιό σπίτι του Ελευθερίου Βενιζέλου και έφυγα ενός έτους. Ο πατέρας μου το τελείωσε το 1920...».

Το σπίτι είχε την ονομασία ΓΑΛΑΡΙΑ εξαιτίας ενός μπαλκονιού που το περιτριγύριζε. Με την υπογραφή της «Σύμβασης της Χαλέπας», τον Οκτώβριο του 1878, άνοιξε, έστω, και δειλά, ο δρόμος, ο δρόμος για μια περιορισμένη πολιτική αυτονομία του νησιού, που διευρύνθηκε στα τέλη του 1898, με την εγκαθίδρυση Αυτόνομου Συνταγματικού Πολιτεύματος υπό την ηγεσία του Έλληνα Πρίγκιπα Γεωργίου.

Αν και η εικοσαετία 1878-1898 υπήρξε κάθε άλλο παρά ειρηνική (επαναστατικά κινήματα του 1889 και του 1895-1898), οι Κρητικοί άρχισαν να ζουν κάτω από ένα καθεστώς, που, δίχως να έχει όλα τα στοιχεία μιας ευνοούμενης πολιτείας, παύει να είναι και το ιδιαίτερα καταπιεστικό οθωμανικό καθεστώς του παρελθόντος. Οι ευνοϊκότερες συνθήκες διευκολύνουν την επιστροφή μεγάλου αριθμού προσφύγων από τον ελλαδικό

“
ΔΙΑΒΑΖΑ
ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ.
ΔΙΑΒΑΖΑ ΤΑ ΠΑΝΤΑ.
ΑΠΟ ΜΙΚΡΟ ΠΑΙΔΙ,
ΕΠΤΑ-ΟΚΤΩ ΧΡΟΝΩΝ
”

χώρο, αλλά και από τους άλλους βιότοπους του Ελληνισμού, οι οποίοι συνέδραμαν αποφασιστικά -μαζί με τους ντόπιους- στη δημιουργία μίας κοινωνίας που φαινόταν αποφασισμένη να προχωρήσει στο δρόμο της οικονομικής ευμάρειας, της πολιτιστικής ανάπτυξης, και της πολιτικής χειραφέτησης.

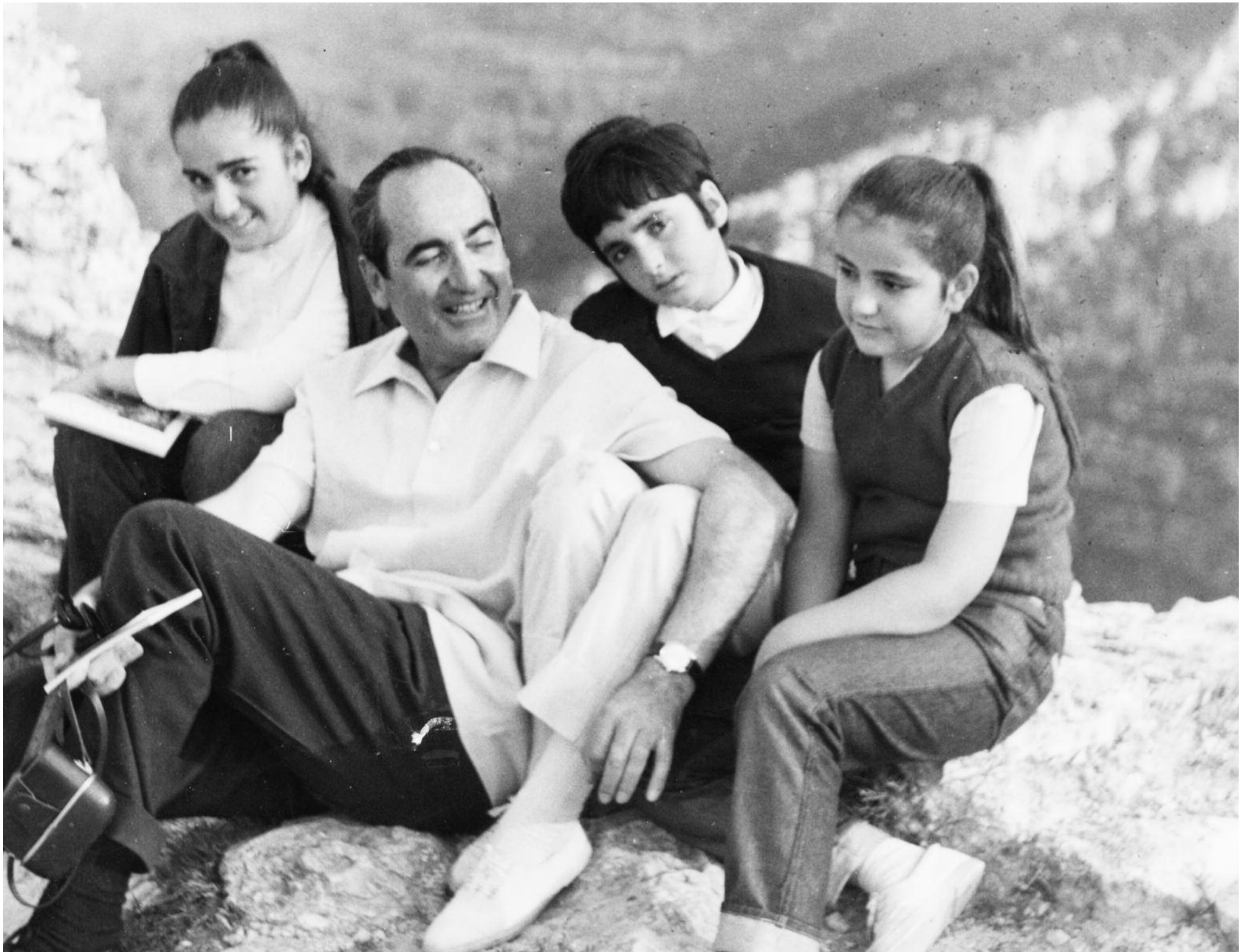
Από ολόκληρη την Κρήτη, τα Χανιά φαντάζουν πρωτοπόρα σε αυτόν

τον πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό μετασχηματισμό. Κι ιδιαίτερα η Χαλέπα. Στο προσέτιο αυτό εγκαθίστανται ντόπιες οικογένειες που κατόρθωσαν να ακμάσουν οικονομικά και να διακριθούν πολιτικά κατά τη προηγούμενη περίοδο καθώς και απόδημοι Κρητικοί είτε έμποροι με οικονομική επιφάνεια είτε επιστήμονες με κοινωνική εμβέλεια. Η τελευταία ομάδα, των αποδήμων, έφεραν μαζί με την περιουσία τους, τις επιστημονικές γνώσεις και τις εμπειρίες που απέκτησαν από την επαφή τους με τα πράγματα και τον πολιτισμό της Δύσης. Επιπλέον,

τα Προξενεία των Μεγάλων Ευρωπαϊκών Δυνάμεων που εγκαταστάθηκαν στη Χαλέπα λειτούργησαν σαν «...φροντιστήρια της διπλωματίας» για την ελίτ του προαστίου που έρχεται σε επαφή με τις ζυμώσεις και τεχνικές της διεθνούς διπλωματίας. Οι πρώτοι που κτίζουν, τα σπίτια τους στη Χαλέπα είναι ο Κυριάκος Βενιζέλος, πατέρας του Ελευθερίου, ο έμπορος Θεμιστοκλής Μπυσοτάκης που ήρθε από την Κωνσταντινούπολη, συγγενής του Κυριάκου, ο έμπορος Γεώργιος Χορτάτζης, και ο μηχανικός Λεωνίδας Λυγκούνης. Από τις παραπάνω κοινω-

νικές ομάδες δημιουργείται ο πρώτος αστικός πυρήνας.

Η πόλη των Χανίων αναπτύσσεται γοργά σε όλους τους τομείς. Το 1901, με το υπ' αριθμ. 310 Διάταγμα της 4ης Αυγούστου της Κρητικής Πολιτείας, αρχίζει να εφαρμόζεται το νέο σχέδιο πόλης, που βοήθησε στην αποσυμφόρμή της, επεκτείνοντάς την και εκτός των τειχών. Την ίδια περίοδο ιδρύονται η Τράπεζα Κρήτης και το Κοινωφελές Ταμείο (Αγροτική Τράπεζα), ανεγείρονται δημόσια κτίρια και ανοίγουν νέα εμπορικά καταστήματα. Επιπλέον, η παρουσία σημαντικού αριθ-

μού ξένων (στα Χανιά παρεπιδημούν στις αρχές του αιώνα 3.893 ξένοι υπήκοοι που αποτελούν το 15% περίπου των κατοίκων) προσδίδει στην πόλη κοσμοπολίτικο χαρακτήρα.

Σ' αυτό το περιβάλλον μεγαλώνει ο Κώστας Μπυσοτάκης. Η οικογένειά του, ισορροπώντας ανάμεσα στις παλιές παραδοσιακές και στις νέες δυτικές αξίες και συμπεριφορές κατορθώνει να διατηρήσει το «χρώμα» της εμπλουτίζοντάς το επιλεκτικά με τις νέες εισαγόμενες ευρωπαϊκές αποχρώσεις. Η οικονομική κατάσταση της οικογένειας δεν είναι ανάλογη με την κοινωνική της επι-

βέλεια. Ο γέρο-Κωστής Μπυσοτάκης πέθανε «εν εσχάτη πενία», σπαταλώντας μεγάλα ποσά για τον ενωτικό αγώνα. Ο γιος του Κυριάκος σπούδασε με τη συνδρομή συγγενών και με την τιμητική σύνταξη που επιδόθηκε την οικογένειά του το ελληνικό κράτος. Οι αγώνες όμως της οικογένειας για την εθνική υπόθεση την προικοδότησαν με αίγλη και ισχύ και την κατέστησαν μια από τις πρόκριτες οικογένειες της πόλης. Ζει μια αξιοπρεπή ζωή, διαβιώνει σε ένα επιβλητικό σπίτι, διατηρεί οικότροφον υπηρέτρια και Γερμανίδα δασκάλα, ενώ δίνει στα παιδιά της

μια επιμελημένη μόρφωση.

Τα πρώτα του παιδικά χρόνια ο Κώστας Μπυσοτάκης τα περνάει στη Χαλέπα. Στο ίδιο προάστιο παρακολουθεί και το δημόσιο δημοτικό σχολείο στο οποίο πρωτοπάγε πολύ μικρός.

Ο Κώστας Μπυσοτάκης θυμάται: «...Όταν η αδελφή μου η Καίτη, που ήταν ενάμιση χρόνο μεγαλύτερη από εμένα, πήρε στο σχολείο, πήγα και εγώ μαζί της. Δεν μιλούσα καθόλου ούτε ανακατευόμουν. Αλλά όταν ήρθε η ώρα των εξετάσεων, βρέθηκα να τα ξέρω όλα κι έτσι πέρασα την πρώτη τάξη με άριστα».

Το οικογενειακό του περιβάλλον του προσφέρει εκτός από τη συμπαράστασή του και τις ιδανικές συνθήκες για να διαμορφώσει την προσωπικότητά του. Έχοντας στη διάθεσή του ιδιαίτερο δωμάτιο και τη βιβλιοθήκη του πατέρα του και του παππού του, διευκολύνεται να αναπτύξει ορισμένα φυσικά χαρίσματα, όπως τη μνήμη και την ευκολία πρόσληψης και αφομοίωσης γνώσεων. Σ' αυτό βοήθησαν σημαντικά η επιμέλεια και η φιλομαθεία του:

«...Διάβαζα πάρα πολύ. Είχα το δικό μου δωμάτιο και γραφείο από έξι χρονών. Εκεί καθόμουν ώρες

και διάβαζα. Διάβαζα τα πάντα. Από μικρό παιδί, επτά-οκτώ χρόνων, γνώριζα ιστορία και γεωγραφία όσο ελάχιστοι συνομήλικοί μου. <...>. Από μικρά παιδιά μάθαμε γερμανικά διότι είχαμε Γερμανίδα δασκάλα...».

(Από συνέντευξη με τον Κώστα Μπυσοτάκη).

Σε ηλικία 8 χρόνων ο Κώστας Μπυσοτάκης είχε την ευκαιρία να συμβιώσει με τον κορυφαίο Έλληνα πολιτικό, τον αδελφό της γιαγιάς του, Ελευθέριο Βενιζέλο. Ο τελευταίος

Συνέχεια στη σελίδα 14

Αγνωστες πτυχές από την μαθητική του πορεία

Συνέχεια από τη σελίδα 13

ταίος είχε επιστρέψει από το εξωτερικό, στις 4 Απριλίου 1827, και είχε εγκατασταθεί στη Χαλέπα. Είχε αποσυρθεί πριν τέσσερα περίπου χρόνια από την ενεργό πολιτική κι όταν επέστρεψε εξακολουθούσε να εμμένει στην προηγούμενη απόφασή του.

Το παραπάνω γεγονός, πιστοποιεί, πέραν των άλλων, και επιστολή που έστειλε εκείνο το διάστημα από το Highgate του Λονδίνου, προς τον Κυριάκο Μπτσοτάκη, όπου μεταξύ άλλων δηλώνει: «...Η απόφασίς μου όπως μη επανέλθω ει την πολιτικὴν σκηνήν είναι αμετάκλητος και επιθυμώ να γίνη τούτο γνωστόν προς πάντας, διότι είναι ανάγκη να γνωρίζουν το δημιουργούμενον κενόν δια να γνωρίζουν ότι πρέπει να σκεφθούν πως θα το πληρώσουν...». Ο Βενιζέλος έμεινε την περίοδο εκείνη (Απρίλιος 1827 - Άνοιξη του 1828) στο σπίτι των Μπτσοτάκιδων, στη «Γαλαρία» της Χαλέπας.

Πάνω σ' αυτό ο Μπτσοτάκης λέει:

«...Ο Βενιζέλος κατοίκησε εκεί εννέα μήνες. Τον θυμάμαι εκεί για πρώτη φορά, υπάρχει η φωτογραφία του παρμένη στο σπίτι μας».

Σε ηλικία 10, περίπου, χρόνων, δίνει με επιτυχία εξετάσεις και εισέρχεται στο Πρακτικό Λύκειο Χανίων, μαζί με τη μεγαλύτερη αδελφή του Καίτη.

«...Με την αδελφή μου την Καίτη ήμασταν ένα πράμα. Μαζί περάσαμε όλες τις περιπέτειες και κράτησε αυτό μέχρι του θανάτου της. Δηλαδή και μετά ακόμα στο Υπουργείο την είχα δίπλα μου και μου διψύθυσε και το πολιτικό μου γραφείο».

(Από αφήγηση του Κώστα Μπτσοτάκη)

Το Πρακτικό Λύκειο, που ήταν στεγασμένο σε κτίριο της οδού Κοραή, ήταν ένα από τα καλύτερα, σε πανελλήνιο επίπεδο, εκπαιδευτικά ιδρύματα της εποχής. Την καλή φήμη του την όφειλε στην υψηλή πειθαρχία, στο σύγχρονο διδακτικό του πρόγραμμα καθώς και στο ανώτερο επίπεδο του καθηγητικού προσωπικού του. Στο Λύκειο έμπαιναν πάντοτε τα πλέον «προχωρημένα» παιδιά και παρέμεναν έως το τέλος μόνο τα καλύτερα από αυτά. Στην πρώτη τάξη υπήρχαν δύο μικτά τμήματα των 40 παιδιών για να απομείνουν στην τελευταία τάξη μόλις 21 μαθητές και μόνο μία μαθήτρια, η Ταγαδάκη. Όλα τα υπόλοιπα κορίτσια, καθώς και μεγάλος αριθμός αγοριών από τη δεύτερη κιόλας τάξη διοχετεύτηκαν τα μεν πρώτα στο Παρθενοναγωγείο ενώ τα δεύτερα στο Γυμνάσιο Χανίων ή στην Εμπορική Σχολή που έδρευαν κι αυτά στον

Στιγμιότυπο από τη βάπτισμα του εγγονού του στα Χανιά.

ίδιο δρόμο.

Από τους καθηγητές κυρίαρχες προσωπικότητες ήταν ο γυμνασιάρχης Ανδρέας Κνιθάκης, ένας από τους καλύτερους μαθηματικούς και ο φυσικός Νίκος Κακαβελάκης, ο οποίος τους δίδασκε Φυσική από το βιβλίο του Γκάνο, άγνωστο τότε στα υπόλοιπα σχολεία. Τη υπεροχή του Λυκείου αποκαλύπτουν όσα μας αναφέρει σε συνέντευξή του ο συμ-

μαθητής του Κώστα Μπτσοτάκη, Γιάννης Παυλάκης, μέτεπειτα καθηγητής της Ουρολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

«...Όταν ανέβηκα στην Αθήνα για να δώσω εισαγωγικές εξετάσεις στην Ιατρική Σχολή, έλυσα το πρόβλημα της Γεωμετρίας με Παραστατική Γεωμετρία, την οποία τότε αγνοούσαν στα υπόλοιπα Γυμνάσια. Στη διάρκεια των εξετάσεων ήρθε πάνω

από το θρανίο μου ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Αιγίνης και αφού παρατήρησε το γραπτό μου με ρώτησε ποιο σχολείο τελείωσα. Όταν του απάντησα, κούνησε χαρακτηριστικά το κεφάλι του και μου είπε: Α! Είχες καθηγητή τον

Κναθάκη!».

Και ο ίδιος ο Μπτσοτάκης θα επιβεβαιώσει αργότερα, ότι τις πρώτες στέρες και δομημένες γνώσεις του της έδωσε το Πρακτικό Λύκειο:

«...Το βασικό σχολείο στο οποίο εφοίτησα ήταν το Πρακτικό Λύκειο Χανίων, ένα από τα καλύτερα σχολεία που είχε τότε η Ελλάδα και που αργότερα κατήργησε ο Ιωάννης Μεταξάς. Ήταν ένα καταπληκτικό σχολείο. Τα Μαθηματικά και η Φυσική τα μελετούσαμε από γαλλικά βιβλία, κάτι που την εποχή εκείνη ήταν αδύνατο και να το φανταστεί κανείς. Διευθυντής αυτού του σχολείου ήταν ένας από τους καλύτερους εκπαιδευτικούς που είχε η Κρήτη αλλά και όλη η Ελλάδα, ο μαθηματικός Ανδρέας Κνιθάκης...».

Ο Κώστας, σύντομα, από την πρώτη κιόλας τάξη, θα δείξει μια διάθεση διάκρισης στα μαθήματα και θα κατορθώσει να γίνει ένας από τους πρώτους μαθητές στις δύο πρώτες τάξεις και αργότερα, ο αδιαφιλονίκητος πρώτος, για να αποκομίσει και τον έπαινο του γενικού επιθεωρητή Μέσων Εκπαίδευσης, ο οποίος θα τον αποκαλέσει «ανφάν γκατέ» της τάξης. Ετσι θα πάρει το απολυτήριό του με «άριστα». Αλλά όχι σε όλα τα μαθήματα.

Κατά την αφήγηση του Γιάννη Παυλάκη:

«...Ο Κώστας ήταν πάντα πρώτος σε όλα τα μαθήματα εκτός από τη ζωγραφική που ήταν δράμα και την ωδική που ήταν κάτι περισσότερο από δράμα <...>. Για να πάρετε μία εικόνα, στις εκδρομές, όταν θέλαμε να κάνουμε κέφι, πείθαμε τον Κώστα να τραγουδάει μαντινάδες. Ήταν κάτι το απερίγραπτο...».

Δεν ήταν όμως ο μονοδιάστατος έφηβος που ασχολείται αποκλειστικά με τη μελέτη της γυμνασιακής ύλης. Εξακολουθεί να χρησιμοποιεί τα βιβλία της οικογενειακής του βιβλιοθήκης, αγοράζει καινούρια, μελετάει αρχαίους συγγραφείς, είναι, όπως πολλοί νεοί της εποχής του, συνδρομητής της «Διάπλασης της Παιδιών», ενώ τέλος εκμεταλλεύεται τη γλωσσολογία του για να διαβάσει ξενόγλωσσες εκδόσεις.

Παράλληλα, ασχολείται και με

“
ΜΕ ΤΗΝ ΑΔΕΛΦΗ
ΜΟΥ ΤΗΝ ΚΑΙΤΗ
ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΝΑ. ΜΑΖΙ
ΠΕΡΑΣΑΜΕ ΟΛΕΣ
ΤΙΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ
”

«Ο ΜΑΘΗΤΗΣ ΕΠΕΙΣΕ
ΤΟΝ ΔΑΣΚΑΛΟ...
Ο ΚΩΣΤΑΣ ΕΠΕΙΣΕ
ΤΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΟΤΙ
ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΕΙΝΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΚΑΙ
ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΑΘΟΥΝ
ΝΑ ΧΟΡΕΥΟΥΝ,
ΕΠΕΙΔΗ Ο ΧΟΡΟΣ
ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΜΕΣΟ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ»

η παρέα του σίγουρα δεν μπορούν να συμμετάσχουν στη ζωή αυτή και λόγω ηλικίας αλλά και για λόγους οικονομικής αδυναμίας, μπορούν όμως έστω και από μακριά να γευτούν το μαγικό γι αυτούς κόσμο της πόλης. Την συντροφιά τους την μορφαίνει η παρουσία κοριτσιών της ηλικίας τους, αδελφές, εξαδέλφες, ή κοπέλες από φιλικές οικογένειες. Είναι η Καίτη, η αδελφή του Κώστα, η Λούλα Μανουσάκη, οι κόρες του στρατηγού Τσαλακόπουλου, η αδελφή του Παυλάκη κ.ά. Με αυτές κάνουν τα ελεύθερα απογεύματα ατελείωτες βόλτες στους κεντρικούς πολυσύχναστους δρόμους ή κάθονται για κάποιο γλυκό στα ζαχαροπλαστεία του κέντρου. Το συνηθισμένο στέκι τους είναι το ζαχαροπλαστείο του Ψαρουδάκη, στο Σιντριβάνι, γιατί ήταν πέρασμα και έτσι ήταν εύκολο και να βλέπουν αλλά και να τους βλέπουν. Καμιά φορά αν το περιορισμένο χαρτζιλίκι άφηνε κάποια περιθώρια, κερνούσαν τα κορίτσια της παρέας ή πήγαιναν στο ακριβό και πλέον κοσμικό ζαχαροπλαστείο «Η Τέρψις».

Αρκετά συχνά κάνουν κάποιες συγκεντρώσεις στα σπίτια τους που τις ονομάζουν πάρτυ ή σαμπράιζ πάρτυ ανεξάρτητα αν τις περισσότερες φορές -αν όχι όλες- τελείωναν χωρίς καμία έκπληξη. Εκεί οι νέοι και οι νέες της παρέας είχαν την ευκαιρία να δείξουν τις χορευτικές τους ικανότητες και τη γνώση τους στους ευρωπαϊκούς χορούς, που δι-

Συνέχεια στη σελίδα 16

τον αθλητισμό που τότε ευδοκίμους στα γυμνάσια. Από τα πρώτα γυμνασιακά χρόνια ψπλώνει εντυπωσιακά -οι συμμαθητές του τού είχαν κολλήσει το παρατσούκλι «Ξυλαπόστολος»- και η σωματική του διάπλαση τον διευκολύνει να εξασφαλίσει μια αμετακίνητη θέση στην ομάδα Βόλεϊ του Λυκείου. Του αρέσει και το ποδόσφαιρο καθώς και ένα είδος κρίκετ που το παίζει με την παρέα του στην Ομάδα του Βόλεϊ, στην οποία συμμετέχουν και στενοί του φίλοι, όπως ο Μανώλης Μανωλαράκης, ο Γιάννης Παυλάκης κ.ά. παίρνουν μέρος στο πρωτάθλημα του Νομού και μάλιστα φτάνουν μέχρι τα τελικά για να αντιμετωπίσουν νικηφόρα τον παραδοσιακό τους αντίπαλο, το Γυμνάσιο Αρρένων Χανίων. Στην κοινωνία των νέων της πόλης η σύγκρουση των δύο σχολείων ξεπερνούσε τα όρια του αθλητικού γεγονότος και έπαιρνε διαστάσεις πανηγυριού. Τους αγώνες τους παρακολουθούσαν όλοι οι μαθητές και οι μαθήτριες που είχαν χωριστεί σε δύο παρατάξεις και υποστήριζαν με φανατισμό τα αθλητικά τους είδωλα. Το Πρακτικό Λύκειο

είχε την συμπαράσταση του Παρθενωγαγείου και της Εμπορικής Σχολής, ενώ το Γυμνάσιο Αρρένων τη συνδρομή του Γυμνασίου Θηλέων. Και συνήθως οι αγώνες τελείωναν με ξυλοδαρμούς και πετροπόλεμο. Ήταν μία κλασική διαμάχη ανάμεσα στο «εύκολο» και στο «δύσκολο» γυμνάσιο. Ανάμεσα στους «καλούς» και τους «κακούς» μαθητές.

Τα παιδιά στις γυμνασιακές τάξεις, συγκροτούν συντροφίες. Έτσι και ο Κώστας απέκτησε τη δική του στενή παρέα: Τον Μανώλη Μανωλαράκη, μετέπειτα στρατηγό, τον Στέλιο Σκανδάλη που αργότερα έγινε νομάρχης και επιθεωρητής Νομαρχιών, τον Γιάννη Παυλάκη που κατόπιν ακολούθησε το ιατρικό επάγγελμα κι έφτασε καθηγητής Πανεπιστημίου, τον Ζαχαρία Κατεχάκη, γιο του τότε Γενικού Διοικητού Κρήτης, τον Περιβολαράκη, και που κατόπιν έγινε καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Ρώμης, τον Σπύρο Βατικιώτη και αργότερα -στις τελευταίες τάξεις- τον Νίκο Βαλυράκη, θείο του σημερινού υπουργού του ΠΑΣΟΚ, Σήφη Βαλυράκη.

Με όλους αυτούς μελετάει και

διασκεδάζει. Και όλοι μαζί «πολιτεύονται και προσπαθούν να πάρουν στα χέρια τους το προεδρείο της τάξης. Είναι όμως, οι λίγοι και οι μικρότεροι στην ηλικία. Η αντίπαλη ομάδα με επικεφαλής τον Γιώργο Βουμβουνάκη κερδίζουν τις περισσότερες φορές.

Κάποτε, παρόλα αυτά κατορθώνουν να κερδίσουν, χωρίς όμως να χαρούν για πολύ τη νίκη τους:

«...Ναι, αντίπαλός μας ήταν ο Βαμβουνάκης -που αργότερα παντρεύτηκε την αδελφή μου. Αυτός, κάποτε που κερδίσαμε, έβαλε έναν περίεργο τύπο, τον Βαρδή Παπαδάκη, να κάνει ένσταση. Τότε ο Κώστας ο Μπτοστάκης, σηκώθηκε εκ μέρους μας και είπε ότι δέχεται να γίνει επανάληψη των εκλογών. Ο Παπαδάκης που έκανε την ένσταση ήταν δικός μας. Στη δεύτερη, όμως, εκλογή ψήφισε τους άλλους κι έτσι χάσαμε <...>. Ήταν χαρούμενες εκλογές τότε και όλοι μας, και οι 21, ήμασταν αγαπημένοι...».

(Από αφήγηση του Ι. Παυλάκη).

Ήταν οι τυπικές γυμνασιακές

εκλογές μιας περιόδου που ο κομματισμός δεν είχε μπει ακόμη στα γυμνάσια, παρόλο το εντονότατο πολιτικό κλίμα της εποχής. Τις παρατάξεις τις απάρτιζαν παιδιά που ούτε κόμη, τα ίδια είχαν κάποια σαφή ιδεολογική τοποθέτηση, αλλά και οι οικογένειές τους ανήκαν σε διαφορετικούς πολιτικούς σχηματισμούς. Από τους πατεράδες των παιδιών της παρέας, άλλοι ήταν βενιζελικοί, άλλοι διαφωνούντες βενιζελικοί οπαδοί του Αριστομένη Μπτοστάκη κι άλλοι βασιλόφρονες.

Η συντροφιά, όμως, δεν περιορίζεται στη μελέτη, στην «πολιτική» και στον αθλητισμό, επιπλέον διασκεδάζει. Και η πόλη των Χανίων είναι ένας κατάλληλος χώρος. Διοικητική πρωτεύουσα της Κρήτης, είναι έδρα του Γενικού Διοικητή και όλων των διοικητικών, πολιτικών, στρατιωτικών δικαστικών και προξενικών αρχών. Οι λειτουργοί και αξιωματούχοι που επανδρώνουν τις παραπάνω υπηρεσίες, μαζί με τους εμπόρους και βιομηχάνους της πόλης συγκροτούν την ανώτερη αστική τάξη που ζει και διασκεδάζει με κοσμοπολίτικο τρόπο. Ο Κώστας και

Τα Παιδικά και Νεανικά Χρόνια 1918-1935

Συνέχεια από τη σελίδα 15

εύρυναν πηγαίνοντας στο χοροδιδασκαλείο του Γιάννη Μαστορίδη. Αλλά και στο χορευτικό τομέα ο νεαρός Κώστας -σύμφωνα με την ομόφωνη γνώμη φίλων και συμμαθητών του- είχε την ίδια εξαιρετικά χαμηλή επίδοση που είχε και στην ωδική. Όλοι τους, όμως, επιδέξιοι και άτεχνοι χορευτές επιδίδονταν μετά μανίας, στους μοντέρνους χορούς της εποχής, αφού προηγουμένως είχαν σπρώξει τα χαλιά και είχαν αλείψει το πάτωμα με σαπούνη για να διευκολύνονται στις κινήσεις τους.

«...Οι καθηγητές απαγόρευσαν στους μαθητές να χορεύουν και να πηγαίνουν στο χοροδιδασκαλείο. Ο Κώστας όμως ήθελε να μάθει χορό, και πήγε και έμαθε. Όταν το έμαθε ο διευθυντής του Σχολείου, ο Κνιθάκης, τον κάλεσε στο γραφείο του για να τον παρατηρήσει. Ο Κώστας όμως τον έπεισε ότι πρέπει να αρθεί αυτή η απαγόρευση, διότι οι άνθρωποι είναι κοινωνικοί και πρέπει να μάθουν να χορεύουν, επειδή ο χορός είναι ένα μεγάλο μέσο επικοινωνίας. Ο μαθητής τελικά έπεισε τον δάσκαλο...».

(Από αφήγηση του Ι. Παυλάκη).

Τα τότε ήθη δεν άφηναν πολλά περιθώρια στον ερωτευμένο νέο. Ο έρωτας περιοριζόταν και εκφραζόταν με κάποια χαμόγελα, βόλτες στους κεντρικούς δρόμους με συνοδεία φερέγγυων προσώπων με ραδασάκια ή με επισκέψεις στο «Πάνθεον» και τα «Ολύμπια» τους κινηματογράφους της πόλης, πάντα όμως με πολυάριθμη παρέα που θωράκιζε το «ζευγάρι» από την έντονη κοινωνική κριτική. Αυτά ήταν τα τότε περιθώρια και η νεαρή παρέα δεν τα υπερέρασε. Στους έρωτές τους ήταν άγαρμποι και φοβισμένοι, γι αυτό προτιμούσαν την ασφάλεια του «συλλογικού έρωτα».

Ο Γιάννης Παυλάκης αφηγείται: «...Μία όμορφη την ερωτευόμασταν όλοι. Κάποτε είχαμε ερωτευτεί μία Τίνα και όταν πηγαίναμε εκδρομή, στο λεωφορείο τραγουδούσαμε όλοι μαζί ένα τραγουδάκι της εποχής, το 'Τίνα μου κακιά, Τίνα μου γλυκιά'. Ύστερα από κάποιο διάστημα αποφασίσαμε να είναι ερωτευμένοι μαζί της μόνο ο Σπύρος ο Βατικιώτης. Άλλωστε πάλι, ερωτευτήκαμε μία κοπέλα και την αδελφή της. Ταυτόχρονα...».

Ο Κώστας μαζί με τον Παυλάκη και τον Σκανδάλη, πέρασε για ένα διάστημα -τις δύο πρώτες τάξεις του γυμνασίου- και από τους ναυτοπρόσκοπους. Ο Κώστας και ο Παυλάκης απογοητεύτηκαν σύντομα κι αποχώρησαν. Ο Σκανδάλης παρέμεινε κι εξελίχθηκε. Οι άλλοι δεν

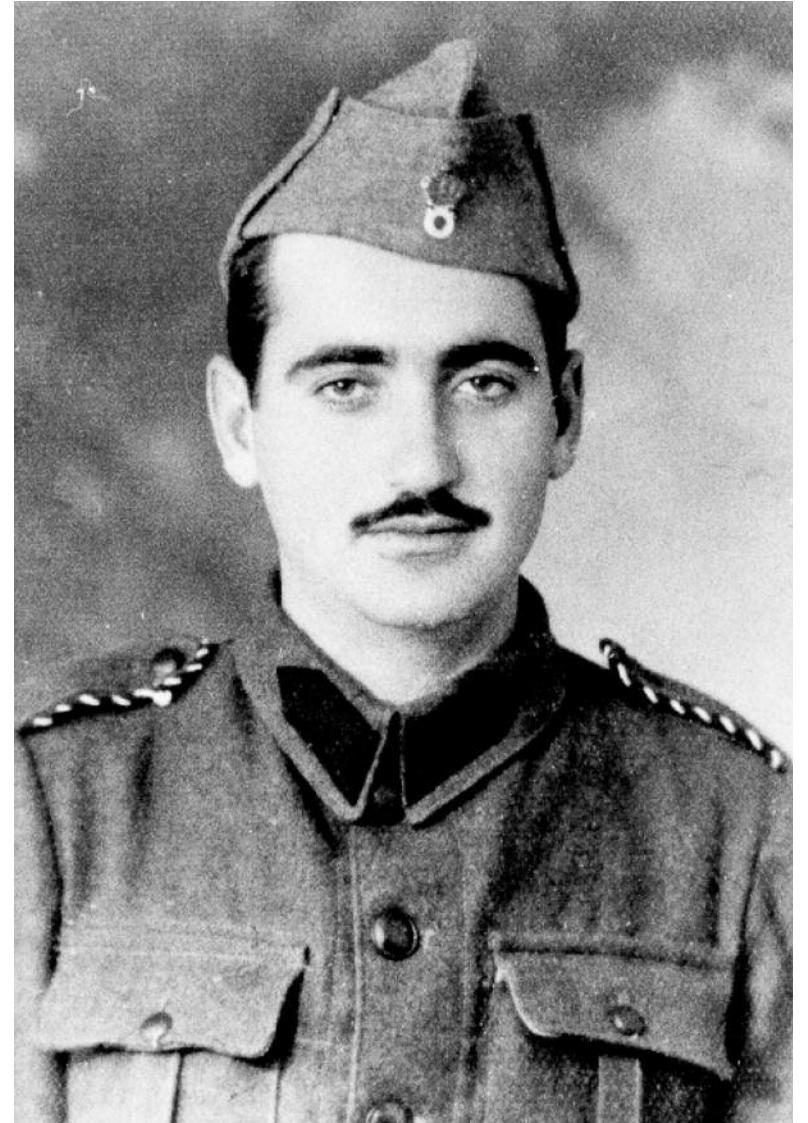
(Αριστερά): Ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης με τη σύζυγό του Μαρίκα. (Δεξιά): Ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης με στολή εφέδρου αξιωματικού το 1941.

μπόρεσαν να εγκλιματιστούν. Ο Παυλάκης, αναφερόμενος στο γεγονός, το ερμηνεύει ως μία πράξη δύο επαναστατημένων εφήβων, που δεν άντεξαν την πειθαρχία και την οργάνωση του προσκοπικού σώματος. Όταν λείπουν οι κοπέλες από την παρέα τότε διασκεδάζουν με πιο αγορίστικο τρόπο. Όταν πηγαίνουν στον κινηματογράφο σχολιάζουν την υπόθεση υψηλόφωνα και δημιουργούν φασαρία, προκαλώντας το γέλιο του κοινού στις πιο δραματικές σκηνές του έργου. Καμιά φορά πάλι εφευρίσκουν έξυπνους και χαριτωμένους τρόπους για να μην πληρώσουν το λογαριασμό στα ζαχαροπλαστεία.

Ο Γιάννης Παυλάκης θυμάται: «...Τα απογεύματα η παρέα μας καθόταν στα ζαχαροπλαστεία, στον Μπόλαρη που είχε περασόδα ή στην παραλία πειράζαμε τα κορίτσια και κάναμε και ζαβολιές. Θυμάμαι που

κάποτε δεν είχαμε λεφτά να πληρώσουμε τις πάστες και ο Νίκος Βολυράκης σκότωσε μια μύγα και την έβαλε σε μία πάστα. Ύστερα άρχισε να φωνάζει, δήθεν θυμωμένος, ότι βρήκε μία μύγα στο γλυκό του. Ο ζαχαροπλάστης θορυβημένος μας κέρασε κι άλλες πάστες για να γλυτώσει τη φασαρία. Αφού τις φάγαμε φύγαμε σαν κύριοι...».

Τα καλοκαίρια πήγαιναν στα 'μπάνια' που τότε ακόμη δεν ήταν μικτά και μηχανεύονταν μύριες λύσεις για να προσπελάσουν μία γυναικεία ζώνη. Δεν παρέλειπαν φυσικά με την άνεση, τη σκληράδα και την πολυτέλεια της νιότης να κάνουν και την απαραίτητη καζούρα στους ηλικιωμένους -για τα μάτια τους- γαμπρούς της πλαζ κι ιδιαίτερα στον περίφημο τότε παραλιακό εραστής της πόλης, τον 'Ζαρντέιν'. Άλλοτε πάλι επιδείκνυαν την γενναιοδωρία τους και το εφηβικό τους

σφρίγος κολυμπώντας πέρα από το επιτρεπόμενο όριο μακριά από την ακτή και κοντά στη γραμμή πλεύσης των ατμόπλοιων. Οχι όμως πάντα χωρίς συνέπειες. Μια φορά η επικίνδυνη αυτή κολύμβηση κατέληξε με τη σύλληψη της παρέας από τις λιμενικές αρχές.

Από το 1928 έως το 1935, το διάστημα κατά το οποίο ο Κώστας Μητσοτάκης βρισκόταν στο Πρακτικό Λύκειο, στον ελλαδικό χώρο έβαλαν χώρα μία σειρά από σημαντικά γεγονότα. Μετά τις εκλογές της 10ης Αυγούστου 1938 ο Ελευθέριος Βενιζέλος επανέρχεται στην κυβέρνηση δίνοντας τέλος στην προηγούμενη τετραετία του 'Βενιζελισμού χωρίς τον Βενιζέλο'. Στις 6 Μαρτίου του 1933 είχε κατασταλεί αναίμακτα από τον στρατηγό Οθωναίο, στρατιωτικό κίνημα υπό τον Πλαστήρα. Τον ίδιο μήνα ανέβηκε στην εξουσία το Λαϊκό Κόμμα, στην

οποία διατηρήθηκε μέχρι το Φεβρουάριο του 1935. Στις 6 Ιουνίου του 1933 έγινε αποτυχημένη απόπειρα δολοφονίας εναντίον του Βενιζέλου στην Αθήνα που αποτέλεσε την απαρχή νέων σοβαρών εσωτερικών ανωμαλιών. Την 1η Μαρτίου 1935 εκδηλώθηκε νέο στρατιωτικό κίνημα βενιζελικών αξιωματικών και πάλι υπό την ηγεσία του Πλαστήρα. Ο ελεγχόμενος από τους βενιζελικούς στόλους κατέπλευσε στη Σούδα για να πάρει συγκεκριμένες οδηγίες από τον Ελευθέριο Βενιζέλο, που το διάστημα εκείνο έμεινε στα Χανιά. Ο τελευταίος όμως διαφώνησε με την άποψη των κινηματιών, που έβλεπαν το κίνημα σαν μια απλή απόδειξη δύναμης που στόχευε την ανατροπή της κυβέρνησης. Αυτός, επέμενε να θεωρεί το κίνημα σαν την αφετηρία ενός μακροχρόνιου αγώνα κατά της κυβέρνησης του Λαϊκού Κόμματος. Το κίνημα απέ-

Αριστερά το μνήμα του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη και της γυναίκας του Μαρίας στα Χανιά, ενώ επάνω, το ζευγάρι στο Ηρώδειο στη συναυλία του διάσημου τενόρου Λουτσιάνο Παβαρότι.

«ΗΜΟΥΝ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΗΣ ΑΡΑ ΦΑΝΑΤΙΚΑ

ΑΝΤΙΘΕΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΕΣ...»

τυχε χάρη στη συνδρομή του βενιζελογενούς Κονδύλη και η αποτυχία του άνοιξε το δρόμο για την παλινόρθωση της μοναρχίας και επιστροφή του Γεωργίου Β' στην Αθήνα, (25 Νοεμβρίου 1935).

Τα παραπάνω γεγονότα ο έφηβος Κώστας τα προσέγγισε περισσότερο με ακαδημαϊκό τρόπο. Η μικρή, ακόμα, ηλικία του του απαγορεύει αντικειμενικά κάθε συμμετοχή. Η απόσταση από τα γεγονότα, που κυρίως διαδραματίζονται στην ηπειρωτική Ελλάδα του επιτρέπει μόνο μία ελλιπί πληροφόρηση από τις εφημερίδες του Κέντρου που έρχονται στα Χανιά και μια άκρως υποκειμενική πληροφόρηση που δέχεται από το οικογενειακό του περιβάλλον. Ο ίδιος είναι μέλος μίας οικογένειας που ανήκει στο αντιβασιλικό στρατόπεδο. Παρόλη τη διαφωνία του αδελφού της γιαγιάς του Ελευθέριου Βενιζέλου με τον αδελφό του πατέρα του Αριστομένη Μητσοτάκη, η διάσταση των δύο ανδρών παρέμεινε ως το τέλος στα πλαίσια του βενιζελικού/φιλελεύθερου μετώπου.

Ο νεαρός Κώστας, δίχως να δειχνει την περίοδο εκείνη διάθεση να ανακατευθεί αργότερα στην πολιτική δηλώνει σαφώς φιλελεύθερος. Στην τοποθέτησή του σίγουρα έως έναν βαθμό επέδρασε το οικογενειακό του περιβάλλον, όχι όμως

προσδιοριστικά. Υπήρξε κριτικός, αδογμάτιστος και ανοιχτός. Δεν αρκέστηκε στις πολιτικές πληροφορίες και θέσεις που του πρόσφερε η οικογένειά του ή ο βενιζελικός Τύπος.

«...Διάβαζα με την ίδια επιμέλεια και τον αντιβενιζελικό Τύπο. Μάλιστα ήταν μία περίοδος που έπαιρνα και μελετούσα την εφημερίδα 'Ελληνική'. Ήταν η πιο υβριστική εφημερίδα των λαϊκών και διεπόταν από ένα αντιβενιζελικό πάθος. Αλλά ήθελα να μάθω τι λένε κι αυτοί. Να δω και να κρίνω από μόνος μου. Αυτό που δεν δέχθηκα ποτέ στη ζωή μου ήταν μία δεδομένη, μία εξ αποκαλύψεως αλήθεια, ούτε από το περιβάλλον μου, ούτε από κανένα δόγμα. Γι αυτό το λόγο είχα δύσκολες σχέσεις με τον πατέρα μου. Γιατί δεν δεχόμουν άνευ συζητήσεως αυτά που μου έλεγε. Πολλές φορές τον διόρθωνα και θύμωνα. Αλλά έτσι ήταν. Έπρεπε πρώτα να πεισθώ για να ακολουθήσω...».

(Από συνέντευξη με τον Κώστα Μητσοτάκη).

Οι μαρξιστικές ιδέες που ήδη από τη δεύτερη δεκαετία του αιώνα είχαν αρχίσει να διαχέονται στον ελλαδικό χώρο και να προσελκύουν νέους διανοούμενους δεν φαίνονται να τον επηρεάζουν. Δεν αρνήθηκε να διαβάσει μαρξιστικά βιβλία, δεν

πεισθηκε όμως ποτέ ούτε ασπάσθηκε τη μαρξιστική θεωρία. Αλλά και ουδέποτε την αντιμετώπισε χλευαστικά.

Όπως λέει ο ίδιος:

«...Θυμάμαι στην οικογένειά μου κοροϊδευάμε τον Στέλιο Πιστολάκη ο οποίος είχε κάποτε κατέβει στην Κρήτη μετά από σπουδές στη Γερ-

μανία και έβγαλε κάποιο λόγο, όπου σε ένα σημείο ανέφερε ότι αντιπαρέρχεται το μαρξισμό μετά περιφρονησεως. Αυτό το 'μετά περιφρονησεως' το κάναμε κοροϊδευτικό σλόγκαν...».

Επιπλέον ποτέ δεν φοβήθηκε να διαπραγματευτεί και να συνδιαλαγεί με τους κομμουνιστές. Και αυτό ήταν κάτι που το απέδειξε η συμπεριφορά του στα μετέπειτα χρόνια της Κατοχής και της Αντίστασης.

Την απόλυτη αρνητική στάση του επέδειξε απέναντι στα αυταρχικά καθεστώτα που εγκαθίδρυσαν ο φασισμός και ο εθνικοσοσιαλισμός στην Ευρώπη απορρίπτοντας τα.

Ο Κώστας Μητσοτάκης αφηγήται:

«...Τα παρακολουθούσα με μεγάλο ενδιαφέρον. Άλλωστε είχα και την άνεση να διαβάζω γερμανικά έντυπα και να ακούω γερμανικό ραδιόφωνο. Και μην γελιέστε και ο φασισμός και ο ναζισμός ήταν τότε μία ιδέα ελκυστική για πολλούς νέους. Στην Ελλάδα της πολιτικής τα καθεστώτα αυτά που πρόβαλαν αποτελεσματικά και νοικοκυρεμένα προσέλκυαν πολλούς. Αλλά ούτε εγώ ούτε και ο κύκλος μου είχαμε τέτοιου είδους προβλήματα. Ήμουν φιλελεύθερος και δημοκράτης άρα φανατικά αντίθετος προς τις δικτατορίες...».

Δίχως λοιπόν να έχει ακόμα σχηματίσει μέσα του ένα σαφές ιδεολογικό σύστημα είχε αρχίσει να τοποθετείται στο φιλελεύθερο χώρο αρνούμενος κάθε συγκεντρωτικό αντικοινοβουλευτικό στοιχείο στην πολιτική πρακτική.

Εκείνο όμως που δεν διαπραγματεύτηκε ούτε αμφισβήτησε -όπως και όλα τα παιδιά της ηλικίας του- ήταν ο εθνικισμός του. Ο Κώστας Μητσοτάκης ανήκει στην πρώτη ελεύθερη γενιά της Κρήτης. Το νησί είχε απελευθερωθεί από την τουρκική κατοχή μόλις έξι χρόνια πριν την γέννησή του. Και η απελευθέρωση επιτεύχθηκε μετά από μακρόχρονο και αιματηρό αγώνα Που προικοδότησε όλες τις κρητικές οικογένειες με οδυνηρές μνήμες. Δεν υπήρχε καμία οικογένεια στην Κρήτη δίχως τη δική της συμμετοχή στη θυσία. Και ο θύτης ήταν ο Τούρκος. Τα παιδιά της γενιάς εκείνης αν και δεν είχαν ζήσει στο καθεστώς της κατοχής είχαν εμβολιαστεί με ένα κοινό αποδεκτό σύστημα εθνικών αξιών και είχαν αποδεχθεί με ένα μανικαϊστικό τρόπο, το εθνικό και το αντεθνικό, το φιλικό και το εχθρικό. Και ο Τούρκος ήταν ο εχθρός ο προαιώνιος εχθρός και έτσι έπρεπε να παραμείνει. Ακόμη και τα παιδικά τους παιχνίδια τα νεαρά Κρητικο-

Συνέχεια στη σελίδα 18

Η πορεία του μαθητή Κώστα Μητσοτάκη

Συνέχεια από τη σελίδα 17

πούλα έκοβαν με τα ψεύτικα σπαθιά τους τα άνθη από τις παπαρούνες λέγοντας ότι έκοβαν τούρκικα κεφάλια. Αυτό το συμπαγές ιδεολογικό οικοδόμημα κλονίστηκε για πρώτη φορά στη διάρκεια των γυμνασιακών χρόνων. Στις 30 Οκτωβρίου 1930 και ενώ είχαν προηγηθεί άλλες συναντήσεις για την επίλυση οικονομικών και εμπορικών θεμάτων ο Ελευθέριος Βενιζέλος μετέβη στην Άγκυρα όπου υπέγραψε 'ελληνοτουρκικό σύμφωνο φιλίας' ουδετερότητας και διαιτησίας με τον Τούρκο πρωθυπουργό Ισμέτ Πασά. Το γεγονός αυτό έκανε τρομακτική εντύπωση στον νεαρό Κώστα και στην συντροφιά του. Και η κατάπληξη τους μεγάλωσε ακόμη περισσότερο όταν ο Βενιζέλος δήλωσε ότι σκοπός του ήταν η Ελλάδα να γίνει κάποτε με την Τουρκία ενιαίο κράτος. Η δήλωση αυτή οκτώ μόλις χρόνια μετά τη μικρασιατική τραγωδία φάνταζε στην παρέα ω έγκλημα καθοσιώσεως. Γι' αυτό εξουσιοδότησαν τον Κώστα να ρωτήσει τον Βενιζέλο που έτυχε τότε να έρθει στην Χαλέπα για ποιο λόγο έκαμε την παραπάνω δήλωση:

«...Ημασταν πιτσιρίκια τότε και είχαμε τρελαθεί όταν ακούσαμε τη δήλωση. Άκου να μας ενώσει με

τους Τούρκους. Βάλαμε λοιπόν τον Κώστα να ρωτήσει τον Βενιζέλο γιατί το είπε. Ο Κώστας ήρθε και μας είπε την άλλη μέρα το πρωί με την απάντηση. Ο Βενιζέλος είχε πει: 'Κώστα παιδί μου 400 χρόνια είχαμε τους Τούρκους στο κεφάλι μας και δεν μπόρεσαν να μας αλλάξουν με τίποτα. Αν εμείς ενωθούμε μαζί τους σε βεβαιώνω ότι σε 50 το πολύ χρόνια η Ελλάδα θα βρίσκεται στον Καύκασο...».

(Από συνέντευξη με τον Ι. Παυλάκη)

Μέσα σ' αυτό λοιπόν το πολιτικό και κοινωνικό κλίμα βιώνει τα γυμνασιακά του χρόνια ο Κώστας Μητσοτάκης. Και αυτή την περίοδο αρχίζει να διαμορφώνει την προσωπικότητά του που ορισμένα χαρακτηριστικά της παρέμειναν αναλλοίωτα μέχρι σήμερα. Γίνεται εύκολα αποδεκτός από τους συμμαθητές του και τους φίλους του με τη συμπεριφορά και τις επιδόσεις τους στα μαθήματα, απολαμβάνει την εκτίμηση των καθηγητών του. Εκπέμπει μια εικόνα σοβαρότητας και μετριοπάθειας που εμπνέει ένα αίσθημα σιγουριάς και ασφαλείας στους μεγαλύτερους.

Οι γονείς των φίλων του επιθυμούν τα παιδιά τους να πηγαίνουν παρέα μ' αυτόν: «Οπουδήποτε με

άφηναν να πηγαίνω αρκεί να ήξεραν ότι μαζί μου θα ήταν και ο Κώστας...», θα δηλώσει ένας συμμαθητής του.

Από την εποχή εκείνη αρχίζει να σχηματίζεται μία φυσιογνωμία με ηγετικές ικανότητες. Δεν είναι εριστικός αλλά ούτε και οπισθοχωρεί.

ΚΝΙΘΑΚΗΣ:

ΔΕΝ ΞΑΝΑΕΙΧΑΜΕ

ΤΕΤΟΙΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

ΣΑΝ ΤΟΝ ΚΩΣΤΑ.

ΤΟΥ ΕΙΠΑΜΕ:

ΝΑ ΑΞΙΩΘΕΙ

Η ΕΛΛΑΣ ΝΑ ΣΕ ΔΕΙ

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ ΤΗΣ

Δεν είναι αδιάλλακτος ούτε όμως και ανέντιμο συμβιβαστικός. Δίχως να είναι αλαζόνος είναι λιτά υπερήφανος. Και τέλος δίχως να του λείπουν τα συναισθήματα γνωρίζει να συγκρατεί τα αισθήματά του. Τα παραπάνω είναι προϊόντα ψυχραιμίας και δυνατότητας επιβολής δύο χαρισμάτων που θα τα διατηρήσει μέχρι και σήμερα.

Ο Παυλάκης διηγείται επ' αυτού το εξής χαρακτηριστικό επεισόδιο:

«...Ημασταν μια φορά στο σπίτι του και μελετούσαμε στην αυλή. Ο μικρότερος αδελφός του ο Χαράλαμπος που ήταν ζωγράφος, ξεροκέφαλος και ατίθασος μας ενοχλούσε. Ο Κώστας του είπε να φύγει αλλά εκείνος του έδωσε ένα χαστούκι. Ο Κώστας απάντησε του χαμογέλασε. Ο Χαράλαμπος του έδωσε και δεύτερο χαστούκι ενώ ο Κώστας εξακολουθούσε να χαμογελάει. Το επεισόδιο έληξε με τον Μητσοτάκη να γελάει και τον Χαράλαμπο να κλαίει και να χτυπιέται...».

Την εποχή εκείνη ο Κώστας Μητσοτάκης δήλωνε ότι δεν τον ενδιέφερε μια πολιτική σταδιοδρομία. Η πολιτική όμως ένταξη ήταν κάτι που δεν μπορούσε να το αποφύγει όπως και δεν το απέφυγε. Ήταν εγκλωβισμένος. Υπήρχαν ορισμένες οικογένειες που επιβίωναν και ευδοκίμουν κοινωνικά συμμετέχοντας πρωταγω-

νιστικά στα πολιτικά πράγματα και στο δημόσιο βίο. Στην πολιτική όφειλαν την ακμή και την αίγλη τους και όχι στην οικονομική τους ευμάρεια. Αν έπαυαν να πολιτεύονται θα οδηγούνταν στην παρακμή. Άλλωστε η πολιτική ήταν και κάτι που το γνώριζαν καλά. Αντίθετα έτρεφαν μία αντιπάθεια για τις δραστηριότητες που σχετιζόνταν με το χρήμα. Σε όλο τον ελλαδικό χώρο στη διάρκεια του 19ου αιώνα αλλά και μέχρι τα μέσα περίπου του 20ού αιώνα είχε δημιουργηθεί μια ομάδα ευγενών της πολιτικής που θεωρούσαν την πολιτική ενασχόληση ως αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής τους και εθνική τους υποχρέωση. Σε αυτή την ομάδα ανήκε και η οικογένεια Μητσοτάκη. Και ο νεαρός τότε Κώστας ακόμη και αν δεν το επιθυμούσε ακόμα και αν δεν το είχες συνειδητοποιήσει όφειλε να ακολουθήσει το πολιτικό στάδιο. Όπως και τελικά το ακολούθησε.

Τα γυμνασιακά όμως χρόνια περνούσαν και ο Κώστας έπρεπε να αποφασίσει για το εγγύτερο μέλλον του. Επόμενο στάδιο: το Πανεπιστήμιο. Η οικογένεια είχε ήδη να επιδείξει δύο γενιές επιστημόνων προσανατολισμένες στις Νομικές και Πολιτικές επιστήμες. Αλλά εκείνος δείχνει να έχει άλλες βλέψεις. Η σπουδή του στο Πρακτικό Λύκειο και οι υψηλές επιδόσεις του στα μαθηματικά, τη

«ΔΕΝ ΗΘΕΛΑ ΝΑ ΓΙΝΩ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ. Ο ΙΔΙΟΣ Ο ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΜΟΥ ΕΙΠΕ:
ΣΠΟΥΔΑΣΕ Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΙΣ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ ΜΟΝΟ ΜΗ ΓΙΝΕΙΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ
Ή ΓΙΑΤΡΟΣ. ΕΚΕΙΝΟΣ ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΓΙΝΩ ΓΕΩΠΟΝΟΣ»

φυσική και τη χημεία τροφοδοτούσαν την επιθυμία του να σπουδάσει θετικές επιστήμες. Οι πανεπιστημιακές σπουδές ιδιαίτερα την εποχή εκείνη ήταν πολύ δαπανηρές και στοίχιζαν περισσότερο από όσα μπορούσε να διαθέσει ο οικογενειακός προϋπολογισμός.

Όμως το πρόβλημα ξεπεράστηκε: «...Ο Ελευθέριος Βενιζέλος ανέλαβε να καλύψει τα έξοδα των σπουδών μου. Ο πατέρας μου ήταν μεν δικηγόρος αλλά είχε πέντε παιδιά να θρέψει. Τα πράγματα ήταν δύσκολα εκείνη την εποχή. Η οικογένεια δεν είχε οικονομικά άνεση. Θυμάμαι, σε μία συνάντησή μας ο Βενιζέλος με ρώτησε τι θα ήθελα να σπουδάσω. Του είπα ότι δεν είχα αποφασίσει ακόμα. Βασικά η επιθυμία μου ήταν να σπουδάσω Μαθηματικά. Δεν ήθελα να γίνω δικηγόρος. Ο ίδιος ο Βενιζέλος μου είπε: Σπούδασε ό,τι θέλεις παιδί μου μόνο μη γίνεις δικηγόρος ή γιατρός. Εκείνος ήθελε να γίνω γεωπόνος γιατί όπως μου είπε η Ελλάδα χρειάζεται γεωπόνους...».

(Από αφήγηση του Κώστα Μπτσουτάκη)

Τον Ιούνιο του 1935 ο Κώστας Μπτσουτάκης τελειώνει αριστούχος στο Πρακτικό Λύκειο:

«...Όταν τελείωσε ο Κώστας στο

σχολείο εκείνο το καλοκαίρι ήρθε ο κ. Κνιθάκης, βεγγέρα στο σπίτι μας και τον άκουσα να λέει στον πατέρα μου: 'Κάθε χρόνο βγάζουμε έναν πρώτο. Αλλά ο φετινός πρώτος έχει τόσο μεγάλη διαφορά από όλους τους άλλους πρώτους που βγάλαμε, που έχουμε μείνει όλοι οι καθηγητές κατάπληκτοι. Τέτοια περίπτωση δεν ξαναείχαμε. Σε τέτοιο βαθμό που του έβγαλε λόγο αποχαιρετώντας τον και μπροστά σε όλους τους μαθητές του είπε: 'Παιδί μου να αξιωθεί η Ελλάδα να σε δει πρωθυπουργό της'...».

(Από αφήγηση της Λούλα Μανουσάκη)

Όταν το καλοκαίρι του 1935 κατέβηκε στην Αθήνα δεν είχε αποφασίσει σε ποια σχολή θα δώσει εξετάσεις. Ο πατέρας του δίχως να του έχει δηλώσει ρητά άφηνε να φανεί η επιθυμία του να ακολουθήσει νομικές σπουδές για να συνεχίσει την οικογενειακή παράδοση. Ο Κώστας για να μην στενοχωρήσει τον πατέρα του αλλά ούτε και να απομακρυνθεί από τις προσωπικές του επιθυμίες κατέληξε να δώσει εισαγωγικές εξετάσεις και στο Πολυτεχνείο και στη Νομική σχολή.

«...Πήγα στην Αθήνα και δεν ήξερα ακριβώς που θα δώσω εξετά-

σεις. Αντιλαμβανόμουν ότι ο πατέρας μου ήθελε να σπουδάσω Νομική αλλά δεν μου το είπε ποτέ. Μέσα μου είχα αποφασίσει ότι δεν θα σπουδάσω Νομικά. Ήθελα να πάω στο Πολυτεχνείο που τότε θεωρείτο η καλύτερη Ανωτάτη Σχολή. Ήμουν μπερδεμένος. Τελικά αποφάσισα να δώσω εξετάσεις και στις δύο σχολές. Είχα μία δυσκολία σχετικά με τις εξαγωγικές στη Νομική Σχολή γιατί στο Πρακτικό Λύκειο δεν κάναμε καθόλου λατινικά. Έκανα λοιπόν ένα μήνα ιδιωτικά μαθήματα με τον Νίκο Τωμαδάκη, τον μετέπειτα καθηγητή του Πανεπιστημίου. Στις εξετάσεις πέρασα με καλή σειρά ήμουν στους 50 πρώτους».

(Από συνέντευξη με τον Κώστα Μπτσουτάκη)

Τελικά η τύχη του επεφύλαξε ένα άσχημο παιχνίδι. Τις ημέρες που έπρεπε να δώσει εισαγωγικές εξετάσεις για το Πολυτεχνείο αρρώστησε από γρίπη και δεν παρουσιάστηκε. Έτσι βρέθηκε φοιτητής της Νομικής. Στο Πολυτεχνείο δεν ξαναέδωσε ποτέ. Τώρα ο Κώστας Μπτσουτάκης, φοιτητής, της Νομικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, έρχεται από τα Χανιά για να αντιμετωπίσει τον άγνωστο κόσμο της πρωτεύουσας. ■

«Mystras Grand Palace Resort & Spa»

Ο Δημήτριος και η Γεωργία Καλοειδή εγκαινίασαν το πρώτο τους αστέρι

Το κοσμικό γεγονός της χρονιάς ήταν τα εγκαίνια του νέου 5οτερου ξενοδοχείου «Mystras Grand Palace Resort & Spa» της οικογένειας Καλοειδή.

Τόσο τα εγκαίνια όσο -κυρίως- η παρουσία πολλών και σημαντικών προσωπικοτήτων το καθιστούν το κορυφαίο γεγονός στην περιοχή της Λακωνίας.

Παρουσία της Αυτού Εξοχότης του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Προκόπη Παυλόπουλο και της Αυτού Εξοχότης του Πρόεδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκου Αναστασιάδη και χοροστατώντας του Αρχιεπισκόπου Αμερικής κ.κ. Δημήτριου και των Μητροπολιτών Μονεμβασίας & Σπάρτης κ.κ. Ευστάθιου και Μάνης κ.κ. Χρυσόστομου, πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια του Mystras Grand Palace Resort & Spa του κ. Δημητρίου & της κ. Γεωργίας υ στο Μυστρά.

Ο πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Προκόπη Παυλόπουλο αφού εξήρε την προσπάθεια και πρωτοβουλία του Δημήτριου και Γεωργίας Καλοειδή στη συνέχεια ανέφερε την σημαντικότητα του Μυστρά χαρακτηρίζοντας τον ως το κουκούλι μνήμης της Βυζαντινής αυτοκρατορίας που συντήρησε άβυσση την παράδοση του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού και συνέβαλλε ουσια-

Ο Αρχιεπίσκοπος Αμερικής, Δημήτριος με τον κ. Δημήτρη και την κ. Γεωργία Καλοειδή. Παραχώρηση του Mystras Grand Palace Resort.

στικά στο πέρασμα στην Αναγέννηση και κατ' επέκταση στη δημιουργία του Δυτικού Πολιτισμού προσφέ-

ροντας του αξίες όπως η αγάπη, η αλληλεγγύη, η ειρήνη και προπαντός η κοινωνική δικαιοσύνη. Τέλος ο

πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας ευχήθηκε από καρδιάς κάθε επιτυχία και καλές δουλειές στο νε-

όδιμο ξενοδοχείο καθώς και υγεία στους ιδιοκτήτες και στο προσωπικό.

Οι φωτογραφίες είναι ευγενική παραχώρηση του Mystras Grand Palace Resort & Spa στον «Ε.Κ.». Πηγή: Facebook @mystraspalace.

Στιγμιότυπο από τα εγκαίνια του «Mystras Grand Palace Resort & Spa». Σημαντικό γεγονός για την περιοχή του Μυστρά.

ΚΑΛΟΕΙΔΗ:
ΟΝΕΙΡΟ ΗΤΑΝ ΝΑ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΟΥΜΕ
ΜΙΑ ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ
ΣΤΗΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ
ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΑΣ ΜΕ
ΚΥΡΙΟ ΣΚΟΠΟ ΝΑ
ΒΟΗΘΗΣΟΥΜΕ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΝ
ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Στην ομιλία της η κ. Γεωργία Καλοειδή, εμφανώς συγκινημένη, ευχαρίστησε τις εξέχουσες προσωπικότητες από τον πολιτικό, εκκλησιαστικό και επιχειρηματικό κόσμο καθώς και τους απλούς πολίτες που είχαν την ευγενή καλοσύνη να παρευρεθούν στα εγκαίνια του ξενοδοχείου Mystras Grand Palace Resort & Spa.

Η κ. Καλοειδή είπε ότι, εδώ και πολλά χρόνια μαζί με το σύζυγο της κ. Δημήτριο Καλοειδή έχουν ως κύριο μέλημα τους την προσφορά προς τον συνάνθρωπο. Για το λόγο

αυτό έχουν βοηθήσει οικονομικά στην δημιουργία πολλών σχολείων, νοσοκομείων, ευαγών ιδρυμάτων, Εκκλησιαστικών ιδρυμάτων κ.λπ. στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, στην Ελλάδα και την Κύπρο.

Όνειρο τους ήταν να δημιουργήσουν μια υποδομή και στην ιδιαίτερη πατρίδα τους με κύριο σκοπό να βοηθήσουν οικονομικά την τοπική κοινωνία. Για το λόγο αυτό επέλεξαν να κατασκευάσουν το Mystras Grand Palace Resort & Spa όπου σήμερα απασχολούνται πάνω από ογδόντα άτομα με σχέση μόνι-

μης εργασίας. Για το συγκεκριμένο έργο ανέφερε ότι στο αμέσως προσεχές διάστημα θα ξεκινήσουν οι εργασίες επέκτασής του, ώστε να υπερδιπλασιάσει τις παρεχόμενες κλίνες, προσφέροντας ταυτόχρονα εργασία σε αρκετούς ακόμα συμπολίτες μας.

Χαιρετισμούς με θερμές ευχές και κάθε επιτυχία για το ξενοδοχείο, καθώς και υγεία και δύναμη Θεού στο ζεύγος Καλοειδή να συνεχίσουν να δημιουργούν και να προσφέρουν, απεύθυναν κατά την διάρκεια του επίσημου γεύματος στην κεντρική

αίθουσα δεξιώσεων του ξενοδοχείου, η Αυτού Εξοχότης ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκος Αναστασιάδης, ο Αρχιεπίσκοπος Αμερικής κ.κ. Δημήτριος, ο Μητροπολίτης Μονεμβασίας & Σπάρτης κ.κ. Ευστάθιος, ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νπιοτικών Πολιτικής κ. Παναγιώτης Κουρουμπλής και ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος του Mystras Grand Palace Resort & Spa κ. Πανίκος Παπανικολάου.

Ακολούθησε δεξίωση στους κίπους και στην ποίνα του ξενοδοχείου όπου οι προσκεκλημένοι είχαν

την δυνατότητα να γνωρίσουν από κοντά τους χώρους του, που εκτός των καταπληκτικών δωματίων, περιλαμβάνει δυο εστιατόρια, αίθουσα δεξιώσεων, wine bar, τέσσερα γήπεδα τένις, δύο πισίνες, spa, καφετέρια, καταστήματα με τοπικά προϊόντα και χώρο κομμωτηρίου. Σημειώνεται ότι το Mystras Grand Palace Resort & Spa είναι το πρώτο ξενοδοχείο 5 αστέρων στη Λακωνία.

Την παρουσίαση της εκδήλωσης πραγματοποίησε η αγαπητή σε όλους κ. Ζέτα Μακρουπούλια.■

Κάτω: Ο πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκος Αναστασιάδης με τον κ. Δημήτριο Καλοειδή, ιδιοκτήτη του Mystras Grand Palace Resort & Spa και τον κ. Πέτρο Καλκατζάκο. Δεξιά: Ο Μητροπολίτης Μονεμβασίας και Σπάρτης κ. Ευστάθιος. Αριστερά ο κ. Πανίκος Παπανικολάου και δεξιά ο κ. Δημήτρης Καλοειδής.

Ο Ιταλός πρόεδρος Σέρτζιο Ματαρέλα (αριστερά) απευθύνθηκε με τηλεοπτικό διάγγελμα στους Ιταλούς και εξήγησε για ποιο λόγο δεν συναίνεσε στον διορισμό του Πάολο Σαβόνα ως επικεφαλής του υπουργείου Οικονομικών, τον οποίο είχε προτείνει ο κυβερνητικός συνασπισμός μέλος του οποίου είναι ο Λουίτζι ντι Μάιο (δεξιά) που ηγείται του Κινήματος των Πέντε Αστέρων.

Κρίση στην Ιταλία

Νέοι τριγμοί στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Του Βασίλη Κουσιόλα

«**Ε**άν η Ελλάδα ήταν ένας εκρηκτικός μηχανισμός, η Ιταλία είναι πυρηνική βόμβα». Είναι η προειδοποίηση των ειδικών και μη για τα όσα συμβαίνουν τις τελευταίες ημέρες στην Ιταλία και τα οποία δεν αφορούν μόνο τη συγκεκριμένη χώρα αλλά άμεσα την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση (και βεβαίως την Ελλάδα) αλλά και τον Κόσμο όλο.

Και αυτό είναι λογικό αφού η Ιταλία δεν είναι κάποια τυχαία χώρα. Πρόκειται για την τρίτη μεγαλύτερη Οικονομία της Ευρωζώνης (μετά τη Γερμανία και την Παλλία) με ΑΕΠ που ξεπερνά τα 2 τρισεκατομμύρια ευρώ και με χρέος που κοντεύει τα 3 τρισεκατομμύρια. Για να υπάρχει ευθεία σύγκριση με την Ελλάδα και

για να μπορούν να είναι πλήρως κατανοητά τα μεγέθη αρκεί να αναφέρουμε ότι το ΑΕΠ της Ελλάδας είναι κάτω από τα 200 δισεκατομμύρια ευρώ ενώ το χρέος της ανέρχεται σε πάνω από 300 δισεκατομμύρια. Με δεδομένο λοιπόν το τεράστιο μέγεθος της Ιταλίας, αυτή θα μπορούσε να στηριχθεί το πολύ

για ένα-δύο χρόνια από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Διάσωσης. Μετά, μοιραία, όπως εκτιμούν οι ειδικοί, το ευρώ θα κυλούσε αναπόφευκτα σε μία κρίση, η οποία θα απειλούσε ακόμα και την ίδια την ύπαρξή του.

Η αρχή του αδιεξόδου

Το αδιέξοδο το οποίο υπάρχει αυτή τη στιγμή στην Ιταλία είχε αρχίσει να διαφαίνεται πριν καν τις εκλογές της 4ης Μαρτίου. Οι δημοσκοπήσεις έδιναν προβάδισμα στον ευρωσκεπτικιστικό συνασπισμό που σχημάτιζαν η Forza Italia του Σίλβιο Μπερλουσκόνι, η Λέγκα του Ματέο Σαλβίνι και το μικρό Fratelli d' Italia αλλά και στο επίσης ευρωσκεπτικιστικό Κίνημα των 5 Αστέρων που είχε ιδρύσει ο κωμικός Μπέμπε Γκρίλο. Οι εκλογές απλά επιβεβαίωσαν

τις προβλέψεις και αποτέλεσαν και επίσημα την αρχή του τωρινού αδιεξόδου.

Ύστερα από διεργασίες και έντονο παρασκήνιο δύο περίπου μηνών για τον σχηματισμό κυβέρνησης οι εξελίξεις στη Ρώμη εκτός από καταγιγιστικές είναι και πρωτοφανείς. Με τα πολλά, η Λέγκα του Σαλβίνι και το Κίνημα των 5 Αστέρων (του οποίου πλέον ηγείται ο μόλις 32 χρόνων Λουίτζι ντι Μάιο) συμφώνησαν να σχηματίσουν κυβέρνηση και επέλεξαν ως πρωθυπουργό τον Τζουζέπε Κόντε. Ωστόσο, ο πρόεδρος της χώρας, Σέρτζιο Ματαρέλα, κάνοντας χρήση των εξουσιών που του δίνει το ιταλικό Σύνταγμα άσκησε βέτο στην επιλογή που έκανε ο Κόντε για το υπουργείο Οικονομικών, λόγω του γεγονότος ότι ο εκλεκτός του, Πάολο Σαβόνα, είχε ξεκάθαρα ευρωσκεπτικιστικές θέσεις.

Σε ένα δραματικό διάγγελμά του (που πυροδότησε τις εξελίξεις των τελευταίων ημερών) ο πρόεδρος Ματαρέλα ανέφερε πως «δέχθηκε όλες τις προτάσεις για τους υπουργούς εκτός από μία, αυτή του υπουργείου Οικονομικών. Αυτή η θέση στέλνει μήνυμα σχετικά με την αξιοπιστία της χώρας». Πρόσθεσε μάλιστα πως απέρριψε το plan B του Σαβόνα για έξοδο της Ιταλίας από την Ευρωζώνη.

Όπως εξήγησε ο κ. Ματαρέλα, ο υποψήφιος Υπουργός Οικονομικών έχει μιλήσει υπέρ της εξόδου της Ιταλίας από την Ευρωζώνη και ότι η επιλογή του στέλνει ένα μήνυμα για την ίδια την κυβέρνηση. Διευκρίνισε δε ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει τον ρόλο του εγγυητή και για τον Υπουργό Οικονομικών. Ο πρόεδρος Ματαρέλα, πρώην

δικαστής του Συνταγματικού Δικαστηρίου και αυστηρός τοποτηρητής του Συντάγματος, αρνήθηκε να υποκύψει σε αυτό που θεωρούσε «επιβολή» των πολιτικών κομμάτων, αντίθετη κατά τη γνώμη του με τα συμφέροντα της Ιταλίας.

«Ο ορισμός του Υπουργού Οικονομίας συνιστά πάντοτε ένα άμεσο μήνυμα εμπιστοσύνης ή συναγερμού προς τους οικονομικούς και χρηματοπιστωτικούς παράγοντες», εξήγησε ο πρόεδρος Μатарέλα στους δημοσιογράφους.

«Ζήτση για το υπουργείο αυτό έναν πολιτικό εκπρόσωπο της πλειοψηφίας που να συνάδει με την προγραμματική συμφωνία ... που να μην εκλαμβάνεται ως υποστήριξη προς μία γραμμή που θα μπορούσε να προκαλέσει την αναπόφευκτη έξοδο της Ιταλίας από το ευρώ», πρόσθεσε.

Η αυστηρή στάση του Προέδρου προκάλεσε την οργή του επικεφαλής του Κινήματος των 5 Αστέρων Λουίτζι Ντι Μάιο, που χαρακτήρισε «ακατανόητη» την άρνηση του Προέδρου και δήλωσε ότι θα ζητήσει να κινηθεί η διαδικασία καθαίρεσης του Σέρτζιο Μатарέλα.

Οργή βεβαίως εκφράστηκε και από τον Σαλβίνι της Λέγκας που δήλωσε: «Εάν ένας υπουργός ενοχλεί τις ισχυρές εξουσίες που μάς κατέσφαξαν, αυτό σημαίνει ότι είναι ένας καλός υπουργός».

Από την πλευρά του, ο Πάολο

Σαβόνα που εξαιτίας του βέτο του Μатарέλα δεν έγινε υπουργός, με επιστολή του σε περιοδικό του Μιλάνου, διαμαρτύρεται για τη «σοβαρή αδικία» που υπέστη, όπως υποστηρίζει, από τον Μатарέλα. Ο πρώην υπουργός Βιομηχανίας (που σήμερα είναι 81 χρόνων) υποστηρίζει ότι δεν θα έθετε ποτέ υπό αμφισβήτηση το ευρώ, αλλά θα ζητούσε από την Ε.Ε. μεταρρυθμίσεις.

Η κίνηση του Σέρτζιο Μатарέλα, να φρενάρει το σχηματισμό κυβέρνησης των λαϊκιστών, είχε ως συνέπεια να δεχθεί ακόμη και απειλές για τη ζωή του από τους υποστηρικτές της Λέγκας και του Κινήματος 5 Αστέρων.

Οι πιο ακραίοι από αυτούς, εύχονταν στον Ιταλό Πρόεδρο να έχει την ίδια μοίρα με τον αδελφό του. Ο Πιερσάντι Μатарέλα, πρόεδρος της περιφέρειας της Σικελίας, δολοφονήθηκε από τη μαφία το 1980. Τον πυροβόλησε εκτελεστής της μαφίας και πέθανε στα χέρια του μικρότερου αδελφού του.

Άλλοι στα social media αποκαλούν τον Μатарέλα δικτάτορα, πραξικοπηματία, ή μαριονέτα της ΕΕ. «Η μαφία σκότωσε τον λάθος Μатарέλα», έγραψε κάποιος χρήστης του Twitter. Άλλος, ευχήθηκε ο Ιταλός Πρόεδρος να έχει έναν οδυνηρό θάνατο με ουράνιο.

Η ιταλική αστυνομία έχει ξεκινήσει έρευνα για τις απειλές που δέχεται ο Μатарέλα για τη ζωή

του, ενώ θα αυξήσει την «παρακολούθηση» ιστοσελίδων και λογαριασμών στα social media που ζητούν να πάθει κάτι κακό ο Πρόεδρος της χώρας.

Επανάληψη της ιστορίας

Αξίζει να σημειωθεί ότι δεν είναι η πρώτη φορά που ένας Ιταλός Πρόεδρος αρνείται να διορίσει έναν

ΕΙΝΑΙ ΛΟΓΙΚΟ
Η ΙΤΑΛΙΑ ΝΑ ΠΡΟΚΑΛΕΙ
ΔΙΕΘΝΗ ΠΟΝΟΚΕΦΑΛΟ
ΑΦΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ

υπουργό που υποστηρίζει η κοινοβουλευτική πλειοψηφία. Στην ιστορία της ιταλικής δημοκρατίας έχουν υπάρξει τουλάχιστον άλλες τρεις περιπτώσεις που έχει συμβεί αυτό, με πιο γνωστή μία που αφορά τον Σίλβιο Μπερλουσκόνι.

Ο τότε νικητής των βουλευτικών εκλογών του 1994 μεγιστάνας των Μέσων Ενημέρωσης, ο οποίος βρι-

ΤΟ ΑΔΙΕΞΟΔΟ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΥΤΗ ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ ΕΙΧΕ ΑΡΧΙΣΕΙ ΝΑ ΔΙΑΦΑΙΝΕΤΑΙ ΠΡΙΝ ΚΑΝ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ 4ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ ΑΦΟΥ ΟΙ ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΕΔΙΝΑΝ ΠΡΟΒΑΔΙΣΜΑ ΣΤΟΥΣ ΕΥΡΩΣΚΕΠΤΙΚΙΣΤΕΣ

σκόταν ήδη στο στόχαστρο της Δικαιοσύνης, είχε προτείνει στον τότε πρόεδρο Οσκαρ Λουίτζι Σκαλφάρο να διορίσει τον δικηγόρο του Τσέζαρε Πρεβίτι υπουργό Δικαιοσύνης. Ο πρόεδρος Σκαλφάρο αρνήθηκε να το κάνει και ο Μπερλουσκόνι υποχώρησε.

Ζητείται λύση

Μετά το βέτο του Μатарέλα στον διορισμό ευρωσκεπτικιστή Υπουργού Οικονομικών, ο εντολοδόχος πρωθυπουργός Κόντε παρέδωσε την εντολή σχηματισμού κυβέρνησης στον Ιταλό Πρόεδρο και ξεκίνησαν οι διεργασίες για τον σχηματισμό κυβέρνησης τεχνοκρατών.

Τη Δευτέρα 28 Μαΐου, την πόρτα του Κυρηνάλιου Μεγάρου πέρασε ο τεχνοκράτης οικονομολόγος, Κάρλο Κοτταρέλι όπου συναντήθηκε με τον Μатарέλα. Ο τελευταίος ανέθεσε στο πρώην στέλεχος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, να σχηματίσει κυβέρνηση τεχνοκρατών, όπως ανακινώθηκε από την ιταλική προεδρία.

«Ο πρόεδρος Μатарέλα δέχθηκε τον Δρα Κοτταρέλι, από τον οποίο ζήτησε να σχηματίσει κυβέρνηση», ανακοίνωσε στους δημοσιογράφους ο γενικός γραμματέας της προεδρίας Ούγκο Ζαμπέτι μετά τη συνομιλία που είχαν οι δύο άνδρες.

Ο Κοτταρέλι έκανε γνωστό ότι, εάν λάβει ψήφο εμπιστοσύνης, θα μετά η χώρα θα πάει σε εκλογές το αργότερο στις αρχές του 2019 ενώ, εάν η κυβέρνηση καταψηφισθεί από το κοινοβούλιο, οι εκλογές θα γίνουν μετά το καλοκαίρι. Μιλώντας στους δημοσιογράφους, ο Κοτταρέλι τόνισε ότι η κυβέρνηση του θα είναι ουδέτερη και ότι θα δράσει για το καλό της χώρας. Δήλωσε δε ρητά πως ούτε ο ίδιος ούτε οι υπουργοί του θα θέσουν υποψηφιότητα στις εκλογές.

«Η κυβέρνησή μου θα διαχειριστεί με σωφροσύνη τη δημόσια οικονομία», πρόσθεσε ο Ιταλός τεχνοκράτης και νέος πρωθυπουργός. «Με την Ευρώπη χρειάζεται επικοινοδομητικούς διάλογοι, γνωρίζοντας ότι ο ρόλος μας, ως ιδρυτικής χώρας, είναι βασικός, όπως και η παραμονή μας στην ζώνη του ευρώ», κατέληξε ο Κάρλο Κοτταρέλι.

Πάντως, θεωρείται πλέον απίθανο η κυβέρνησή του να λάβει ψήφο εμπιστοσύνης, δεδομένης της αρ-

νητικής θέσης της Λέγκα και των Πέντε Αστέρων.

Ανησυχία στην Αθήνα

Όπως είναι φυσικό, οι εξελίξεις στη Ρώμη προκαλούν μεγάλη ανησυχία στην Αθήνα η οποία θέλει απόλυτη ηρεμία για την επικείμενη έξοδο της στις αγορές στα τέλη του καλοκαιριού.

«Αυτή η οικονομική κατάσταση ίσως δημιουργήσει πρόσθετα προβλήματα για εμάς» δήλωσε χαρακτηριστικά ο Έλληνας υπουργός των Εξωτερικών, Νίκος Κοτζιάς, υποστηρίζοντας παράλληλα πως τα τελευταία χρόνια η Ιταλία «δυστυχώς ... δεν είναι πλέον η χώρα όπου παράγονται οι μεγάλες ευρωπαϊκές ιδέες». Και πρόσθεσε, ότι η Ελλάδα «επιθυμεί μια σταθερή, δημοκρατική, φιλοευρωπαϊκή Ιταλία», γιατί διαφορετικά, ενδεχομένως να επηρεαστεί αρνητικά η προοπτική της ελληνικής οικονομίας».

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος πάντως, Δημήτρης Τζανακόπουλος, δήλωσε ότι η Αθήνα δεν έχει αλλάξει τα σχέδιά της για επιστροφή στις αγορές ομολόγων φέτος, παρά την αναταραχή στις χρηματοπιστωτικές αγορές λόγω της πολιτικής κρίσης στην Ιταλία. Ο ίδιος εμφανίστηκε σίγουρος πως η Ευρωζώνη, η ΕΚΤ και οι Θεσμοί έχουν τα μέσα να αντιμετωπίσουν τις αναταράξεις στις αγορές και επισήμανε πως είναι ένας λόγος για να ληφθούν πιο τολμηρές αποφάσεις για τη ρύθμιση του ελληνικού χρέους και την έξοδο της Ελλάδας από τα προγράμματα.

Προβληματισμένοι μεν, καθησυχαστικός δε, για τις εξελίξεις στην Ιταλία και ενδεχόμενες επιπτώσεις στην πορεία εξόδου της Ελλάδας από καθεστώς μνημονίων, εμφανίστηκε στη Βουλή ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης, Γιάννης Δραγασάκης, επισημαίνοντας ότι «δεν μας απειδηδίζουν ως κυβέρνηση». «Κίνδυνοι εξωγενείς υπάρχουν αλλά το ζητούμενο είναι όχι να επενδύει κάποιος τον πολιτικό του σχεδιασμό στην έλλειψη αυτών των κινδύνων, το ζητούμενο για όλους είναι πώς να αποτρέψουμε αυτούς τους κινδύνους και αν δεν μπορούσαμε να τους αποτρέψουμε τότε πώς θα τους αντιμετωπίσουμε, πώς θα θωρακίσουμε και πώς θα τους αντιμετωπίσουμε προς όφελος του κοινωνικού και ευρύτερου εθνικού συμφέροντος», είπε χαρακτηριστικά. ■

Ο ομογενής David Sedaris

αφήνει το κοινό του
να κλάιει και να
θέλει περισσότερο

Ο SEDARIS ΕΧΕΙ
ΜΠΕΙ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ
ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ
ΑΠΟ 25ΧΡΟΝΙΑ
ΑΠΟ ΤΟΤΕ ΠΟΥ
ΑΡΧΙΣΕ ΝΑ ΔΙΑΒΑΖΕΙ
ΤΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ
ΤΟΥ ΣΤΟ NATIONAL
PUBLIC RADIO

Ο ομογενής συγγραφέας David Sedaris (Ντέιβιντ Σεντάρνς) δεχόταν ερωτήσεις από το κοινό μετά την ανάγνωσή του στο Κέντρο Kennedy τον περασμένο μήνα, όταν ξαφνικά η βραδιά πήρε μια ανησυχητική τροπή.

«Πώς είναι ο Hugh;» ρώτησε κάποιος, αναφερόμενος στον Hugh Hamrick, τον σύντροφο του κ. Sedaris. Ο Hugh παίζει τον κεντρικό ρόλο στο εναλλακτικό σύμπαν του κ. Sedaris. («Τον αποκαλώ Congressman Prude», δήλωσε ο κ. Sedaris).

Στο άκουσμα της ερώτησης ο Sedaris σταμάτησε και κοίταξε αυτόν που τον ρωτούσε. «Δεν είμαστε πια μαζί», είπε. Μια ακούσια απογοήτευση σάρωσε το αμφιθέατρο, που ήταν γεμάτο με περισσότερους από

ήταν (θα έπρεπε να το έχουμε δει να έρχεται).

Εσκασε ένα λαμπερό χαμόγελο. «Απλά αστειευόμουν. Είναι μια χαρά».

Ο κ. Sedaris έχει μπει στα κεφάλια μας για περισσότερα από 25 χρόνια, από τότε που άρχισε να διαβάζει τα ημερολόγια του στο National Public Radio. Το πρωτοποριακό του κομμάτι, «Adventures in Santa Land», περιείχε τον πλέον διάσημο απολογισμό του πώς, ενώ δούλευε μια δουλειά απελπισίας ως Χριστουγεννιάτικος elf σε ένα πολυκατάστημα, ο κ. Sedaris είπε σε ένα θρυλικό παιδί ότι αν δεν συμπεριφερόταν καλά, ο Άγιος Βασίλης θα έρχονταν και θα έκλεβε τα πάντα στο σπίτι του, συμπεριλαμβανομένων των πετσετών και της ηλεκτρικής ενέργειας.

Το πρώτο του βιβλίο ήταν μια συλλογή δοκιμών που ονομάζεται «Fever Barrel». Όπως ο συγγραφέας του, με την απατηλά καλοήγη και αβλαβή εμφάνισή του, το βιβλίο είχε τη μουσική δύναμη ενός «jalapeño» μεταμφιεσμένου ως πιπέρι.

Τώρα πρόκειται να δημοσιεύσει το τελευταίο του βιβλίο, «Calypso», το οποίο αντικατοπτρίζει τις συνθησιμένες ανησυχίες του Sedaris: τους δεσμούς των αδελφών, τις δοκιμές και τις ανέσεις της οικειότητας, τα μαλακώματα και τις καταστροφές του χρόνου, τη γενική σύγχυση του κόσμου, την παράξενη αίσθηση του χιούμορ.

Οποιαδήποτε οικογένεια ονομάζει το παραθαλάσσιο εξοχικό της «the Sea Section» και σοβαρά θεωρεί το «The Amniotic Shack» ως εναλλακτική λύση δεν είναι ακριβώς φυσιολογική. Αλλά το «Calypso» αποκαλύπτει ότι ο κ. Sedaris της τελευ-

Συνέχεια στη σελίδα 26

ΒΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟ

Ελάχιστα βιβλία έχουν κυκλοφορήσει σε τόσα εκατομμύρια αντίτυπα ή έχουν ασκήσει μια τόσο μεγάλη επιρροή για την εξύψωση της ανθρωπότητας, όσο αυτό το βιβλίο. Βήμα προς βήμα στην πορεία της χριστιανικής ζωής, το βιβλίο παραπέμπει τον αναγνώστη στον Ιησού Χριστό σαν τον μοναδικό που μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες της ψυχής. (170 σελίδες). Προσφέρεται ΔΩΡΕΑΝ. Αποταθείτε:

Greek Voice of Hope, Box 67, Madera, CA 93639 (860) 742-5341
www.greekvoice.org email: info@greekvoice.org

ΑΝΑΚΑΛΥΨΕ

τις Απαντήσεις του Θεού στην Αγ. Γραφή

- Υπάρχει Ελπίδα Ειρήνης για τον πλανήτη μας;
 - Πως μπορώ να γνωρίζω ότι ο Θεός θα με Ακούει όταν Προσεύχομαι, και θα μου Απαντήσει;
 - Υπάρχει και πως είναι ο Ουρανός;
 - Πως μπορώ να φτιάξω το Μέλλον μου;
- Ζήτησε τα μαθήματα ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΩ. Προσφέρονται ΔΩΡΕΑΝ.

Greek Voice of Hope, Box 67, Madera, CA 93639 (860) 742-5341
www.greekvoice.org email: info@greekvoice.org

Λόγια ζωής για σένα Γιατί;

Πριν λίγα χρόνια, ένας ηλικιωμένος, οικογενειακός μας φίλος, ο κ. Νίκος, μάς διηγήθηκε την πιο τραγική ιστορία της ζωής του. Ιστορία, που δυστυχώς τον επηρέασε τόσο αρνητικά, που έχασε την πίστη και από ευσεβής χριστιανός, έγινε αθεϊστής. Συνοπτικά, γράφω την εξιστόρηση, όπως μας την διηγήθηκε εκείνο το βράδυ. Ενα χειμωνιάτικο πρωινό, επί γερμανικής κατοχής στην πατρίδα μας, σε ένα χωριό λίγο έξω από τη Θεσσαλονίκη, δύο Γερμανοί στρατιώτες έσερναν ένα εντεκάχρονο αγοράκι, πισώπλατα δεμένο, στον χιονολασπωμένο χωματόδρομο, ενώ ένας τρίτος στρατιώτης, του έδωσε τα μάτια με ένα βρώμικο κουρέλι, για να μη βλέπει. Εσπασαν το αγοράκι μπροστά σε ένα μεγάλο δέντρο, στην άκρη του δρόμου. Οι συγχωριανοί άφωνοι, κοίταζαν με αγωνία το μικρό παιδί που έτρεμε πιο πολύ από φόβο, παρά από την παγωνιά του χειμωνιάτικου πρωινού. Μια φοβισμένη γυναίκα ψιθύρισε, πως αυτό το κάνουν μόνο για εκφοβισμό, γιατί το περασμένο βράδυ το έπιασαν να κλέβει ένα παλιό λάστιχο από ένα παρκαρισμένο γερμανικό φορτηγό. Ο κ. Νίκος, πίσω από ένα δέντρο, σιγά σιγά γονάτισε και παρακάλεσε τον Παντοδύναμο να βάλει το χέρι Του, να σώσει το μικρό αγοράκι. Ενας ξαφνικός πυροβολισμός διέκοψε την προσευχή του. Ο χρόνος, λες και σταμάτησε. Φοβισμένα πουλιά, πέταξαν στα ουράνια, μαζί με την ψυχή του μικρού μας αγοριού. Οι χωριανοί θεατές, αγκαλιασμένοι, κλαίγανε με άφωνους λυγμούς. Ο κ. Νίκος με δάκρυα στα μάτια και χείλια που τρέμανε, έφυγε θυμωμένος πιο πολύ με τον Θεό, που δεν έκανε τίποτα, παρά με τους εγκληματίες στρατιώτες. Ο κ. Νίκος, κατέληξε στο συμπέρασμα, ότι αφού ο Θεός δεν απάντησε στην προσευχή του, δεν υπάρχει.

Πολύ συχνά, όλοι, αργά ή γρήγορα, περνάμε από το μονοπάτι του «γιατί». Γιατί αφού είναι καλός Θεός να επιτρέπει πολέμους; Γιατί να επιτρέψει το 9/11, το Columbine, το New Town; Γιατί ο Θεός επιτρέπει αδικία; Γιατί πολλοί ένοχοι απολαμβάνουν και ευσεβείς υποφέρουν; Γιατί τα φρικιαστικά χημικά όπλα της Συρίας στα αθώα μωρά;

Το Ευαγγέλιο μάς λέει πως ο Θεός μας έκανε ελεύθερους και είμαστε υπεύθυνοι για την ελευθερία που μας έδωσε και μια μέρα στον χρόνο Του, όλοι θα δώσουμε λόγο. Ο Απόστολος Πέτρος, στην Καινή Διαθήκη, γράφει σχετικά με τη μακροθυμία του Θεού, στην επιστολή Β' Πέτρου 3: 8-15: «Ενα πράγμα να μην ξεφεύγει από την προσοχή σας, αγαπητοί μου: Οτι για τον Κύριο μία ημέρα είναι σαν χίλια χρόνια, και χίλια χρόνια σαν μία ημέρα. Δεν καθυστερεί ο Κύριος να εκπληρώσει την υπόσχεσή του, όπως νομίζουν μερικοί. ΚΑΝΕΙ ΥΠΟΜΟΝΗ, ΓΙΑΤΙ ΔΕ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΑΦΟΥΝ ΜΕΡΙΚΟΙ ΑΠΟ ΕΣΑΣ, ΑΛΛΑ ΝΑ ΜΕΤΑΝΟΗΣΟΥΝ ΟΛΟΙ. Ωστόσο, η ημέρα του Κυρίου θα έρθει όπως ο κλέφτης τη νύχτα, και τότε οι ουρανοί θα εξαφανιστούν με τρομερό πάταγο, τα στοιχεία της φύσεως θα διαλυθούν στη φωτιά, και η γη, όπως κι όλα όσα έγιναν πάνω σ' αυτήν, θα κατακαούν. Αν, λοιπόν, τα πάντα θα διαλυθούν μ' αυτόν τον τρόπο, σκεφτείτε ποια πρέπει να είναι η συμπεριφορά σας: Να είναι άγια κι αφιερωμένη στον Θεό, όσον καιρό θα προσμένετε με ζήλο και λαχτάρα τον ερχομό της ημέρας του Θεού. Τότε οι ουρανοί θα διαλυθούν στη φωτιά και τα στοιχεία της φύσεως θα καούν και θα λιώσουν. Εμείς όμως, σύμφωνα με την υπόσχεση του Θεού, προσμένουμε καινούριους ουρανοί και καινούρια γη, όπου θα βασιλεύει η Δικαιοσύνη. Γι' αυτό, αγαπητοί μου, προσμένοντας τον ερχομό του Κυρίου, φροντίστε να βρεθείτε μπροστά του με ειρήνη, χωρίς κηλίδες και ψεγάδια. Θεωρήστε τη μακροθυμία του Κυρίου μας ως ευκαιρία σωτηρίας». Αυτή είναι η σημερινή μας αξία. Στέλνουμε δωρεάν μια Καινή Διαθήκη σε όποιον το ζητήσει.

Πέτρος Φιλακουρίδης

Τηλεφωνείστε δωρεάν στο 866 960 2140

ΞΕΝΗ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ

Ο ομογενής συγγραφέας David Sedaris έχει εδώ και χρόνια φανατικούς αναγνώστες που περιμένουν πάντα με αγωνία τα νέα βιβλία του.

2.000 ανθρώπους, καθώς ο συγγραφέας άρχισε να το κάνει ακριβώς μπροστά μας.

«Λυπάμαι», συνέχισε ο κ. Sedaris, «είναι όλα ...». Δεν μπορούσε να συνεχίσει.

Κάποιοι άνθρωποι στο ακροατήριο σχεδόν έκλαιγαν και ο κ. Sedaris ήταν πραγματικός. Μέχρι που δεν

Ο ομογενής David Sedaris

αφήνει το κοινό του να κλαίει και να δέλει περισσότερο

Ο κ. Sedaris είναι ένας ιδιαίτερος συγγραφέας και όχι μόνο λόγω της μοναδικής κοσμοθεωρίας του ή επειδή τα βιβλία του πωλούν τόσο καλά ή επειδή ξοδεύει τόσο μεγάλο μέρος του ελεύθερου χρόνου του να περπατάει στην αγγλική ύπαιθρο.

Συνέχεια από τη σελίδα 25

ταίας περιόδου είναι πιο σοβαρός και λίγο λιγότερο διατεθειμένος να παίξει τα πάντα για γέλια. Είναι πλέον 61 χρόνων.

Η χαρισματική μητέρα του, που πλέον έχει πεθάνει, αποκαλύπτεται στο δοκίμιο «Γιατί δεν γελάς;» ως μια θυμωμένη αλκοολική που κακοποίησε και ντρόπιασε την οικογένειά της. Το δοκίμιο «Τώρα είμαστε πέντε» συζητάει με θλίψη, με τον οικείο τρόπο του κ. Sedaris, την αυτοκτονία της παραγμένης αδελφής του, Tiffany.

Αλλά οι αντιξοότητες της καθημερινής του ζωής δεν είναι τόσο διαφορετικές από τις αντιξοότητες της ζωής σας και της δικής μου, ακόμα κι αν το μάτι του για λεπτομέρειες και τον τρόπο επεξεργασίας του κόσμου γύρω του είναι εξ ολοκλήρου δικό του.

«Σε πολλές από τις ιστορίες δεν συμβαίνει τίποτα μεγάλο» δήλωσε ο κ. Sedaris σε συνέντευξή του. Ήταν πρωινό στη Νέα Υόρκη, λίγες μέρες νωρίτερα. «Περάσαμε μια εβδομάδα στην παραλία με την οικογένειά μου, αλλά δεν ήταν σαν να συνέβη ατύχημα αυτοκινήτου ή κάποιος να διέρρηξε το σπίτι και

να έκλεψε τα πράγματα. Αλλά μου έμοιαζε ακόμα σαν μια ιστορία. Ξέρεις, η ζωή μοιάζει σαν μια ιστορία».

Ο κ. Sedaris είναι ένας άτυπος συγγραφέας και όχι μόνο λόγω της μοναδικής κοσμοθεωρίας του ή επειδή τα βιβλία του πωλούν τόσο καλά ή επειδή ξοδεύει τόσο μεγάλο μέρος του ελεύθερου χρόνου του να περπατάει μέσα από την αγγλική ύπαιθρο, όπου τώρα ζει μαζί με τον Hugh. Έχει επίσης μια ασυνήθιστα στενή σχέση με τους αναγνώστες του.

Πολλοί συγγραφείς έχουν μικτά συναισθήματα σχετικά με τις περιοδείες συγγραφέων, οι οποίες πολύ συχνά, ειδικά αυτές τις μέρες, χαρακτηρίζονται από επιπόλαιες συναντήσεις σε μισοάδεια βιβλιοπωλεία. Όχι όμως ο κ. Sedaris. Λατρεύει τα ακροατήρια, τα ακροατήρια τον αγαπούν και οι αναγνώστες του προσελκύουν εκατοντάδες ή και χιλιάδες ανθρώπους.

Ακόμη και όταν δεν υπάρχει νέα δουλειά να την προωθήσει, ξοδεύει μεγάλο μέρος του χρόνου του σε εκτεταμένες περιηγήσεις στις Ηνωμένες Πολιτείες και στο εξωτερικό. Στην τρέχουσα περιοδεία του πηγαίνει σε μέρη όπως το Τορόντο,

Μινεάπολις, Χιούστον, Αλμπικέρκ, Σαν Φρανσίσκο, Μισούλα και πολλά άλλα. Κατευθύνεται στην Ιρλανδία και τη Βρετανία και επιστρέφει στις Ηνωμένες Πολιτείες τον Αύγουστο.

ΣΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΤΟΥ
ΒΙΒΛΙΟ Ο SEDARIS ΤΟ
«CA LYP SO »
ΑΝΤΙΚΑΤΟΠΤΡΙΖΕΙ
ΤΙΣ ΣΥΝΗΘΙΣΜΕΝΕΣ
ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ ΤΟΥ:
ΤΟΥΣ ΔΕΣΜΟΥΣ ΤΩΝ
ΑΔΕΛΦΩΝ, ΤΙΣ
ΔΟΚΙΜΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ
ΑΝΕΣΕΙΣ ΤΗΣ
ΟΙΚΕΙΟΤΗΤΑΣ, ΤΑ
ΜΑΛΑΚΩΜΑΤΑ ΚΑΙ
ΤΙΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ
ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ.

Αφού εμφανιστεί, υπογράφει βιβλία και συνομιλεί με τους ανθρώπους έως αργά τη νύχτα, ακόμα κι αν αυτό σημαίνει όλη τη νύχτα. (Το ρεκόρ του είναι 10 ½ ώρες, στο Σικάγο.)

Και έτσι ο κ. Sedaris παρέμεινε σε ένα τραπέζι εκείνο το βράδυ στο Κέντρο Kennedy μέχρι τη 1 π.μ. περίπου. Οι αναγνώστες περίμεναν σε μια ουρά στον προθάλαμο. Ο κ. Sedaris μίλησε σε καθέναν από αυτούς. Δεν βιάστηκε.

Απελευθερωμένοι από τη συζήτηση, οι αναγνώστες του τον εμπιστευτήκαν για τα πάντα: για τις σχέσεις τους, για τους συναδέλφους τους, για τα κατοικίδια ζώα τους, για τις σεξουαλικές τους προτιμήσεις, για τα παράξενα γεγονότα που τους είχαν προκαλέσει.

«Δείχνετε ένα ωραίο ζευγάρι» είπε ο κ. Sedaris, σε ένα ζευγάρι γυναικών. Δεν ήταν αυτό που εννοούσε, όμως, όπως αποδείχθηκε: Ήταν μητέρα και κόρη.

Ο κ. Sedaris δεν έπαψε να τρέχει από αυτή την πληροφορία. «Η μητέρα σου μοιάζει με μια παλιά ηλικιωμένη λεσβία», είπε, στον νεαρότερο, που δεν φαινόταν καθόλου λυπημένος.

Στο πλήθος ήταν μια κοπέλα

στην εφηβεία που την έλεγαν Katie, που είχε πολλά τατουάζ και κρατούσε με ντροπή ένα βιβλίο. Είναι τυπικό μέλος του fan club του Sedaris, που σημαίνει ότι δεν υπάρχει τυπικό μέλος.

Ο κ. Sedaris και η διαρκή σχέση του κ. Hamrick, είπε, της έδωσαν άνεση και θάρρος σε μια περίοδο αναταραχής.

«Είναι πολύ ωραίο να σας συναντήσω επειδή τα βιβλία σας με βοήθησαν πραγματικά να βγω σε έναν ομοφοβικό κόσμο», είπε. Ήταν νευρική και μιλούσε γρήγορα.

«Είναι τα πρώτα βιβλία που έχω διαβάσει όπου είστε απλώς ένα άτομο, και ο φίλος σας είναι απλώς ένα άλλο πρόσωπο στη ζωή σας».

Ο κ. Sedaris πήρε αυτή τη λάμψη στο μάτι του ότι για κάποιο λόγο βάζει τους ανθρώπους στην ευκολία τους. «Ελα να βγούμε τι;» ρώτησε.

«Δεν ξέρω, για μπαϊσέξουαλ ή πανσέξουαλ», είπε η Κέιτι. «Λέω ότι μου αρέσουν οι άνθρωποι ανεξάρτητα από το φύλο τους».

«Είμαστε όμοιοι!» είπε ο κ. Sedaris με τον ήπιο και ευγενικό του τρόπο. «Εκτός από το ότι μισώ τους ανθρώπους ανεξάρτητα από το φύλο τους».

Μην ξεγελιέστε ούτε από αυτό. ■

Ακλόνητη Οικογένεια

Του Σταύρου Θεοφάνους*

Όταν η πρώτη σου προτεραιότητα είναι η οικογένειά σου, τότε είσαι στο σωστό δρόμο, στο δρόμο που οδηγεί σ' έναν ακλόνητο γάμο και σε μια ευτυχισμένη οικογένεια.

Τι είναι πιο δύσκολο από το να ζητάς συγγνώμη;

Το πιο δύσκολο είναι να συγχωρείς. Η συχώρηση δεν είναι κάποιο συναίσθημα. Είναι μια απόφαση. Από τη στιγμή που κάποιο θέμα συζητήθηκε και αντιμετωπίστηκε, και ο άντρας σου ή η γυναίκα σου σου ζήτησε συγγνώμη και έχει αλλάξει συμπεριφορά, πρέπει να πάρουμε την απόφαση να τον/την συγχωρήσουμε.

Για να έχει αποτέλεσμα αυτό δεν πρέπει να ξαναφέρνουμε το θέμα στην επιφάνεια. Με άλλα λόγια να μην κρατάμε μέσα μας τη λίστα με τα λάθη του άλλου. Κι ακόμα, μη φέρνεις στο νου σου την υπόθεση και την ξαναμελετάς. Αν δεν την αφήσεις, είναι σα να θάβεις το τσεκούρι μέσα στο χώμα αλλά αφήνεις τη λαβή του απ' έξω σε περίπτωση που θελήσεις να το χρησιμοποιήσεις ξανά. Πάρε την απόφαση να συγχωρήσεις και με τον καιρό θα ξεχάσεις το επεισόδιο.

Ευχε να έχεις κάποια διαμάχη με την κόρη σου για το ντύσιμο;

Μπορεί ν' ακούσεις κλάματα στα δοκιμαστήρια μέχρι έξω. «Γιατί να μην το πάρω αυτό; Γιατί να μην το φερέσω; Όλοι έτσι ντύνονται!» Τις πιο πολλές φορές, αυτός που κλαίει και διαμαρτύρεται είναι κάποιο κορίτσι που είναι γύρω στην εφηβεία και προσπαθεί να κάνει τους γονείς της να υποχωρήσουν. Μην υποχωρείτε. Μείνετε σταθεροί στις απόψεις σας. Βέβαια, τα παιδιά θέλουν να

κάνουν αυτό που είναι στη μόδα, και δε βλέπουν τίποτε κακό στο οποιοδήποτε ντύσιμο. Εμείς όμως ως ενήλικες ξέρουμε ότι ένα έξαλλο ντύσιμο είναι προκλητικό. Γι' αυτό να είστε σταθεροί και αποφασιστικοί, αγαπτηοί γονείς, μητέρες και πατέρες. Προστατεύστε τις κόρες σας – ακόμα κι αν φαίνεται ότι δε συμβαδίζετε με τη μόδα.

Μπορείς να διαθέσεις δεκαπέντε λεπτά για να βελτιώσεις το γάμο σου;

Αφού πάνε τα παιδιά σας για ύπνο, κάθισε και κουβέντισε με τον άντρα σου/τη γυναίκα σου. Δεκαπέντε λεπτά είναι αρκετά. Εύκολο δεν είναι; Μπορεί να είναι δύσκολο να διακόψουμε αυτό που κάνουμε συνήθως για να εναρμονιστούμε ο ένας με τον άλλον. Αλλά δοκίμασέ το. Ασε τα πιάτα.

Ασε για λίγο το κομπιούτερ. Μην κάνεις τη βραδυνή σου τουαλέτα... για δεκαπέντε λεπτά. Ο περιορισμένος χρό-

νος βοηθάει τα ζευγάρια που πανικοβάλλονται από τη σκέψη ότι πρέπει να μιλήσουν.

Φέρνεις στη μνήμη σου τα παλιά;

...να είστε σταθεροί και αποφασιστικοί, αγαπτηοί γονείς, μητέρες και πατέρες. Προστατεύστε τις κόρες σας – ακόμα κι αν φαίνεται ότι δε συμβαδίζετε με τη μόδα.

Θυμάσαι το πρώτο σου ραντεβού με τη γυναίκα σου; Θυμάσαι το πρώτο φιλή από τον άντρα σου; Αν φέρνεις στο νου σου εκείνες τις μέρες της γνωριμίας σου μπορείς να ανανεώσεις το πάθος για τον/την σύντροφό σου στη σχέση σου. Αν είναι δυνατό, κάντε αναπαράσταση του πρώτου σας ραντεβού ή της ημέρας που κάνατε την πρόταση γάμου στη γυναίκα σας. Ξοδέψτε χρόνο στον καναπέ μιλώντας για τα συναισθήματά σας και τις σκέψεις σας την πρώτη φορά που συναντηθήκατε... ή όταν διαπιστώσατε ότι είστε ερωτευμένος/η. Όταν αναπολείς και φέρνεις πίσω στο νου σου εκείνα τα συναισθήματα δυναμώνεις τη φλόγα στο γάμο σου και θυμάσαι τι ήταν αυτό που σε έκανε να αγαπήσεις τον/την σύντροφό σου.

Θα αφήνες την κόρη σου να το σκάσει με κάποιον τελείως άγνωστο;

«Ασφαλώς όχι!» θα πεις. Και όμως σκέψου πώς μερικοί έφηβοι βγαίνουν ραντεβού. Τηλεφωνεί κάποιος στην κόρη σου και το αμέσως επόμενο πράγμα που βλέπεις είναι κάποιον νεαρό να κορνάρει και να περιμένει μέσα στο αυτοκίνητό του. Ξανασκεφτείτε αυτήν την περίπτωση με ένα τελείως άγνωστο πρόσωπο. Όταν στέλνεις το παιδί σου για ραντεβού με κάποιον που δεν τον ξέρεις, είναι ακριβώς το ίδιο. Γι' αυτό να ξέρεις με ποιον είναι το παιδί σου. Προσπάθησε να συναντήσεις τους γονείς του. Να καλέσεις το παιδί αυτό να περάσει λίγη ώρα μαζί σας στο σπίτι πριν να βγούνε έξω. Να είσαι ενήμερος/η για το τι συμβαίνει στην ερωτική ζωή του παιδιού σου.

Μπορεί ο άντρας σου να κάνει κάτι σωστό;

Δε θέλω να βάλω τον εαυτό μου σε μπελάδες, αλλά πολλές γυναίκες συμπεριφέρονται έτσι σα να μην είναι ικανοί οι άντρες τους να κάνουν το παραμικρό. Όταν ο άντρας τους προσπαθεί να αλλάξει το μωρό, του κάνουν συνέχεια υποδείξεις και παρατηρήσεις ώσπου στο τέλος αναλαμβάνουν εκείνες. Όταν ζητάνε από τον άντρα τους να τις βοηθήσει στην κουζίνα, πριν ακόμη αρχίσει, εκείνες κώνονται και λένε ότι θα το κάνουν αυτές. Κι ύστερα αναρωτιούνται γιατί πρέπει να τα κάνουν όλα εκείνες. Επομένως, την άλλη φορά που θα προσφερθεί ο άντρας σας να σας βοηθήσει ή προθυμοποιείται να κάνει κάτι που θα του ζητήσετε, αφήστε τον να το κάνει όπως ξέρει. Από τη στιγμή που δεν είναι θέμα ζωής και θανάτου, να χαίρεστε για τη βοήθεια που σας προσφέρει και να λέτε απλά «ευχαριστώ». ■

* Ο Σταύρος Θεοφάνους είναι κοινωνιολόγος και έχει ασχοληθεί ιδιαίτερα με θέματα που αφορούν την οικογένεια, όπως γάμος, συζυγικές σχέσεις, ανατροφή και διαπαιδαγώγηση των παιδιών, διαζύγιο, κλπ. Από το 2006 και μετά δημοσιεύονται άρθρα του στην ελληνική εφημερίδα «Ομογένεια» του Σικάγου των Η.Π.Α. Επίσης δημοσιεύονται σε εφημερίδες της Αυστραλίας, Αγγλίας και Καναδά. Τέλος, με το ίδιο πάντα θέμα, είχε εβδομαδιαίες ημίωρες ραδιοφωνικές εκπομπές με τις Ελληνικές Ωρες Σικάγου στο WEEF 1430AM. Είναι Πρόεδρος της Αδελφότητας Κυπρίων Σικάγου.

Είναι συνιδιοκτήτης στο Around the Clock Restaurant and Bakery στο Crystal Lake, Illinois και συνιδιοκτήτης στο Theofanous Property Management Company

Μοναδική αρχιτεκτονική, πλούσια φύση, «παρθένες» παραλίες.
Το νησί των εφοπλιστών και των καπεταναίων με τους αμέτρητους θησαυρούς

Ανδρος

το νησί στην αυλή του Παραδείσου

Αν αγαπάτε τις ανακαλύψεις, στην Ανδρο θα βρείτε τον παράδεισό σας. Μόλις 2 ώρες από το λιμάνι της Ραφήνας, η Ανδρος αποτελεί ένα από τα λιγότερο προβλεπόμενα, αλλά και τα πλέον όμορφα και ανεξερεύνητα νησιά των Κυκλάδων. Εδώ θα θαυμάσετε επιβλητικά σπίτια εφοπλιστών και καπεταναίων, ενετικά κάστρα, παλιά μοναστήρια, περσιτεριώνες και νερόμυλους - αληθινά έργα τέχνης.

Θα απολαύσετε καταπράσινα τοπία και καταρράκτες. Θα κολυμπήσετε σε χρυσαφένιες παραλίες, όπως αυτή της Αχλας, ενώ στις Γριάς το Πήδημα θα αναμετρηθείτε με τον τεράστιο μονόλιθο, σύρριζα στο νερό. Η Ανδρος κρύβει αμέτρητους θησαυρούς και στιγμές που θα σας κάνουν να εύχεστε οι διακοπές σας εδώ να μπορούσαν να κρατήσουν για πάντα.

Ξενάγηση στην ιστορία.

Πρώτη στάση θα είναι σίγουρα η Χώρα, η πρωτεύουσα του νησιού στο βορειοανατολικό τμήμα. Γνωστή ως πατρίδα φημισμένων εφοπλιστών και καπεταναίων, είναι κτισμένη σε μια μικρή κερσόνησο που μοιάζει να κόβει τη θάλασσα στα δύο και δε θυμίζει σε τίποτα κυκλαδίτικη πρωτεύουσα.

Στην είσοδο του λιμανιού θα σε υποδεχτεί ο φάρος Τουρλίτης ένα μοναδικό αξιοθέατο καθώς πρόκειται για το μόνο φάρο στην Ευρώπη που είναι κτισμένος πάνω σε βράχο. Μην παραλείψεις να επισκεφτείς τα λείψανα του Ενετικού Κάστρου που βρίσκονται πάνω σε μια νησίδα η

οποία ενώνεται με τη Χώρα με ένα πέτρινο τοξοτό γεφύρι.

Επειτα, να περάσεις από τη πλατεία που βρίσκεται απέναντι από το κάστρο. Εκεί, δεσπόζει το άγαλμα του Αφανή Ναύτη, προς τιμή όλων των ναυτικών που έχασαν τη ζωή τους στη θάλασσα. Τέλος, αξίζει να αφιερώσεις ώρα στο διεθνούς εμβέλειας Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης όπου κάθε καλοκαίρι διοργανώνονται εκθέσεις μοντέρνας τέχνης με μεγάλη απήχηση.

Στην άλλη άκρη του νησιού βρίσκεται ο Ορμος Κορθίου ή Γιάλος, για την υπόλοιπη Ανδρο που είναι ένα ολόκληρο νησί από μόνο του. Εξερεύνησε τον υπέροχο αυτό οικισμό με τους νερόμυλους, τα πέτρινα γεφύρια, τα νεοκλασικά σπίτια και φυσικά τις παλιές μονές. Εκεί δεσπόζει και το Κάστρο της Φανερωμένης (Πάνω Κάστρο). Ανέβα τα απότομα σκαλιά ανάμεσα από τα ερείπια και απόλαυσε μια ανεπανάληπτη θέα στο Αιγαίο.

Όλοι οι δρόμοι όμως, οδηγούν στο Μπατοσί. Κοσμοπολίτικο χωρίς όμως να χάνει την παράδοση του είναι κτισμένο δίπλα στη θάλασσα, με πολλά ξενοδοχεία, μπαράκια, ταβέρνες και έντονη νυχτερινή ζωή. Εκεί, αφού κάνεις τις βουτιές σου στο στολίδι του χωριού την ονειρεμένη παραλία του, θα ξαποστάσεις σε ένα από τα ταβερνάκια για παραδοσιακές νοστιμιές. Η φρουτάλια δε γίνεται να λείπει από το πιάτο σου.

Αξίζει να δείτε στην Ανδρο

Χώρα της Ανδρου: ταξίδι στην πολιτεία των καπεταναίων

Τα επιβλητικά σπίτια των εφοπλιστών και των καπεταναίων της Χώρας θα φέρουν στο μυαλό σας εικόνες από μακρινά ταξίδια, λιμάνια και πλούτη. Υπάρχουν πολλά που πρέπει να ανακαλύψετε σε αυτή τη Χώρα των Κυκλάδων. Στον κεντρικό

μαρμαροστρωμένο δρόμο θα θαυμάσετε τη Λέσχη Ανδρίων, την πλατεία Γηροκομείου και την εκκλησία της Κοίμησης της Θεοτόκου. Στην πλατεία Καϊρη θα εντυπωσιαστείτε από τη μαρμάρινη κρήνη Καμπάνη, θα απολαύσετε τον καφέ σας κάτω από τα πλατάνια και θα επισκεφτείτε το Αρχαιολογικό Μουσείο. Στην Παραπορτιανή, το Νημποριό και την πλατεία του Αφανούς Ναύτη θα αντιληφθείτε την ξεχωριστή κουλτούρα των ανθρώπων αυτού του νησιού που δημιούργησαν μια τόσο θαυμάσια ναυτική πολιτεία.

Μουσείο Γουλανδρή: Ενα διεθνούς εμβέλειας μουσείο σύγχρονης τέχνης

Picasso, Matisse, Kadinsky, Paul Klee, Chagall, Rodin, Miro... Οι διεθνούς απήχησης εκθέσεις μοντέρνας τέχνης που διοργανώνονται στο φημισμένο μουσείο Γουλανδρή κάθε

Η ΑΝΔΡΟΣ ΚΡΥΒΕΙ ΣΤΙΓΜΕΣ ΠΟΥ ΘΑΣΑΣ ΚΑΝΟΥΝ ΝΑ ΕΥΧΕΣΤΕ ΟΙ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΣΑΣ ΝΑ ΚΡΑΤΗΣΟΥΝ ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ

καλοκαίρι είναι από μόνες τους λόγος για να επισκεφθείτε το νησί.

Στενιές Ανδρου: ένας οικισμός γεμάτος αρχοντιά

Το πιο κοντινό χωριό στη Χώρα της Ανδρου είναι και το ωραιότερο. Εξίσου αρχοντικό, με κατοικίες επιφανών εφοπλιστών και πολιτικών, απλώνει τα μεγάλα σπίτια του αμφιθεατρικά στην πλαγιά. Αφιερώστε λίγες ώρες από τις διακοπές σας στο νησί για να το επισκεφθείτε. Αξίζει να δείτε το στιβαρό πύργο Μπίστη - Μουβελά του 17ου αιώνα, το πέτρινο γεφύρι του Λέοντος και την, ερειπωμένη σήμερα, φάμπρিকা.

Παραλίες για λίγους

Κάθε μέρα και σε άλλη παραλία: Αχλα, Ατένι, Της Γριάς το Πήδημα, Ζόρκος, Βιτάλι, Χαλκολιμιώνας, Ορμος Κορθίου, Μπατοσί, Νημποριό, Συνετή, Χρυσή Αμμος, Φελλός, Πισολιμιώνας... Ορμοί, σπηλιές, άμμος, κρυστάλινα νερά σε όλες τις αποχρώσεις του Αιγαίου. Οι περισσότερες δεν είναι οργανωμένες και θα τις απολαύσετε με όλη σας την ψυχή.

Κόρθι: ολόκληρο νησί από μόνο του

Τα πυργόσπιτα στα Ανδόνια, οι περισσότεριώνες και τα σπίτια με τη σκούρα πέτρα στο Επισκοπείο, οι νερόμυλοι και τα πέτρινα γεφύρια

στα Διποτάματα, τα νεοκλασικά σπίτια στην προκυμαία του Ορμου Κορθίου, οι χωματόδρομοι που φτάνουν μέχρι το Στενό Ανδρου-Τήνου, τα ξωκκλήσια και οι παλιές μονές, όπως της Τρομαρχιανής. Και τι δε θα ανακαλύψετε στην περιοχή του Κορθίου: ένα... άλλο νησί, μέσα στο νησί της Ανδρου.

Οι κρυμμένοι θησαυροί της Ανδρου

Το κάστρο της Φανερωμένης

Το Επάνω Κάστρο, με την επίπεδη κορυφή, δεσπόζει στην περιοχή του Κορθίου. Ανεβείτε τα απότομα σκαλοπάτια και περπατήστε ανάμεσα στα ερείπια και πλάι στο εκκλησάκι της Φανερωμένης. Η εμπειρία είναι ξεχωριστή και η θέα στο Αιγαίο απερίγραπτη.

Ο φάρος Τουρλίτης

Στην είσοδο του λιμανιού της Χώρας είναι ο μοναδικός στις Κυκλάδες αλλά και ευρύτερα στην Ελλάδα που έχει κτιστεί σε βράχο που είναι μέσα στη θάλασσα. Κατασκευάστηκε το 1897.

Τα χωριά της Ανδρου

Λάμυρα, Μέντες, Στραπουριές, Αποίκια, Βουρκωτή, Κατακαλαίοι, Αλαδινό, Μεσαριά, Παλαιόπολη, Μπατοσί, Γαύριο... Τα χωριά με τα παράξενα ονόματα, σκορπισμένα σε όλο το νησί της Ανδρου κρύβουν μεγάλη ιστορία και ομορφιές. Περπατήστε τα.

Τα μονοπάτια της Ανδρου

Ενα τεράστιο δίκτυο παλιών μονοπατιών διατρέχει όλο το νησί. Προμηθευτείτε το σχετικό έντυπο του δήμου και ξεκινήστε το ταξίδι σας στην περιπέτεια, με φόντο το βαθύ μπλε του Αιγαίου.

Καταρράκτες της Πυθάρας

Ενα ακόμα υπέροχο θέαμα που δεν πρέπει να χάσεις είναι οι Καταρράκτες της Πυθάρας. Η ρεματιά της Πυθάρας βρίσκεται στα Αποίκια, δέκα λεπτά μακριά από τον δρόμο μέσω ενός ομαλού μονοπατιού γεμάτο βλάστηση. Η διαδρομή είναι μοναδική και σε προετοιμάζει για την ομορφιά που θα αντικρίσεις στο Νεραϊδότοπο όπως τον αποκαλεί η λαϊκή παράδοση. Τα άφθονα νερά τρέχουν ορμητικά και δημιουργούν έναν εκπληκτικό βιότοπο μέσα στο καταπράσινο τοπίο σχηματίζοντας καταρράκτες και λίμνες όπου αφθονεί η υδρόβια ζωή. Θα δώσει σίγουρα μια άλλη νότα στο ταξίδι σου.■

Ποδήλατο

Γυμναστική σε... δύο ρόδες

Δημοφιλές σε μικρούς και μεγάλους, οικολογικό όχημα μετακίνησης, μέσο αναψυχής αλλά και τρόπος ζωής. Το ποδήλατο είναι μια έξοχη γυμναστική με πολλά οφέλη.

Γυμνάζει αποτελεσματικά πόδια και καρδιά, αυξάνει την αντοχή, μειώνει το σωματικό λίπος, φτιάχνει καλλίγραμμους μύς. Ο λόγος για το ποδήλατο και τη χρήση του ως οργάνου γυμναστικής.

Η ποδηλασία είναι μια εξαιρετικά αγχολυτική, αναζωογονητική και αποτελεσματική σωματική δραστηριότητα που ανταποκρίνεται σε διαφορετικές απαιτήσεις της καθημερινότητας, όπως π.χ. μετακίνηση, γυμναστική και διασκέδαση. Δεν απαιτεί ιδιαίτερες φυσικές ικανότητες ή μεγάλη επιδεξιότητα και η βασική τεχνική της είναι εύκολη, μια επαναλαμβανόμενη κυκλική κίνηση των ποδιών ενώ κάθεστε στη σέλα. Επομένως, αποτελεί δραστηριότητα κατάλληλη για όλους, με μόνο προαπαιτούμενο την επιλογή του κατάλληλου τύπου ποδηλάτου, π.χ. στατικό (ακίνητο) ή δρόμου. Αυτή ακριβώς η δυνατότητα να χρησιμοποιηθεί το ποδήλατο από διαφορετικά άτομα με διαφορετικό τρόπο και για πολλούς διαφορετικούς σκοπούς το καθιστά μοναδικό.

Ποδηλασία σε εξωτερικούς χώρους

Αθληση και αναψυχή σε φυσικό περιβάλλον με τον κατάλληλο τύπο ποδηλάτου και τα προσήκοντα μέτρα ασφαλείας.

Τι ποδήλατο να αγοράσω

Προφανώς το πρώτο βήμα για να αρχίσετε ποδηλασία σε εξωτερικούς χώρους (outdoor cycling) είναι να αποκτήσετε ένα καλό ποδήλατο. Στα καταστήματα με ποδηλατικά είδη θα σας βοηθήσουν να επιλέξετε το καταλληλότερο για τα ανατομικά σας χαρακτηριστικά και τις χρήσεις που το προορίζετε. Εξηγήστε αναλυτικά στον πωλητή αν θέλετε το ποδήλατο για μετακινήσεις στην πόλη, για αναψυχή, για συστηματική γυμναστική ή «για όλα αυτά» και σε τι είδους διαδρομές σκοπεύετε να ποδηλατείτε συνήθως, δρόμο ή βουνό.

Μετά την επιλογή ποδηλάτου, θα πρέπει να προμηθευτείτε και τα αντίστοιχα εξαρτήματα (αξεσουάρ) προστασίας, όπως π.χ. κράνος για το κεφάλι, ποδηλατικό ρουχιισμό, ποδηλατικά παπούτσια, διακριτικά, φώτα εμπρός και πίσω, προστατευτικά για

το σώμα (ανάλογα με το είδος της ποδηλασίας). Καλό επίσης είναι να έχετε στη διάθεσή σας και τα βασικά εργαλεία για μικροεπισκευές, καθώς και εφεδρικό λάστιχο.

Υπαίθρια άθληση: Πώς θα είμαι ασφαλής

Η χρήση του ποδηλάτου ως μέσου άσκησης σε εξωτερικούς χώρους προϋποθέτει την ενδελεχή τήρηση μερικών βασικών κανόνων ασφαλείας.

1. Ο βασικότερος κανόνας είναι η αποφυγή μοναχικών προπονήσεων, ιδίως δε σε βουνά, κακοτράχαλα

Η ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ
ΕΙΝΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΜΕ
ΜΟΝΟ ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ
ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ
ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΥ ΤΥΠΟΥ
ΠΟΔΗΛΑΤΟΥ

εδάφη, δυσπρόσιτα μονοπάτια και γενικά απομακρυσμένες τοποθεσίες.

2. Ο έλεγχος των καιρικών συνθηκών για την αποφυγή κακοκαιριών (βροχή, αέρας, πολύ κρύο ή υπερβολική ζέση).

3. Η επιλογή δρόμων που έχουν χρησιμοποιηθεί, ιδανικά με ομαλή διαδρομή, χωρίς πολλές στροφές, λακκούβες ή άλλα εμπόδια.

4. Οι προπονήσεις να γίνονται την ημέρα και όχι το βράδυ.

5. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί κατά τη διάρκεια της ποδηλασίας ώστε να αποφευχθούν τα

ατυχήματα με απρόσεκτους οδηγούς, αδέσποτα σκυλιά και φωτεινούς σηματοδότες.

Ξεκινήστε σωστά

Εντάξτε την ποδηλασία στη ζωή σας σιγά-σιγά και πάντα προοδευτικά, επιλέγοντας στην αρχή εύκολες διαδρομές. Κατά τις πρώτες 2-3 ημέρες επιδιώξτε να γνωρίσετε καλύτερα το ποδήλατό σας, να εξοικειωθείτε με τη σωστή χρήση του και να βελτιώσετε την τεχνική σας. Η πρώτη σας «πραγματική» προπόνηση καλό είναι να έχει χαμηλή ένταση και μικρή διάρκεια, όχι παραπάνω από 10-15 λεπτά, ανάλογα με τη φυσική σας κατάσταση. Αυξήστε τη διάρκεια σταδιακά, π.χ. κατά 2-3 λεπτά σε κάθε επόμενη προπόνηση, μέχρι να φτάσετε κάποια στιγμή να ποδηλατείτε συνεχόμενα για 30 λεπτά ή περισσότερο, με μέτρια ένταση προσπάθειας. Αποφύγετε να γυμνάζετε με «γεμάτο» στομάχι, διατηρείτε τον οργανισμό σας καλά ενυδατωμένο κατά την προπόνηση πίνοντας νερό και επίσης φροντίστε να κάνετε αρκετές στατικές διατάξεις στο τέλος της.

Εσωτερική ποδηλασία

Η εναλλακτική λύση για ποδηλασία «παντός καιρού», με άνεση, ασφάλεια και αποτελεσματικότητα.

Αν δεν μπορείτε να επενδύσετε χρήματα στην αγορά ενός καλού ποδηλάτου δρόμου, έχετε πρόβλημα χρόνου ή επιθυμείτε να γυμνάζετε στο ασφαλές περιβάλλον ενός κλειστού χώρου και δεν σας ικανοποιεί η λύση του στατικού ποδηλάτου στο σπίτι, τότε η εσωτερική ποδηλασία σε γυμναστήριο (indoor cycling) αποτελεί ιδανική εναλλακτική λύση. Πρόκειται για ένα ομαδικό πρόγραμμα που γίνεται με ειδικού τύπου στατικά ποδήλατα σε κατάλληλα διαμορφωμένη αίθουσα του γυμναστηρίου.

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος ο εξειδικευμένος trainer προσομοιώνει μια ποδηλατική διαδρομή και καθοδηγεί τους ασκούμενους να ποδηλατούν σε διαφορετικές θέσεις, κάνοντας διάφορες ασκήσεις πάνω στο ποδήλατο. Οι θέσεις και οι ασκήσεις έχουν ως σκοπό να μιμηθούν καταστάσεις που αντιμετωπίζονται στην ποδηλασία εξωτερικού χώρου, όπως π.χ. αναβάσεις σε βουνό, σπριντ, καταβάσεις, αλματάκια, ενώ η χρήση της μουσικής παρακινεί τους συμμετέχοντες να προσπαθήσουν περισσότερο.■

Πηγή: vita.gr
(με τη συνεργασία των κ. Γιώργου Ξηρό, υπεύθυνου του οργανισμού fitness «Studio One»)

Κολπική μαρμαρυγή και ζέστη

Εάν έχετε κολπική μαρμαρυγή -καρδιακή αρρυθμία ή ακανόνιστους κτύπους καρδιάς- μπορεί να έχετε παρατηρήσει ότι η αλλαγή της εποχής επηρεάζει την πάθησή σας.

Σε έρευνα που δημοσιεύθηκε τον Σεπτέμβριο του 2014 στην επιθεώρηση Journal of Epidemiology and Global Health, οι ερευνητές σημείωσαν ότι οι περισσότερες περιπτώσεις κολπικής μαρμαρυγής εμφανίζονται το χειμώνα. Υπολόγισαν ότι αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το κρύο φέρνει μεγαλύτερο κίνδυνο μολύνσεων ή αναπνευστικών προβλημάτων και ο καιρός αναγκάζει τους ανθρώπους να παραμείνουν σε κλειστούς χώρους, γεγονός που μπορεί να τους οδηγήσει να καπνίζουν ή να πίνουν περισσότερο απ' ό,τι συννηθίζουν.

Υπάρχει επίσης μια θεωρία ότι οι κίρκαδικοί ρυθμοί εκείνης της εποχής του έτους μπορεί να οδηγήσουν σε χαμηλά επίπεδα καλίου και τα χαμηλά επίπεδα καλίου μπορούν να οδηγήσουν σε ανωμαλίες του καρδιακού παλμού.

Ωστόσο, τα άτομα που ζουν με αυτή την κατάσταση θα πρέπει να λαμβάνουν προφυλάξεις και το καλοκαίρι. Σε κάθε βαθμό αύξησης της θερμοκρασίας του σώματος, η καρδιά χτυπάει 10 BPM (beats per minute - κτύποι ανά λεπτό) γρηγορότερα.

Και η υπερβολική ζέστη κάνει την καρδιά να εργάζεται σκληρότερα για να αυτορυθμίζεται σε υψηλότερες θερμοκρασίες, γεγονός που μπορεί να προκαλέσει κολπική μαρμαρυγή.

Μπορεί επίσης να αυξήσει τον κίνδυνο για εγκεφαλικό επεισόδιο και καρδιακή ανεπάρκεια. Η κύρια ανησυχία για την κολπική μαρμαρυγή σε υψηλή θερμοκρασία είναι η αφυδάτωση. Η απώλεια υγρού είναι αυτή που μπορεί να προκαλέσει αρρυθμία.

Υπάρχουν εύκολοι και απλοί κανόνες που πρέπει να ακολουθήσετε για να κρατήσετε την καρδιά σας (και τον εαυτό σας κατ' επέκταση) ασφαλή τους θερμότερους μήνες.

Επειδή η εφίδρωση είναι αιτία απώλειας υγρών, δοκιμάστε να πίνετε ένα ποτήρι νερό ανά ώρα. Εάν πρόκειται να ασκηθείτε, είναι καλύτερο να πίνετε ένα κύπελλο νερό περίπου 30 λεπτά πριν, στη συνέχεια ένα άλλο κύπελλο κάθε 30 λεπτά,

για όσο διαρκέσει η άσκησή σας. Αποφύγετε την ύπαιθρο από το μεσημέρι μέχρι τις 3 μ.μ., όταν ο ήλιος είναι πιο ισχυρός. Αν θέλετε να γυμναστείτε έξω, περιμένετε μέχρι να πέσει ο ήλιος για πιο δροσερούς ρυθμούς. Όταν βρίσκεστε έξω, φορέστε οπωσδήποτε αντλιακό, επειδή τα ηλιακά εγκαύματα επηρεάζουν την ικανότητα του σώματος να κρυώσει.

Προσπαθήστε να αποκτήσετε πρόσβαση σε κλιματισμό αν είναι δυνατόν, επειδή το σώμα χρειάζεται δροσερό αέρα και όχι τον ανακυκλωμένο ζεστό αέρα από έναν ηλεκτρικό ανεμιστήρα, για να παραμείνετε με σταθερή θερμοκρασία σώματος και να ανακαμψείτε, καθώς αν το θερμόμετρο φτάσει πάνω από τους 32 βαθμούς Κελσίου, οι ανεμιστήρες ουσιαστικά αχρηστεύονται στην πρόληψη της θερμότητας, τουλάχιστον σε ό,τι έχει να κάνει με τη συγκεκριμένη ασθένεια.

Αν δεν μπορείτε να αποκτήσετε πρόσβαση στον κλιματισμό, ένα κρύο ντους ή παγωτά μπορούν να σας βοηθήσουν να δροσιστείτε. Ακολουθήστε αυτά τα βήματα μέχρι να φθάσει το φθινόπωρο, οπότε θα μπορείτε να αναπνεύσετε λίγο πιο εύκολα με πιο ήπιο καιρό.

Διαβάστε περισσότερα για τους τρόπους με τους οποίους μπορείτε να προστατεύσετε την υγεία της καρδιάς σας το καλοκαίρι.

1. Ενυδατωθείτε για να κρατήσετε σταθερό τον καρδιακό παλμό

Η αφυδάτωση είναι ένα γνωστό έναυσμα για την κολπική μαρμαρυγή, όπως επίσης και μια συχνή αιτία για εγκεφαλικό επεισόδιο, την πρώτη επιπλοκή της κολπικής μαρμαρυγής. Μια μελέτη που δημοσιεύτηκε το Σεπτέμβριο του 2014 στην επιθεώρηση European Journal of Neurology διαπίστωσε ότι οι ασθενείς που ήταν αφυδατωμένοι όταν έφτασαν στο νοσοκομείο μετά από εγκεφαλικό επεισόδιο είχαν χειρότερα αποτελέσματα από ασθενείς που δεν ήταν αφυδατωμένοι. Για να αποφύγετε τις αρρυθμίες στη ζέστη είναι σημαντικό να συνεχίζετε να πίνετε νερό, ακόμα κι αν δεν αισθάνεστε διψασμένοι. Επίσης, μην ξεχνάτε να παίρνετε μαζί σας ένα μπουκάλι νερό όταν βγαίνετε έξω στη ζέστη.

2. Μείνετε σε εσωτερικούς χώρους στην ακραία ζέστη και ξεκουράστε την καρδιά σας

Ακόμα κι αν πίνετε υγρά για να προστατεύσετε την υγεία της καρ-

διάς, η καρδιά σας θα χρειαστεί παρόλα αυτά να εργαστεί περισσότερο όταν ο καιρός είναι ζεστός. Η αύξηση του φόρτου εργασίας της καρδιάς μπορεί να προκαλέσει κολπική μαρμαρυγή και μπορεί επίσης να αυξήσει τον κίνδυνο για συμφορητική καρδιακή ανεπάρκεια. Εκτός από το εγκεφαλικό επεισόδιο, η συμφορητική καρδιακή ανεπάρκεια είναι η άλλη συχνή επιπλοκή της κολπικής μαρμαρυγής. Πρόκειται για μια σταδιακή αποδυνάμωση της καρδιάς, που μπορεί να προκαλέσει τη συλλογή υγρών στους πνεύμονες και στα πόδια. Για να είστε ασφαλής πρέπει να παραμείνετε σε εσωτερικούς χώρους τις εξαιρετικά ζεστές μέρες, ώστε να αποφύγετε όσο είναι δυνατόν τη θερμότητα.

3. Αποφύγετε την άσκηση στη ζέστη για να αποφύγετε το έναυσμα για κολπική μαρμαρυγή

Για κάποιους ανθρώπους η άσκηση από μόνη της είναι το κύριο έναυσμα για την καρδιακή αρρυθμία. Η άσκηση στη ζέστη μπορεί επίσης να είναι σωματικά εξάντλητική και η σωματική εξάντληση είναι μια άλλη συχνή αιτία για την κολπική μαρμαρυγή. Το καλοκαίρι είναι η εποχή που πολλοί άνθρωποι αισθά-

νεται την ανάγκη να βγουν έξω και να αθληθούν. Η άσκηση όμως, αν δεν γίνεται με ασφαλή τρόπο, μπορεί σε οποιεσδήποτε καιρικές συνθήκες να αποτελέσει έναυσμα για την κολπική μαρμαρυγή. Ομως, είναι πάντα πιο επικίνδυνη το καλοκαίρι με τη ζέστη. Το καλύτερο είναι να αποφύγετε την άσκηση όταν οι θερμοκρασίες είναι ιδιαίτερα υψηλές.

4. Φορέστε ελαφρά και δροσερά ρούχα για να κρατήσετε σταθερή τη θερμοκρασία του σώματος

Η υψηλή θερμοκρασία του σώματος, μαζί με την αφυδάτωση, μπορεί να οδηγήσει σε θερμική εξάντληση. Τα συμπτώματα περιλαμβάνουν ζάλη, ναυτία, λιπαρό και κολώδες δέρμα, πονοκέφαλο, κράμπες και γρήγορο καρδιακό παλμό. Εάν έχετε καρδιακή πάθηση όπως κολπική μαρμαρυγή, είστε σε υψηλότερο κίνδυνο. Εάν πρέπει να βγείτε έξω σε ζεστό καιρό, φορέστε ελαφρά και δροσερά ρούχα και αποφύγετε την πιο ζεστή ώρα της ημέρας. Τα ελαφρά και ανοιχτόχρωμα ρούχα είναι λιγότερο πιθανό να παγιδεύουν θερμότητα στο σώμα σας.

5. Μην στρεσάρετε την καρδιά σας με καφεΐνη και αλκοόλ

Η πάρα πολλή καφεΐνη ή αλκοόλ μπορεί να προκαλέσει έναυσμα κολπικής μαρμαρυγής σε μερικούς ανθρώπους. Συμβάλλουν επίσης στην αφυδάτωση, γεγονός που τα καθιστά επικίνδυνα για την υγεία της καρδιάς. Επειδή η καφεΐνη και το αλκοόλ είναι αμφοτέρωθεν διουρητικά και προκαλούν αυξημένη ούρηση, μπορούν να αυξήσουν τον κίνδυνο αφυδάτωσης, δημιουργώντας κίνδυνο για την καρδιακή υγεία το καλοκαίρι. Το αλκοόλ διαστέλλει επίσης τα αιμοφόρα αγγεία και μπορεί να στρεσάρει την καρδιά. Η καφεΐνη μπορεί να αυξήσει τον κίνδυνο για μια αρρυθμία επειδή διεγείρει και επιταχύνει την καρδιά.

6. Φροντίστε για την ασφάλειά σας σε περίπτωση επεισοδίου κολπικής μαρμαρυγής

Εάν έχετε μια καρδιακή πάθηση όπως κολπική μαρμαρυγή ή οποιαδήποτε άλλη καρδιακή αρρυθμία, είναι καλύτερα να μην είστε μόνοι όταν η θερμοκρασία είναι εξαιρετικά υψηλή. Βεβαιωθείτε επίσης ότι το άτομο που είναι μαζί σας γνωρίζει τι πρέπει να κάνει σε περίπτωση εξάντλησής σας από τη θερμότητα ή σε περίπτωση έναυσματος της κολπικής μαρμαρυγής. Αν έχετε συμ-

Οι περισσότερες περιπτώσεις κολπικής μαρμαρυγής εμφανίζονται το χειμώνα, ωστόσο θέλει και το καλοκαίρι προσοχή, ιδιαίτερα σε περιόδους μεγάλης ζέσης

πτώματα εξάντλησης από τη θερμότητα, απομακρυνθείτε από την εστία της ζέσης, αφαιρέστε ρούχα και δροσιστείτε με μια δροσερή, υγρή πετσέτα. Κάνετε συχνά διαλείμματα από την οποία δραστηριότητα πραγματοποιείτε εκείνη τη στιγμή. Κι αν εμφανίσετε συμπτώματα όπως εμετός, πόνος στο στήθος ή δύσπνοια, καλέστε αμέσως ιατρική βοήθεια.

7. Ελέγχετε πάντα τη θερμοκρασία αν έχετε κολπική μαρμαρυγή

Η Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία εκδίδει πάντα δελτία για τα ακραία καιρικά φαινόμενα, είτε πρόκειται για κακοκαιρίες, είτε για καύσωνες. Παρακολουθείτε τις εναλλαγές της θερμοκρασίας για να είστε προετοιμασμένοι. Η υπερβολική ζέση είναι επικίνδυνη για όλους, αλλά περισσότερο για άτομα με μια καρδιακή κατάσταση όπως κολπική μαρμαρυγή. Ένα κύμα καύσωνα, θα μπορούσε να αποβεί θανατηφόρο, αν δεν δείξετε τη δέουσα προσοχή. Εάν προβλέπεται υπερβολική ζέση, αλλάξτε οποιαδήποτε σχέδια περιλαμβάνουν την παρουσία σας σε εξωτερικούς χώρους. ■

Διώξτε τον φόβο για το λίπος

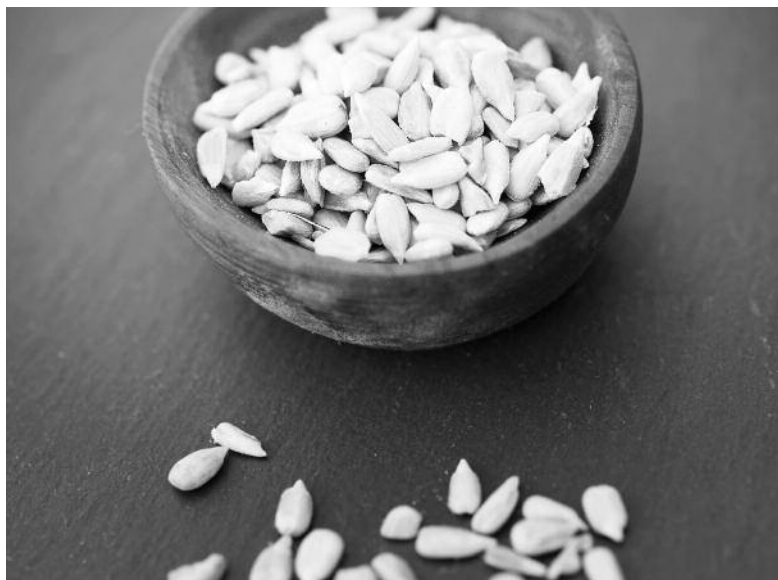
Υπάρχουν και... καλά λιπαρά που προσφέρουν σημαντικά οφέλη στον οργανισμό

Με το που ακούμε τη λέξη **Λίπος** το πρώτο πράγμα-τα που έρχεται στο μυαλό μας είναι τα παραπανίσια κιλά, αλλά και σημαντικά προβλήματα υγείας. Τα πράγματα ωστόσο δεν είναι ακριβώς έτσι.

Ο οργανισμός του ανθρώπου χρειάζεται το λίπος για την ομαλή ανάπτυξή του, καθώς αποτελεί σημαντική πηγή ενέργειας, προστατεύει τα οστά και τα όργανα, διατηρεί σταθερή τη θερμοκρασία του σώματος και είναι βασικό συστατικό των κυτταρικών μεμβρανών. Αντί, λοιπόν, να βγάλουμε το λίπος τελείως από την διατροφή μας, το καλύτερο που μπορούμε να κάνουμε είναι να εστιάσουμε στην κατανάλωση του σωστού είδους λιπαρών τροφών.

Επί της ουσίας θα πρέπει να αποφεύγουμε τα κορεσμένα λιπαρά και να επιλέγουμε τα ακόρεστα που ανήκουν στα καλά λιπαρά.

Τα ακόρεστα λιπαρά χωρίζονται σε μονοακόρεστα και πολυακόρεστα,

τα οποία συναντάμε κυρίως σε φυτικές τροφές. Όσο για τα κορεσμένα που ανήκουν στα κακά λιπαρά τα βρίσκουμε κυρίως σε επεξεργασμένες και ζωικές τροφές.

Τα καλά λιπαρά είναι αυτά που χρειάζεται ο οργανισμός μας, καθώς

κάποια δεν μπορεί να τα συνθέσει μόνος του και έχουν ιδιαίτερη σημασία γιατί ευεργετούν μακροπρόθεσμα την καρδιά μας, μειώνοντας τη χοληστερίνη στο αίμα και κατ'επέκταση τον κίνδυνο εμφάνισης καρδιακών παθήσεων. Συν τοις άλ-

λοις, ορισμένα καλά λιπαρά, παρά τις θερμίδες τους, μπορεί να έχουν ευεργετική δράση όσον αφορά την καύση του λίπους και άρα να κάνουν καλό, αντί για κακό στη σιλουέτα μας.

Τα καλά λιπαρά τα βρίσκουμε στις παρακάτω τροφές:

Μονοακόρεστα λιπαρά οξέα

Αποτελούν τον ένα τύπο καλών λιπαρών και τα βρίσκουμε κυρίως στις παρακάτω τροφές:

Ελαιόλαδο: Το βασικό συστατικό της μεσογειακής διατροφής αποτελεί μια από τις πιο πλούσιες πηγές μονοακόρεστων λιπαρών και δρα προληπτικά όσον αφορά τις καρδιαγγειακές παθήσεις, αλλά και τον καρκίνο. Το ίδιο συμβαίνει και με τις ελιές, οι οποίες μας δίνουν το ελαιόλαδο, που έχουν παρόμοια οφέλη για την υγεία μας και μάλιστα παρουσιάζουν αντιφλεγμονώδη δράση (όπως και το λάδι) χάρη στις πολυφαινόλες τους.

Εχετε υπόψη σας, βέβαια, ότι μια κουταλιά της σούπας ελαιόλαδο φτάνει τις 120 θερμίδες, γι' αυτό μην «πνίγετε» τη σαλάτα και τα φαγητά σας σε αυτό και προπάντων μην το συνδυάζετε πάντα με ψωμί.

Αβοκάντο: Αποτελεί εξαιρετική πηγή μονοακόρεστων λιπαρών οξέων, ενώ έχει και το ατού των πολυακόρεστων λιπαρών, κάνοντας... καλή δουλειά στη μείωση της κακής (LDL) χοληστερίνης. Πέραν των ευεργετικών λιπαρών τους, τα αβοκάντο είναι πλούσια και σε διαλυτές φυτικές ίνες, ενώ περιέχουν επίσης φυλλικό οξύ, βιταμίνη E, κάλιο και άλλα θρεπτικά στοιχεία, δρώντας συνολικά κατά του καρκίνου του μαστού και της εμφάνισης της ωχράς κηλίδας, μιας πάθησης των ματιών που μπορεί να οδηγήσει και σε τύφλωση. Προσθέστε το στη σαλάτα ή τα σάντουιτς, προσέξτε μόνο την υπερβολή, καθώς ένα ολόκληρο αβοκάντο φτάνει περίπου τις 250 θερμίδες. Χωρίστε το σε μικρές φέτες και μην ξεπερνάτε την κατανάλωση μίας τη φορά.

Αμύγδαλα: Μαζί με το αβαντάζ του ασβεστίου, τα αμύγδαλα αποτελούν ταυτόχρονα πηγή μονοακόρεστων λιπαρών οξέων, ενώ είναι και πλούσια σε βιταμίνη E. Μειώνουν τα επίπεδα της «κακής» χοληστερόλης, χωρίς να μειώνουν την «καλή», η οποία είναι ευεργετική όταν είναι εντός ορίων υψηλή. Τα 15 αμύγδαλα

φτάνουν περίπου τις 100 θερμίδες και μπορείτε να τα φάτε σκέτα ή να τα προσθέσετε στο φαγητό, τη σαλάτα τα δημητριακά σας κ.ο.κ.

Καρύδια πεκάν: Άλλος ένας ξηρός καρπός που μας προσφέρει «απλόχερα» μονοακόρεστα λιπαρά οξέα, τα καρύδια πεκάν έχουν τη δυνατότητα να ρίχνουν κι αυτά τα επίπεδα της κακής χοληστερόλης προστατεύοντας την καρδιά μας μακροπρόθεσμα. Ακόμη, είναι πλούσια σε σεσλίνιο, ένα αντιοξειδωτικό που είναι πολύ σημαντικό για το θυρεοειδή αδένια και μια χούφτα αυτού του ωφέλιμου ξηρού καρπού αποδίδει κοντά στις 200 θερμίδες.

Πολυακόρεστα λιπαρά οξέα

Σε αυτό τον τύπο των «καλών» λιπαρών ανήκουν τα ωμέγα-3 και ωμέγα-6 λιπαρά οξέα, στα οποία είναι πλούσια τα παρακάτω:

Ψάρια: Τα λιπαρά ψάρια, όπως ο σολομός, οι σαρδέλες, ο γαύρος, ο κολιός, η πέστροφα, η ρέγκα κ.ά., όπως επίσης και τα θαλασσινά, όπως τα καλαμαράκια, οι γαρίδες, το χταπόδι, τα καβούρια κ.ο.κ. αποτελούν τις σημαντικότερες πηγές ωμέγα-3

και ωμέγα-6 λιπαρών οξέων, τα οποία έχουν τεράστια καρδιοπροστατευτικά οφέλη. Σύμφωνα με μελέτες, μάλιστα, η κατανάλωση 3,3 γραμμαρίων ω-3 λιπαρών οξέων την ημέρα μειώνει τον κίνδυνο εμφάνισης θανατηφόρων καρδιακών παθήσεων κατά 23% ειδικά στους άντρες, ενώ σημαντικό είναι να τα προτιμάτε στη βραστή ή ψητή μορφή τους κι όχι στην τηγανητή, μαγειρεμένα με λίγο ελαιόλαδο, έτσι ώστε να συνδυάζετε πολυακόρεστα και μονοακόρεστα λιπαρά οξέα.

Λιναρόσπορος: Είναι ο σπόρος του λιναριού, ο οποίος μας δίνει αντίστοιχα και το λιναρέλαιο, αποτελώντας σημαντική πηγή ωμέγα-3 λιπαρών οξέων. Περίπου 5 κουταλιές της σούπας λιναρόσπορου την ημέρα (τις οποίες μπορείτε να πασπαλίσετε στη σαλάτα, το φαγητό, το γιαούρτι κ.ο.κ.) μπορεί να μειώσει την κακή χοληστερόλη κατά 10% , ενώ τα φυτοοιστρογόνα που περιέχονται σε αυτόν ενισχύουν γενικότερα το

ανοσοποιητικό, προλαμβάνοντας και τον καρκίνο, ειδικά του εντέρου, λόγω και

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΟΦΕΥΓΟΥΜΕ

ΤΑ ΚΟΡΕΣΜΕΝΑ ΛΙΠΑΡΑ

ΚΑΙ ΝΑ ΕΠΙΛΕΓΟΥΜΕ ΤΑ

ΑΚΟΡΕΣΤΑ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ

ΣΤΑ ΚΑΛΑ ΛΙΠΑΡΑ

των φυτικών του ινών.

Ηλιόσπορος: Κι όμως, παρ' όλο που τον καταναλώνουμε ασυναί-

σθητα νομίζοντας ότι δεν προσφέρει κάτι στον οργανισμό μας, ο ηλιόσπορος είναι πλούσιος σε λινολενικό οξύ, ένα τύπο των ωμέγα-3 λιπαρών οξέων, τον οποίο το σώμα μας δεν μπορεί να συνθέσει από μόνο του.

Ο τύπος αυτός, σύμφωνα με μελέτη του Χάρβαρντ, κάνει καλό στην καρδιά και μάλιστα προσφέρει προστασία, μειώνοντας κατά περίπου 20% τον κίνδυνο εμφάνισης καρδιακών παθήσεων σε όσους τον καταναλώνουν.

Ιχθυέλαια: Όπως τα ψάρια, έτσι και τα ιχθυέλαια παρουσιάζουν μεγάλη καρδιοπροστατευτική δράση, αφού προέρχονται κυρίως από ιστούς λιπαρών ψαριών. Οι κύριοι τύποι των ωμέγα-3 λιπαρών οξέων που συναντάμε είναι το DHA και το EPA, οι οποίοι συγκεντρώνουν όλες τις ευεργετικές ιδιότητες των καλών λιπαρών και έχουν σημαντικά οφέλη τόσο για τους άνδρες, όσο και για τις γυναίκες (μείωση των φλεγμονών και της χοληστερίνης, διατήρηση ισορροπίας

ορμονών, τόνωση ανοσοποιητικού κ.λπ). Υπολογίστε ότι ένα κουταλάκι του τσαγιού ιχθυελαίου φτάνει περίπου τις 40 θερμίδες.

Καρύδια: Με σχήμα ανάλογο του ανθρώπινου εγκεφάλου, τα καρύδια εκτός από ένα νόστιμο και «βολικό» σνακ, είναι πλούσια σε ωμέγα-3 και ωμέγα-6 λιπαρά οξέα, διατηρώντας και προφυλάσσοντας την υγεία του εγκεφάλου και της καρδιάς μας. Μάλιστα, όταν καταναλώνονται μετά από ένα γεύμα πλούσιο σε ζωικό λίπος, τα καρύδια παρέχουν προστασία στις αρτηρίες από βλάβες, ενώ δρουν προληπτικά και όσον αφορά τον καρκίνο με μια ουσία που περιέχουν, ονόματι IPR. Συν τοις άλλοις, είναι πλούσια σε φυτικές ίνες, ασβέστιο, κάλιο, μαγνήσιο, χαλκό, αλλά και βιταμίνες (ιδιαιτέρως βιταμίνης E).

Συνιστώμενη κατανάλωση: Για να είναι ισορροπημένη η διατροφή σας, πρέπει μεταξύ άλλων να υπολογίσετε περίπου το 10% των θερμίδων σας καθημερινά, να προέρχεται από πολυακόρεστα λιπαρά.■

Πηγές: clickatlife.gr, vita.gr

Γιουβέτσι ή κριθαρότο;

Της Θάλειας Τσιχλάκη

Πόσες φορές έχετε αναρωτηθεί γιατί χρησιμοποιούμε την ίδια λέξη, «συνταγή» για να ορίσουμε και μια παρασκευή της κουζίνας και μια του φαρμακείου. Έχετε αναρωτηθεί ποιο είναι το κοινό τους σημείο;

Όσο κι αν φαίνεται περίεργο στις δύο παρασκευές, τα υλικά που απαιτούνται ορίζονται με ακρίβεια, όπως και τα σκεύη που θα χρησιμοποιηθούν, καθώς και ο τρόπος της παρασκευής.

Μια συνταγή ορίζεται ακόμα από τον αριθμό των ατόμων που θα γίνουν παραλήπτες της παρασκευής, από τις ιδιότητες του κάθε υλικού της, από τον τρόπο που το καθένα αλληλοσυνδέεται με τα υπόλοιπα, σε σχέση με τον χρόνο ή τη θερμότητα.

Η ακρίβεια της περιγραφής καθορίζει την αποτελεσματικότητα της, αλλά σημαντικό ρόλο παίζει το όνομά της (ή αλλιώς η εκφώνησή της). Αφενός κάποια ονόματα συνταγών είναι τόσο κοινά αναγνωρίσιμα που όταν τα ακούει κάποιος που γνωρίζει να μαγειρεύει ή να παρασκευάζει φάρμακα, αντίστοιχα, είναι σε θέση να αναγνωρίσει σε ποια παρασκευή αναφέρεται ο συννομιλητής του. Όπως όταν λέμε βάμμα ιωδίου οι

φαρμακοποιοί γνωρίζουν πώς παρασκευάζεται έτσι κι όταν λέμε μαγιονέζα οι μάγειρες ακούνε «κρύα γαλακτωματοποίηση κρόκου αυγού με την προσθήκη ελαιόλαδου, ξιδιού και αλατοπίπερου».

Γιατί τα λέω όλα αυτά; Γιατί όλο και ακούω κάποιον να διαμαρτύρεται, όταν διαβάζει σε ένα κατάλογο αντί για γιουβέτσι με γαρίδες, «κριθαρότο με γαρίδες».

Συνήθως το εκλαμβάνει για μια ακόμα ξενομανία. Κι όμως, το σημαίνόμενο από τη λέξη κριθαρότο υπονοεί ένα διαφορετικό τρόπο μαγειρέματος, παρεμφερή με του ιταλικού ριζότο και διαφορετικού από του δικού μας γιουβετσιού, όπου όλα τα υλικά βράζουν μαζί, στο ταψί ή στην κατσαρόλα, χωρίς πρότερο «καβούρδισμα» του ρυζιού ή των ζυμαρικών.

Κι όμως, ακόμα κι όταν περιγράφουμε ένα φαγητό, είναι βοηθητικό να χρησιμοποιούμε όλοι την ίδια, κοινή γλώσσα της κουζίνας. ■

Γιουβέτσι με θαλασσινά

Υλικά για 4 άτομα

- 2 κρεμμύδια, ψιλοκομμένα
- 1-2 σκελίδες σκόρδο, ψιλοκομμένες
- φυλλαράκια από 2 κλαράκια φρέσκο θυμάρι (ή 1 κουταλάκι ξερό)
- 1 κουταλάκι μπουκόβο
- 130 ml ελαιόλαδο
- 200 ml ξηρό κρασί
- 4 ώριμες ντομάτες ψιλοκομμένες
- 1½ κιλό διάφορα θαλασσινά (καλαμάρια, γαρίδες και διάφορα όστρακα)
- 400 γρ. κριθαράκι χοντρό
- αλάτι και πιπέρι

Εκτέλεση

Κατ' αρχήν καθαρίζουμε τις γαρίδες, κόβουμε και αφαιρούμε το κεφάλι και το κέλυφος τους και κρατάμε μόνο την ουρά τους.

Αφαιρούμε το μαύρο εντεράκι, που βρίσκεται στη ράχη τους, τραβώντας το με τη μύτη ενός αιχμηρού μαχαιριού. Αφαιρούμε το κεφάλι από τα καλαμάρια, τραβώντας μαζί και τα εντόσθια τους, όπου βρίσκεται και η σακούλα με το μελάνι. Κόβουμε και κρατάμε τα πλοκάμια τους και στη συνέχεια αφαιρούμε το διαφανές κόκαλο και τις μεμβράνες που περιβάλλουν το σώμα

τους.

Ζεσταίνουμε 2 κουταλιές ελαιόλαδο σε μια μεγάλη κατσαρόλα και σοτάρουμε τα κρεμμύδια, για 4-5 λεπτά. Προσθέτουμε το σκόρδο, το θυμάρι και το μπουκόβο και τα αφήνουμε να αρωματίσουν το ελαιόλαδο για 2-3 λεπτά, ανακατεύοντάς τα συνεχώς.

Ξεπλένουμε καλά τα θαλασσινά, τα στεγνώνουμε και τα ρίχνουμε στην κατσαρόλα.

Τα σβήνουμε με το κρασί και προσθέτουμε τις τομάτες, αλατίζουμε και χαμηλώνουμε τη φωτιά. Αφήνουμε τη σάλτσα να σιγομαγειρεύεται για 10 λεπτά μέχρι να πήξει ελαφρώς, ρίχνουμε τα υπόλοιπα θαλασσινά και τα γυρίζουμε για λίγο με τη σάλτσα και λίγο μετά τα βγάζουμε με μια τρυπητή κουτάλα.

Μεταγγίζουμε το υπόλοιπο περιεχόμενο της κατσαρόλας σε μια γάστρα, προσθέτουμε 1 λίτρο νερό και το κριθαράκι και αλατοπιπερώνουμε.

Βάζουμε τη γάστρα σε προθερμασμένο, στους 180οC, φούρνο και αφήνουμε το γιουβέτσι να ψηθεί μέχρι να κυλώσει το κριθαράκι – παρότι θα παραμένει η πάστα al dente.

Λίγο πριν το τέλος του μαγειρέματος ρίχνουμε ξανά τα θαλασσινά στη γάστρα, τα αφήνουμε να ομογενοποιηθούν με το υπόλοιπο γιουβέτσι.

Την ώρα του σερβιρίσματος, προσθέτουμε τον ψιλοκομμένο μαϊντανό, ανακατεύουμε και σερβίρουμε. ■

Κριθαρότο με γαρίδες

ούζο, μαραθόριζα
και τρίμμα αβγοτάραχου

Υλικά για 4 άτομα

- 600 γρ. φρέσκιες γαρίδες
- 40 γρ. ελαιόλαδο
- 1 μικρή μαραθόριζα (φινόκιο), κομμένη σε πολύ λεπτές φέτες
- 2 κρεμμυδάκια, ψιλοκομμένα
- 250 γρ. κριθαράκι
- 3-4 σπόρους μαραθόσπορο
- 50 ml. ούζο
- 50 γρ. βούτυρο
- 1 κουταλάκι τοματοπελτέ
- 60 γρ. τρίμμα αβγοτάραχο
- 4 κλαράκια μάραθο, ψιλοκομμένο
- αλάτι και φρεσκοτριμμένο πιπέρι

Υλικά για το ζωμό

- 1200 ml. νερό
- 1 κρεμμύδι
- 1 καρότο
- 1 σκελίδα σκόρδο
- 1 κλαράκι σέλερι
- 1 κλαράκι φρέσκο θυμάρι
- 1 φύλλο δάφνη
- 4-5 κόκκους μαύρο πιπέρι
- χοντρό αλάτι

Εκτέλεση

Καθαρίζουμε τις γαρίδες αφαιρούμε το κέλυφος και το κεφάλι τους, τα οποία κρατάμε για να ετοιμάσουμε ζωμό και αφαιρούμε το μαύρο εντεράκι από τις γαρίδες, με τη μύτη ενός μαχαιριού. Ρίχνουμε σε μια κατσαρόλα τα κεφάλια και τα κελύφη, μαζί με τα υπόλοιπα υλικά, που προορίζονται για το ζωμό και τα βράζουμε για 20 λεπτά και στη συνέχεια σουρώνουμε και φιλτράρουμε τον ζωμό και τον διατηρούμε ζεστό.

Ζεσταίνουμε το ελαιόλαδο σε ένα φαρδύ και βαθύ τηγάνι και σοτάρουμε τα κρεμμυδάκια, το μαραθόσπορο και τη μαραθόριζα και μόλις «μαραθούν» προσθέτουμε το κριθαράκι, ανακατεύοντάς το συνεχώς μέχρι να «γυαλίσει».

Ρίχνουμε στο τηγάνι τον τοματοπελτέ και πιπέρι, σβήνουμε με το ούζο κι όταν εξατμιστεί εντελώς προσθέτουμε, το ζεστό ζωμό, μοιράζοντας τον σε 3 δόσεις, ρίχνοντας την επόμενη κάθε φορά που εξατμίζεται η προηγούμενη κι ανακατεύοντας απαλά με μια σπάτουλα ή μια ξύλινη κουτάλα. Όταν το κριθαρότο αρχίζει να κυλώνει, πριν ρίξουμε την τελευταία δόση του ζωμού προσθέτουμε τις γαρίδες κι αλατοπιπερώνουμε – όσο κρίνουμε.

Μόλις δούμε πως το κριθαρότο έχει απορροφήσει όλο το ζωμό, απομακρύνουμε αμέσως το σκεύος από τη φωτιά, προσθέτουμε το βούτυρο και το τρίμμα του αβγοτάραχου κι ανακατεύουμε καλά – για να «δέσουμε» το κριθαρότο, το οποίο, αν και κυλωμένο, θα πρέπει να παραμένει al dente και ζουμερό. Το πασπαλίζουμε με το μάραθο και τα ψιλοκομμένα φύλλα από την κορυφή της μαραθόριζας.■

Σημ. Μπορούμε να αντικαταστήσουμε τις γαρίδες με κάποιο άλλο θαλασσινό (καραβίδες, όστρακα, καλαμάρια ή σουπιές) λαμβάνοντας πάντα υπόψη μας πως το καθένα τους μαγειρεύεται σε διαφορετικούς χρόνους.

Επέστρεψε το χαμόγελο στην Αθηνά Ωνάση

Μετά από ενάμιση χρόνο και πάλι με χαμόγελο! Το διαζύγιο της Αθηνάς Ωνάση και του Αλβάρου Ντε Μιράντα Νέτο εκδόθηκε τον περασμένο Νοέμβριο, κοινή συναινέσει, ενώ ο Βραζιλιάνος αναβάτης πήρε πολύ λιγότερα από όσα υπολόγιζε.

Από τότε ήταν πολύ λίγες οι στιγμές που ο φωτογραφικός φακός απθανάτισε την Αθηνά και αυτό έγινε στα πλαίσια των αγώνων της.

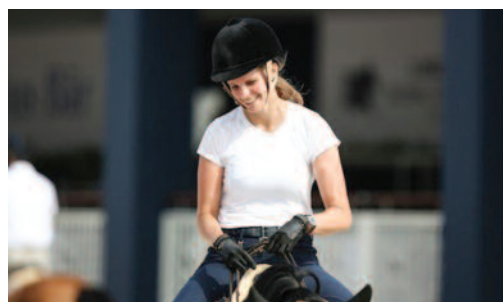
Αυτή τη φορά όμως η ίδια μας δείχνει πως έχει ξεπεράσει όλες αυτές τις δύσκολες στιγμές δημοσιεύοντας στον επίσημο λογαριασμό της «Athina Onassis Horse Show» στο Instagram, φωτογραφίες στις οποίες την βλέπουμε να χαμογελά πάνω στο άλογο της.

Να θυμίσουμε πως αρχές του περασμένου Νοεμβρίου βγήκε το διαζύγιο του πρώην ζευγαριού και μάλιστα κοινή συναινέσει ύστερα από έναν θελλώδη χρόνο μνύσεων, ασφαλιστικών μέτρων, αγωγών κι απαιτήσεων εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ. Αθίνα και Ντόντα βρήκαν τελικά τη χρυσή τομή και πήραν επισήμως διαζύγιο. Την αποκάλυψη έκανε το γερμανικό περιοδικό «Bunte», το οποίο ανέφερε πως ο Αλβάρου Μιράντα και η Αθηνά Ωνάση «τα βρήκαν ειρηνικά».

Σύμφωνα με το γερμανικό περιοδικό ο Αλβάρου ζητούσε εκτός από 11 εκατομμύρια που ήταν τα χρήματα που θα έπαιρνε σύμφωνα με το προγαμιαίο συμβόλαιο και μηνιαία διατροφή 350.000 ευρώ αλλά και κάποια άλογα και σπίτια που είχαν αποκτηθεί όσα χρόνια ήταν παντρεμένοι με την Αθηνά με τη συνολική αξία να αγγίζει τα 400.000.000 δολάρια. Το πόσα χρήματα τελικά θα πάρει δεν είναι γνωστό, αλλά διέρρευσε ότι θα μπορέσει να κρατήσει τα άλογα που ζήτησε...

Σύμφωνα με πληροφορίες από τη δική η Αθηνά Ωνάση παρουσίασε στο δικαστήριο έναν κόκκινο φάκελο τον οποίο της τον είχε δώσει ο εδώ και χρόνια συνεργάτης της κ. Αλέξης Μανθεάκης, στον οποίο υπήρχαν αδιάσειστα στοιχεία για την διπλή ζωή του Ντόντα με Βελγίδα κολ γκερλ. Η Αθηνά απέδειξε ότι από τα 11 χρόνια έγγαμου βίου με τον Βραζιλιάνο ιππέα τα 8,5 διατηρούσε σχέση με την Βελγίδα. Η «χρυσή» Αθηνά Ωνάση καμαρώνει και ο ερωτικά άτακτος πρώην σύζυγός της, Αλβάρου, το φυσάει και δεν κρυώνει... Γιατί η εκδίκηση είναι ένα πιάτο που τρώγεται κρύο...■

Πηγές: gossip-tvgr, protothema.gr

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2				■					
3									
4			■						
5						■			
6		■						■	
7				■					
8			■			■			
9									

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ
 1. Είδος πυροτεχνημάτων που καίγονται με χρωματιστές φλόγες. 2. Μένουν τα πυρίμαχα υλικά – Παλιό μαύρο διάσπμο φωτομοντέλο. 3. Κι έτσι τα γαυγίσματα. 4. Η πρόθεση της... Αναβολής – Γιορτάζει στην Ανάσταση. 5. Πρώην πρωθυπουργός μας – Βυζαντινή νότα. 6. Αυτοί που δεν μυρίζουν. 7. Πόλη της Ινδίας που λέγεται και Βαράνασι – Χαϊδεμένος... Ερνέστ. 8. Υπαρχηγός του Χίτλερ – Ποιμενικός θεός των αρχαίων – «... Σιντ»: μυθιστόρημα του Κορνέιγ. 9. Ζημιά, φθορά, καταστροφή.

ΚΑΘΕΤΑ
 1. Οι σχετικές με τους Βαβαρούς ή τη Βαβαρία. 2. « Ένα σφάλμα ... »: τραγούδι του Θόδωρου Δερβενιώτη με την Πόλυ Πάνου – Έγραψε το «Πλατωνικό Λεξικό». 3. Πάνος ...: παλιός λαϊκός μας τραγουδιστής. 4. Πρωτεύουσα και το λιμάνι των Παξών, γνωστό ως Γάιος – Κι έτσι τα υπόλοιπα. 5. « ... ακρίβειας τον καιρό »: πολύ γνωστό παραδοσιακό τραγούδι – Παλιά αστυνομικά αρχικά. 6. Κι έτσι τα πολύ πεινασμένα. 7. Μακριά και στενή δερμάτινη λουρίδα (καθ.) – Ξενικό διάζευξη. 8. Οι επόμενες, οι μεταγενέστερες. 9. Βασική λειτουργία του οργανισμού μας – « Οι διακοπές του κυρίου ... »: ταινία του Ζακ Τατί.

7	6				9	1		
		5			4	7		
2	4	1		8				9
								2
			6					
	8	7	2			6		
	9	3				8		
				1		4		
7		8	5					

SUDOKU - ΕΥΚΟΛΟ

		2						9
8		5	1					
	3							2
	1				6			
					9	2		6
5					4			7
							5	7
4								
	8		3		7			

SUDOKU - ΜΕΤΡΙΟ

ΠΩΣ ΠΑΙΖΕΤΑΙ ΤΟ SUDOKU

Σκοπός του παιχνιδιού είναι να γεμίσει τα άδεια τετράγωνα έτσι ώστε κάθε σειρά, κάθε στήλη και κάθε 3x3 κουτί να περιέχει τους αριθμούς 1 έως 9, χωρίς όμως να επαναλαμβάνεται κάποιος από αυτούς.

Μερικά τετράγωνα περιέχουν αριθμούς, «γνωστοί αριθμοί». Σκοπός είναι να συμπληρωθούν τα άδεια τετράγωνα, ένας αριθμός σε κάθε τετράγωνο, έτσι ώστε κάθε στήλη, κάθε σειρά και κάθε κουτί να περιέχει τους αριθμούς από το 1 έως το 9 μόνο μία φορά.

Κάθε αριθμός έχει μία μόνο σωστή θέση, εμφανίζεται δηλαδή μόνο μια φορά σε κάθε στήλη, σε κάθε γραμμή και σε κάθε κουτί.

7	6	8	5	2	9	1	3	4
9	1	5	3	6	4	7	2	8
2	3	4	1	7	8	5	6	9
6	5	9	4	8	1	3	7	2
1	4	2	6	3	7	9	8	5
3	8	7	2	9	5	6	4	1
5	9	3	7	4	2	8	1	6
8	2	6	9	1	3	4	5	7
4	7	1	8	5	6	2	9	3

ΛΥΣΗ - ΕΥΚΟΛΟ

7	4	2	6	8	5	1	9	3
8	9	5	1	2	3	7	4	6
6	3	1	4	7	9	8	2	5
9	1	4	7	3	6	2	5	8
3	7	8	5	9	2	4	6	1
5	2	6	8	1	4	9	3	7
1	6	3	9	4	8	5	7	2
4	5	7	2	6	1	3	8	9
2	8	9	3	5	7	6	1	4

ΛΥΣΗ - ΜΕΤΡΙΟ

ΛΥΣΗ - ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Β	Ε	Γ	Γ	Α	Λ	Ι	Κ	Α
2	Α	Κ	Α	Α		Ι	Μ	Α	Ν
3	Β	Α	Β	Ι	Σ	Μ	Α	Τ	Α
4	Α	Ν	Α		Τ	Α	Σ	Ο	Σ
5	Ρ	Α	Λ	Λ	Η	Σ		Π	Α
6	Ι		Α	Ο	Σ	Μ	Ο	Ι	
7	Κ	Α	Σ	Ι		Ε	Ρ	Ν	Ι
8	Ε	Σ		Π	Α	Ν		Ε	Λ
9	Σ	Τ	Ρ	Α	Π	Α	Τ	Σ	Ο

Φυσική ενυδάτωση μετά τα πρώτα μπάνια

Αs υποθέσουμε ότι είσαι από τις τυχερές που άμεσα θα ξεκινήσουν τα μπάνια τους στις παραλίες, τις Σαββατοκύριακες εξορμήσεις στα νησιά και τις ατέλειωτες ώρες κάτω από τον ήλιο. Με πρόχειρους υπολογισμούς συνειδητοποιώ ότι και θα χαλαρώσεις και θα ξεκουραστείς και θα ηλιοθεραπευτείς (με εξίσου πρόχειρους, βέβαια, συνειδητοποιώ ότι εγώ δε θα κάνω τίποτα από αυτά αλλά δεν είναι αυτό το θέμα μας). Μετά, λοιπόν, από μια υπέροχη μέρα κάτω από τον ήλιο και παρέα με το θαλασσινό αλάτι το σώμα σου και η επιδερμίδα σου έχουν αποκτήσει ανάγκες τις οποίες οφείλεις να καλύψεις asap.

Ενυδάτωση προσώπου

Το πρόσωπό σου είναι το πρώτο σημείο που ταλαιπωρείται από την πολύωρη έκθεση στον ήλιο και το αλάτι και όπως καταλαβαίνεις πρέπει άμεσα να αποκαταστήσεις τα επίπεδα υγρασίας, να καταπραΰνεις και να προστατεύσεις την επιδερμίδα του από την πρόωρη γήρανση. Δοκίμασε να φτιάξεις μια ενυδατική κρέμα από gel αλόης και ελαιόλαδο και άπλωσέ την σε όλη την επιφάνεια του προσώ-

που σου. Αφνέ την να απορροφηθεί πλήρως από το δέρμα σου όσο εσύ περιποιείσαι τα μαλλιά σου με την παρακάτω συνταγή.

Περιποίηση μαλλιών

Το ξέρεις ότι το αλάτι είναι ο πιο εχθρός των μαλλιών οπότε μην το σκέφτεσαι καθόλου και σίκω να φτιάξεις την παρακάτω συνταγή που ούτε χρόνο θα σου πάρει, ούτε την παρουσία σου θα χρειαστεί. Το μόνο που θέλεις είναι αμυγδαλέλαιο, το πολύτιμο αυτό έλαιο που ακόμα και σε σούπερ μάρκετ μπορείς να βρεις. Την ποσότητα θα την καθορίσεις εσύ και το μήκος των μαλλιών σου. Απλωσέ το κατά μήκος των μαλλιών και άφνέ το να δράσει όσο περισσότερο γίνεται. Θα χρειαστεί να λουστείς λίγες φορές παραπάνω για να φύγει αλλά το αποτέλεσμα θα σε εκπλήξει.

Περιποίηση σώματος

Στην προκειμένη νομίζω ότι το σώμα σου θα έχει ανάγκη από μια καλή απολέπιση πριν δεχτεί απλόχερα τις κρέμες που θα πρέπει να βάλεις. Χρησιμοποίησε λίγο αλεσμένο καφέ και ελαιόλαδο για να φτιάξεις μια πάστα - δε μας πειράζει αν ο καφές είναι ό,τι έχει απομείνει από τον γαλλικό ή τον ελληνικό που ήπιες το πρωί. Κάνε scrub σε όλο σου το σώμα με το μείγμα που έφτιαξες και ξέβγαλέ το καλά.

Και στη θάλασσα πήγες και το σώμα σου περιποιήθηκες και τα μαλλιά σου θα λάμπουν. Τι άλλο θέλεις;■

Πηγή: queen.gr

Αλίκη Βουγιουκλάκη

Η εθνική σταρ της Ελλάδας

Η Αλίκη Βουγιουκλάκη υπήρξε μια από τις πιο δημοφιλείς **Η** Ελληνίδες ηθοποιούς που «σημάδεψε» ανεξίτηλα με τις ερμηνείες και το μοναδικό καλλιτεχνικό της ταμπεραμέντο την «χρυσή» εποχή του ελληνικού κινηματογράφου.

Γεννήθηκε στις 20 Ιουλίου 1934 στο Μαρούσι Αττικής στην Αθήνα από τους Ιωάννη Βουγιουκλάκη, πρώην Νομάρχη Αρκαδίας και δικηγόρο, και Αιμιλία Κουμουνδούρου. Το 1952 έδωσε κρυφά από την οικογένειά της εξετάσεις στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου από την οποία αποφοίτησε τρία χρόνια μετά με λίαν καλώς, λόγω της αυστηρής βαθμολόγησης του Δημήτρη Χορν. Προτού ακόμη αποφοιτήσει από τη Σχολή ξεκίνησε τη σταδιοδρομία της από το θέατρο. Ο πρώτος της θεατρικός ρόλος ήταν στο έργο «Κατά Φαντασίαν Ασθενείς» του Μολιέρου το 1953. Ακολουθεί η πρώτη εμφάνισή της στον κινηματογράφο το 1954 με την ταινία «Το Ποντικάκι», η συνερ-

γασία της με το θίασο Κοτοπούλη, το θίασο της Κατερίνας και τέλος με το θίασο του Κώστα Μουσουρή, ο οποίος την έχρισε πρωταγωνίστρια. Το 1961 η Αλίκη Βουγιουκλάκη συγκροτεί τον δικό της θίασο, ανεβάζοντας τα έργα «Καίσαρ και Κλεοπάτρα», «Χτυποκάρδια στο θρανίο» κ.α. Στο μεταξύ, γνωρίζεται με το Φίλοποίμενα Φίνο, συνεργάζεται με την εταιρεία του, τη «Φίνος Φιλμ», και μαζί κάνουν πολλές από τις μεγαλύτερες επιτυχίες του ελληνικού κινηματογράφου. Ξεχωρίζουν: «Η Αλίκη στο Ναυτικό», «Η Λίζα και η Άλλη», «Η κόρη μου η Σοσιαλίστρια», «Η Μαρία της Σιωπής», «Ο αγαπτικός της Βοσκοπούλας», «Το κορίτσι με τα παραμύθια», «Διακοπές στην Αίγινα», «Έρωτας στους

αμμόλοφους», «Αστέρω», «Το ξύλο βγήκε από τον παράδεισο», «Μανταλένα», «Η Υπολοχαγός Νατάσσα», «Η ψεύτρα» κ.α.

Οι ρόλοι της, κατά κανόνα της χαριτωμένης σκανδαλιάρας κοπέλας, είχαν μεγάλη απήχηση στο κοινό και εξασφάλισαν στην ηθοποιό σπάνια δημοτικότητα. Με τον ρόλο της στη «Μανταλένα» κέρδισε το βραβείο του Α' Πυρναϊκείου Ρόλου, το 1960, στο Φεστιβάλ Ταινιών Θεσσαλονίκης, ενώ η ίδια ταινία εκπροσώπησε την Ελλάδα στο διεθνές κινηματογραφικό φεστιβάλ των Καννών, όπου άφησε πάρα πολύ καλές εντυπώσεις. Η «Υπολοχαγός Νατάσσα» θεωρείται η μεγαλύτερη εισπρακτική επιτυχία στην ιστορία του ελληνικού κινηματογράφου, ενώ και οι δύο επόμενες εισπρακτικές κινηματογραφικές επιτυχίες ανήκουν στη Βουγιουκλάκη. Η συνάντησή της το 1959 στα κινηματογραφικά πλατό της ταινίας «Αστέρω» με τον Δημήτρη Παπαμιχαήλ αποτέλεσε απαρχή της ιστορίας του διασημότερου ζευγαριού στην ιστορία του ελληνικού κινηματογράφου και του θεάτρου. Στις 18 Ιανουαρίου 1965 ενώθηκαν με τα δεσμά του γάμου και απέκτησαν ένα παιδί, τον Γιάννη.

Ωστόσο, ο θυελλώδης γάμος τους δεν κράτησε πολύ. Διαλύθηκε, έπειτα από δικαστικές μάχες, στις 4 Ιουλίου του 1979. Εκτός από τις δεκάδες ταινίες που γύρισαν μαζί, από το 1964 έως το 1974 συνεργάστηκαν σε θίασο που συνέστησαν οι δυο τους. Μία από τις πολλές θεατρικές επιτυχίες τους ήταν στο έργο του Μπέρναρ Σο «Ωραία μου κυρία». Η Αλίκη Βουγιουκλάκη έκανε ένα δεύτερο γάμο το 1980 με τον Κύπριο επιχειρηματία Γιώργο Ηλιάδη. Τελευταίος σύντροφός της ζωής της ήταν ο ηθοποιός Κώστας Σπυρόπουλος. Μετά την παρακμή του ελληνικού κινηματογράφου, η Αλίκη Βουγιουκλάκη επικέντρωσε τη δραστηριότητά της στο θέατρο, ενώ ασχολήθηκε και με την τηλεόραση. Μεγάλες θεατρικές επιτυχίες ήταν το «Καμπαρέ», «Εβίτα», «Ωραία μου κυ-

ρία», «Πέτσι», «Λυσιστράτη». Η θεατρική της παρουσία έκλεισε το 1996 με το έργο «Η Μελωδία της Ευτυχίας» των Ρότζερς και Χάμερσταϊν, στο ρόλο της Μαρίας.

Λίγο αργότερα, οι γιατροί διέγνωσαν ότι πάσχει από καρκίνο καλπάζουσας μορφής στο συκώτι. Μετά από δυο μήνες νοσηλείας, η Αλίκη Βουγιουκλάκη πέθανε στις 23 Ιουλίου 1996 στο Ιατρικό Κέντρο Αθηνών. Ακολούθησε διήμερο λαϊκό προσκύνημα της σορού της στο παρεκκλήσι της Μητρόπολης Αθηνών. Στις 24 Ιουλίου 1996, η νεκρώσιμη ακολουθία εψάλη στον Καθεδρικό Ναό Αθηνών και η ταφή της πραγματοποιήθηκε από το Α' Νεκροτα-

έχει χαρακτηριστεί από πολλούς κριτικούς, δημοσιογράφους αλλά και από διεθνείς καταξιωμένους Έλληνες σκηνοθέτες όπως ο Κώστας Γαβράς, σαν ένα πανευρωπαϊκό αν όχι παγκόσμιο φαινόμενο διότι καμιά άλλη ηθοποιός δεν ήταν τόσο αγαπητή και δημοφιλής στο κοινό μιας χώρας, για τόσο μεγάλη χρονική περίοδο, όπως η Αλίκη Βουγιουκλάκη. Αποκαλείται επίσης «το Φαινόμενο Αλίκη». Η επιλογή της να υπηρετήσει ως το τέλος της καριέρας της την εικόνα που την καθιέρωσε στο μεγάλο κοινό και να μην δοκιμαστεί έντονα σε ρόλους του μεγάλου ρεπερτορίου, ήταν οι λόγοι που αμφισβητήθηκε από το πιο επιλεκτικό και απαιτητικό κοινό με ακραίες κάποιες φορές αντιδράσεις.

Διάφοροι κριτικοί είχαν επιφυλάξεις κυρίως με τα στερεότυπα τα οποία εισήγαγε και όχι με το ταλέντο ή με τον επαγγελματισμό της. Στην εκπομπή του τηλεοπτικού σταθμού ΣΚΑΪ, «Μεγάλοι Έλληνες» (που βασίστηκε στην αντίστοιχη παραγωγή του αγγλικού τηλεοπτικού σταθμού BBC) και που προβλήθηκε το 2009, η Αλίκη Βουγιουκλάκη συμπεριλήφθηκε στη λίστα των «Μεγάλων Ελλήνων» μετά από ψηφοφορία, καταλαμβάνοντας την 88η θέση. Σημαντικό κεφάλαιο της καριέρας της Αλίκης Βουγιουκλάκη ήταν επίσης τα τραγούδια που ερμήνευσε ως ηθοποιός, τόσο στις κινηματογραφικές της ταινίες όσο και στις θεατρικές της παραστάσεις. Σημαντικοί Έλληνες συνθέτες και στιχουργοί όπως οι Σταύρος Ξαρχάκος, Μίμης Πλέσσας, Μάνος Λοΐζος, Γιάννης Μαρκόπουλος, Λευτέρης Παπαδόπουλος, Νίκος Γκάτσος, Θάνος Μικρούτσικος, Γιώργος Ζαμπέτας, Μίκης Θεοδωράκης κ.α. με κορωνίδα τον Μάνο Χατζιδάκι, έντυσαν μουσικά και στιχουργικά τα κινηματογραφικά και θεατρικά της έργα.■

Η ΗΘΟΠΟΙΟΣ
ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ
ΣΥΜΒΟΛΟ
ΜΙΑΣ ΟΛΟΚΛΗΡΗΣ
ΕΠΟΧΗΣ ΚΑΙ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΗΚΕ
«ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ
ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ»

φείο Αθηνών δημοσία δαπάνη, παρουσία πολλών συναδέλφων της και πλήθους κόσμου.

Με την πάροδο των χρόνων η Αλίκη Βουγιουκλάκη ξέφυγε από την σφαίρα του απλού ηθοποιού-καλλιτέχνη και έγινε το σύμβολο μιας ολοκληρης εποχής. Το 1959, η δημοσιογράφος-χρονογράφος της εφημερίδας «Καθημερινή» Ελένη Βλάχου της έδωσε το προσωνύμιο «Εθνική Σταρ» της Ελλάδας που την ακολούθησε τα επόμενα χρόνια. Η Αλίκη Βουγιουκλάκη